

СЛОБОДНЕ НОВИНЕ

број 185
18. септембар 1997.
цена 7 динара

ИТАЛИЈА 2200 ПЛ, ФРАНЦУСКА 6,30 FRF, ШВАЈЦАРСКА 6 CHF, АУСТРИЈА 40 АТШ, СР НЕМАЧКА 6,90 DEM, ШВЕДСКА 26 SEK, БЕЛГИЈА 40 BEF, ХОЛАНДИЈА 4 HFL, ГРЧКА 600 DRD, НОРВЕШКА 25 NOK, ДАНСКА 26 DKK

За!

Вук Драшковић
**ПРЕДСЕДНИК
СРБИЈЕ**

С Л О Б О Д Н Е Н О В И Н Е

СВИ за Србију

Зраим пријатељи,

Широм Србије, чује се исто питање:
Када ће бити боље?

Бите боље текоро, ако гласате за себе, своју децу
и унуке. За демократске промене, опорвак и праворуд.

Бите боље сигурно, ако гласате за оне којима су
широм света остворена свака вршта, за оне који ће
Србију претворити у градилиште и родилиште,
у бољашу земљу сребрних муди.

Дајте глас ономе који ће народ и државу
водити као добар домаћин своју кућу, ономе ко је
сиреман да се у сваком моменту лично жртвује
за добро своје Отаџбине, ономе који неће да дели
нио да спаја и једнако воли све.

Ако вашом вољом постанем председник Србије,
нећу бити ни господар нио ни први слуга.

Један мора да служи свима, а не сви једном.

Хоту да васкрсну слава и снага нашег народа
и Отаџбине.

Сви шо коћемо. Победимо заједно.
Сви за Србију и све за Србију!
Ваш,

Ђук Ђуктовић

Фекетић

Свечано пуштање у саобраћај деонице тзв. трансјугословенске магистрале **Фекетић - Суботица** у дужини од 55 километара, уз учешће председника савезне државе **Слободана Милошевића**, представља, у свим својим димензијама, праву слику и прилику наше стварности.

Незавршени пут проглашен је завршеним у рекордном року. Лаж и "потемкиновштина", дакле. Задовољни и раздрагани народ био је, заправо, рент-а-кар народ, приведен на фекетићку петљу аутобусима из разних крајева земље. Употреба и злоупотреба маса, наравно. Говорник је, језиком минулих времена и брозовским општим местима типа "дозволите ми, па самом почетку, да пре свега захвалим...", обећавао боље сутра, иако је свима јасно да управо због његове политике јуче и данас бољег сутра још дуго неће бити. Комунизам, у сваком погледу. Када је свечаност завршена, пробрана дружина из свечане ложе отишла је на крканлук "затвореног типа" на Палић, да уз печење, али и уз **кавијар и лосос**, та позната и традиционална српска јела, прослави још једну радну победу, па шта кошта да кошта. Дрскост и лоповлук, у континуитету.

Циркус система у распадању - а пуштање у саобраћај деонице тзв. трансјугословенске магистрале **Фекетић-Суботица** био је управо такав циркус - приказао је, надајмо се, једну од својих последњих представа.

И овога пута **кич** је било у огромним количинама, јер је кич хемоглобин тоталитаризма.

Приведени рент-а-кар народ, исти онај народ који је у предизборној кампањи тумарао Србијом у изнајм-

љеним аутобусима, пратећи председничког кандидата левице **Зорана Лилића** како не би говорио на празним трговима, скандирао је оно старо "Слобо, слободо", као да нам минула деценија с тим "Слобом" и с таквом "слободом" није донела све најгоре што се једној земљи може догодити.

Транспаренти типа "Слободане, ти си комуниста, волимо те ко Исуса Христа", овога пута су изостали, вероватно због ЈУЛ-а, коме **Исус Христ** није одговарајућа мера поређења, али су се појавили нови, ништа мање кичерски.

У антологији духовне беде, којом су социјалисти и **Слободан Милошевић** поробили Србију, транспарент "Кличе соко са Газиместана, Обилићу чувај Слободана", примећен на фекетићкој петљи, имаће, свакако, једно од почасних места.

И говорник је, наравно, у таквом окружењу и с таквом "публиком", морао да буде "на нивоу", односно да се спу-

сти испод сваког нивоа.

"Па и ова киша подсећа нас да је исто тако летос ометала градитеље који су овај пут завршили пуна два месеца пре рока. Вероватно би га завршили и нешто брже да их она није ометала. Али на кишу не треба да се љутимо, јер је очигледно да је пољопривреда, на другој страни, тиме веома много добила."

У говору председника савезне државе **Слободана Милошевића** политички аналитичари ће, ипак, и поред кича и општих места, пронаћи и неке занимљиве поруке.

Његово залагање за спровођење мировног споразума из Дејтона је, наине, у основи било неискрено.

Сводећи тренутна опасна збивања у Републици Српској на "нејединство" и на "борбу за власт", иако је тамо реч о сукобу оних који су за споразум из Дејтон и оних који су против тог споразума, **Слободан Милошевић** је, практично,

показао да и он сам спада у политичаре "анти-дејтоновских" жеља и намера.

Коментаришући на једној од својих председничких конвенција "догађај" у Фекетићу, **Вук Драшковић** је рекао да педесет километара пута не може да закљони педесет година преваре, и тој оцени о свечаном отварању деонице тзв. трансјугословенске магистрале нема се шта додати.

С фекетићке петље остаће, као најупечатљивија слика, кишобран у рукама генерала **Сенте Миленковића** изнад председника.

То су, у Србији социјалиста и са социјалистима, генералски послови и задаци.

Д

војица мојих виспирених пријатеља, инжењера различитих техничких струка, стицајем околности обојица на принудном одмору (што значи да их ова пожељна и штедљива држава плаћа чак 70-80 марака месечно само да је не би својим сувишним квалификацијама ометали у величанственом развоју и просперитету, уместо 7-8.000 марака колико би била срећна да им плати једна назадна и бесперспективна Немачка или Швајцарска) одлучили, дакле, да последњих четрнаест предизборних дана утроше у једну надаспе корисну занимацију - гледање државне телевизије и читање прорежимских новина и

упоређивање са властитим искуством и информацијама. Разлог: да се на "научној основи" увере у нешто што они не виде ни у знацима а владајућа каста то сматра толико очигледним да просто бode очи сваком поштеном грађанину ове земље. Ради се, наравно, о великим успесима социјалистичке привреде и изградње, нарочито у предизборна времена. До тренутка кад овај текст пишем, дакле четири дана пред изборну тишину, резултати "истраживања" су следећи:

- посредством телевизије функционери владајућег тројца СПС-ЈУЛ-НД су на територији целе Републике, само у овом периоду, отварајући разне "привредне објекте", "дигиталне централе", "сателитске антене", "путне правце", "технолошке линије", "површинске копове", "нафтна поља", "болничке капацитете" итд. "пресекли врпци" у вредности 2,5-3 милијарде марака (!!!);

- републичка СПС-ЈУЛ-НД влада је, кад се са свих страна "резимира" њена тв и медијска дарезљивост, поклонила грађанима пара и услуга у вредности 15-20 (!!!) пута већој од оне која је предвиђена свим одговарајућим ставкама актуелног републичког буџета, и то мимо "поклона" проистеклих из "посла столећа" - продаје Поште;

- СПС-ЈУЛ-НД партијски и владини функционери су у овом периоду обелоданили склапање најпрофитабилнијих могућих послова са иностраним партнерима у вредности од око 1,2 милијарде марака;

- свечано су баш у овом периоду од стране СПС-ЈУЛ-НД кадрова најављени "почеци радова", "инвестиција" или су једноставно баш у овом периоду "ударени камени темељци" за разне ствари које треба да "прораде" најкасније до 2000. године и то у вредности од преко 15 милијарди марака. Врхунац видовитости је компетентна најва (која се последњи пут чула пре тачно десет година) да нас у складу са оваквим свеопштим просперитетом очекује и један тежак, веома велики проблем - недостатак радне снаге, те ћемо, јадни, морати да да са међународног тржишта радне снаге анважујемо најмање 1,5 милиона страних радника да нам некако помогну;

- за ову прилику још само два запажања; прво, није забележено да је ико ко је овако "крчмио" паре из републичког буџета макар и споменуо да су то паре свих грађана, пореских обвезника, које се, дакле, на својеврстан начин грађанима враћају. У медијима тројац СПС-ЈУЛ-НД буџетска средства третира као нешто што су они својим "крвавим, прегалачким и пожртвованим" партијским радом (или чак од "чланарине") зарадили а сад несебично деле "онима којима је новац потребнији" а за добробит целокупне нам друштвене заједнице; друго, ниједан иоле виђенији СПС-ЈУЛ-НД кадар није пропустио прилику да најаву Вука Драшковића о изгледном међународном кредиту-помоћи од "само" 1,5 милијарди марака оцени "нереалном" и "измишљеном".

Е, сад, шта кажу искуство и чињенице. Укратко: од свих пригодно отворених привредних објеката и "инвестиција" ново је заиста тек између 3-5 одсто. Све остало је већ било у употреби или је већ "отворено" приликом неког претходног државног празника и чак у току прошлогодишњих новембарских предизборних активности. Влада је своја давања, за потребе медијске предизборне пропаганде, увећала за најмање 50 пута, имајући у виду да добар дио и тог измишљеног новца није могла чак ни да физички отме од грађана, као што то иначе чини, него је и оно мало што је "дала" одштампала у Топчидеру - на дугорочну штету тих истих грађана. Вредност послова склопљених са иностраним партнерима, у периоду о којем се говори, реално не прелази 50 милиона марака, дакле увећана је за преко 20 пута.

Шта рећи? Чак и за земљу у којој по свим релевантним параметрима и службеним показатељима око 50% грађана, заслугом тих истих политичких полицајаца који би да нас преко реда приведу у 21. век, спаду у групу неписмених или полуписмених, овакво предизборно тандрљање по живцима и здравом разуму све гладнијег и незадовољнијег грађанства представља ругање и понижавање, такорећи етноубиство с медијским предумишљајем. У таквој визионарској предизборној понуди такве власти садржана је само једна алтруистична дилема: или ће нас бити или вас неће. Са становишта недужних грађана, обасугих толиком срећом и перспективама, овај неписани слоган владајуће странке до сада је функционисао беспрекорно: време ради за ову власт али се то не види, време ради против друштва и грађана - али то није важно. И управо на том друштвено-менталном парадоксу заснован је можда и судбоносан покушај Вука Драшковића да народ усмери тако да тече заједно са временом, логично и нормално, далеко од сваког парадокса и идеолошке фантазије. Има значајних наговештаја да му је то у предизборној кампањи пошло за руком више него раније. Пре свега због тога што се све очигледније испоставља како је општеномодно купање у тим силним милијардама марака из "властодржачке предизборне маште" само купање у прљавој води истеклој из златне каде владајуће касте, каде која се пуни оним правим, шуштавим милијардама узетим од грађана на овај или онај начин.

Вук је само покушао да објасни ко прља воду и зашто се у њој више не смемо купати.

Богољуб ПЕЈЧИЋ

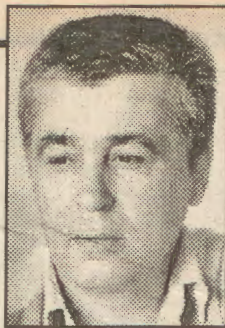
*У визионарској
предизборној
понуди власти
садржана је само
једна
алтруистична
дилема: или ће нас
бити или вас неће.
Са становишта
недужних грађана,
обасугих толиком
срећом и
перспективама,
овај неписани
слоган владајуће
странке до сада је
функционисао
беспрекорно: време
ради за ову власт
али се то не види,
време ради против
друштва и грађана
- али то није важно.*

ИТО ЈЕ СРБИЈА

Жабљи

електрицитет

Миленко
ВУЧЕТИЋ

Седми пут у последњих седам година грађанима Србије пружа се прилика да промене лошу власт, чији су погубни резултати видљиви на сваком кораку, и да тако и Србији и себи отворе перспективе за боље дане.

Колективни разум морао би, коначно, да победи колективни мазохизам.

Док социјалисти понављају да не постоји проблем Косова и да нема дијалога о Косову, на Косову се пуца као никада раније.

Вест о десетак оружаних напада на полицијске станице у једној ноћи, и то у размаку од десетак минута, више говори о краху "косовске политике" београдског режима него о снази косовских сепаратиста.

То, уосталом, потврђује и чињеница да је та вест у државним медијима имала третман мање важног дневног догађаја.

Пре неколико година Слободан Милошевић је дизао Србију на ноге и због неупоредиво мањих невоља с Албанцима и на томе је градио и изградио политичку каријеру, а данас и пред најдрастичнијим појавним облицима албанског устаничког синдрома нема шта да каже.

Ма шта социјалисти причали, проблем Косова не само да постоји, већ је и најозбиљнији балкански проблем, а дијалог о Косову без икаквих условљавања је, ма шта социјалисти о томе мисле, неизбежан.

Извесни и за сада још благи потреси на "црном" девизном тржишту јесу последица појаве веће количине динара, пуштених у оптицај да би се у предизборним данима стишале социјалне напетости, али су, истовремено, и најава да прави потреси у монетарним сферама предстоје тек у постизборном периоду.

Крпеж и дрпеж, као темељи економске политике и моралног профила актуелног режима, коначно су пред урушавањем.

Све учесталији захтеви међународне јавности да се снаге НАТО пакта у Босни и Херцеговини поставе оштрије према Палама, а нарочито захтеви америчке јавности да се понижавање америчких војника заустави по сваку цену, најава су да ће НАТО пакт, вероватно чим у Србији прођу избори, значајно променити свој мандат на босанско-херцеговачким просторима и да ће уследити многе крупне акције.

Судећи по иступима појединих дипломата и по писању штампе, у најургентније послове у том смислу спадају хапшења оптужених за ратне злочине, а пре свих Радована Караџића, блокирање паљанских електронских медија и повратак НАТО трупа на мост у Брчком и на телевизијски предајник Удригово код Бијељина, мада је попис послова те врсте знатно шири.

У међународним центрима моћи је, истовремено, поново активиран план о увођењу економских и политичких санкција Србији (и Црној Гори), али се о њему не говори јавно, јер је процењено да би то помогло Слободану Милошевићу да у предизборним данима опет хомогенизује нацију на "патриотском трпљењу", што указује да је нови ембарго могућ одмах по окончању избора, у некој спектакуларној и муњевиито дипломатској офанзиви.

Нас, дакле, углавном због збивања у Босни и Херцеговини и због политике Пала, али и због тога што београдски режим и даље подржава Пале и тако пали Босну и Херцеговину, чека, и мимо изборних резултата, заиста неизвесна и вероватно драматична јесен.

Они који буду гласали за Зорана Лилица гласаће, заправо, за Слободана Милошевића, као што су они који су, својевремено, гласали за Слободана Милошевића, у дубини душе гласали за Јосипа Броза и његову епоху.

Глас за левицу и кандидате левице је, све у свему, и овога пута, "жабљи електрицитет" емоција и успомена, а не потез уверења или одлука разума.

Лепо је што је министарка информисања Радмила Милентијевић признала, пред страним новинарима у Вашингтону и пред камерама "Гласа Америке", да је у прошлогодшњим новембарским изборима било манипулација социјалиста, односно да је било лоповлука, али би исто то морала да учини и овде, а нарочито пред камерама овдашње државне телевизије.

Приче да је могућа радикална измена мировног споразума из Дејтона у правцу дефинитивног комадања Босне и Херцеговине, јер свет, наводно, нема ни довољно новца, ни довољно стрпљења да тамо деценијама војном силом чува мир и мултиетничке принципе, лансирају и прижељкују као реалност, и у Србији, а донекле и у Хрватској, једино они којима је националистичка успаљеност дефинитивно и заувек попила мозак.

Дође ли, наиме, до припајања босанско-херцеговачког српског ентитета Србији и фиктивно угашене Херцег-Босне Хрватској, што је сан и српских и хрватских националиста, а у извесној мери и њихов краткорочни план, Србија ће изгубити Косово, Хрватска ће изгубити значајан део Славоније, а читав регион ће, највероватније, захватити нови ратни пожар.

Анексије ће, у том случају, стизати једна другу и светску реалност ће, у дужем периоду, обележавати анексионе кризе.

Међународна заједница, дабоме, ма колико је свима мука од балканских лудила и од вирулентних набоја у тим лудилима, неће, ипак, тако нешто допустити.

Поштовање и целовито спровођење мировног споразума из Дејтона је, све у свему, интерес и света и оних који се залажу за очување Босне и Херцеговине, али је, у знатно већој мери, интерес Србије и Хрватске, и то интерес од животног значаја.

Није ни неочекивано, ни страшно што су се током предизборне кампање чуле многе идеје Јосифа Висарионовича Стаљина, Бенита Мусолинија или Адолфа Хитлера, али је страшно и погубно на дуге стазе што те и такве идеје имају значајно упориште у великом делу бирачког тела.

Прошло је седам година од "времена Анте Марковића", када су готово сва домаћинства у земљи, у размаку од неколико месеци, обновила белу технику и електронику.

Сада се тим уређајима, по светским техничким стандардима и по уобичајеним роковима трајања, а не зато што су били лоши, ближи крај.

С масовним непоправљивим "цркавањем" машина за веш, шпорета, фрижиде-

ра, бојлера, замрзивача и телевизора, уследиће, неизбежно, и стотине хиљада породичних драма, јер је за нове машине за веш, за нове шпорете, за нове фрижидере, за нове бојлере, за нове замрзиваче или за нове телевизоре потребно право богатство.

Људи који су на власти или се боре за власт то не схватају, то су за њих ситнице, а ми, којима су телефони мајстора за белу технику и електронику најважнији и тренутно једино важни телефони, ми које облије ледени зној сваки пут када фрижидер необично "затандрче" или лампица на бојлеру почне да "трепери", добро знамо каква криза тек долази.

Они који и даље, после свега што нам се догодило, сањају и причају о великој Србији, у суштини, трујући наивне најопаснијим отровом на овим просторима, раде једино за Србију у сталним великим невољама.

Њихови гласачи ће, и овога пута, дајући глас за неоствариве снове, само погоршати ионако неподношљиву јаву.

Тврдња једног од лидера леве коалиције да студенти никада више неће носити "стране заставе", јер ће их левица, наводно, преваспитати својим деловањем на факултетима, типичан је пример реторике и логике стаљинизма.

Жеље да се неко ко мисли друкчије преваспита, дакле да се "социјализује" и "коллективизује" по одређеним идеолошким мерилима, реализоване су једино у логорима и унаказиле су лице цивилизације.

Ту страшну тврдњу допунила је и порука другог лидера леве коалиције, изречена у Дому за незбринуту децу, да је левица та која у дечијим "главицама" треба да препозна будуће лекаре, инжењере и остале "корисне чланове друштва", што је, заиста, огољена стаљинистичка парада без преседана.

Најмлађи ће, дакле, пролазити кроз специјалну селекцију да би постали нова "Макаренкова копилад", а ако се, када стигну до студија, случајно отргну, чека их "преваспитање", вероватно у логорима.

Демократија, наравно, подразумева слободу за све, а понекад и за свашта, али оно што левица нуди нема никакве везе с демократијом.

Они су, просто, залагањем за селекцију међу децом и за преваспитавање неистомисљеника, а уз расистички изборни спот у коме су Роми и физички хендикепирани зло, стигли до самог руба отворених припрема за најтеже злочине против човечности.

Тачно је да је Србија, у односу на реалне економске могућности, велико градилиште, како су, непрестано, током предизборне кампање, тамбурали социјалисти, али

у томе нема ни трунке њихових заслуга.

Иза преко седамдесет одсто инвестиција у грађевинарству (станоградња, изградња пословних и тржних центара, адаптације запуштеног пословног простора) стоји приватни капитал или страни капитал приспео у земљу преко приватних фирми, а скоро деведесет одсто градилишта је у општинама и градовима у којима је на власти опозиција.

Сви који мисле да је Црна Гора у пролазној кризи занемарују да збивања у Подгорици нису политички експрес, већ да су озбиљан политички процес.

Има тамо, наравно, и сукоба комуниста и реформиста, и сукоба "бјелаша" и "зеленаша", и сукоба "булатовићеваца" и "ђукановићеваца", и сукоба "нафташа" и "солаша", али је капа свему томе сукоб млађих и старијих од тридесет година, дакле сукоб будућности и прошлости, што јасно говори и какав ће исход тог сукоба и свих из њега изведених сукоба бити.

Политички експеси се могу преваспитати, а политички процеси су незаустављиви.

Отварањем путева од педесетак километара не може се заклонити затварање врата будућности за неколико генерација.

Победа и пре победе

Ако дођеш у неки њраг као њолитичар и не можеш њрођи сатима док не њружиш руку или за њрђај свима који то желе, онда си сигурно њобедник у нечему мноо важнијем од избора и њолитике, што је и најдража њобеда.

Приближава се финиш изборне трке и повећава нервоза владајуће олигархије. Тријумфална кампања наше странке и председничког кандидата запањила је и власт и опозицију. Стотине хиљада људи и љубав коју изливају по трговима потпуно демантују приче и уверења која су ширена у јавности да су добитници негде на другој страни, те да је СПО неутицајна странка, што се обилато доказивало наводним истраживањима јавног мњења. Сада је све то пало у воду, а снага која се ваља Србијом уплашила је и осиону власт, до те мере да поново, као некад, крије у тв-извештајима народ са тргова, приказујући само говорника на бини, па изгледа да он говори сам са со-

бом. На другој страни, кандидату левице се вештачки покушава дати сличан имиџ, па се вуку аутобуси пуни несрећника, који иду од града до града, да глуме публику ономе кога нико не слуша, јер и не разуме шта говори, пошто му је језик, чини се, помало другачији од српског.

Ти аутобуси и полиција која упада у градове са њим, туче, хапси и шиканира грађане који долазе да му звижде и протестују, подижу тензије у јавности и свакодневно се приближавамо, чини се, не изборима, него обрачуну неистомишљеника, који додатно подгрева државна телевизија. Господин са левице, кандидат за председника Републике свих нас, отворено говори да он то није, и да је кандидат само комунистичког дела Србије, претећи онима који нису левичари да ће гладовати и јести ваздух који производе звиждећи њему и онима који га кандидују. У Крагујевцу је чак рекао јавно, и претећи, да ће "овај град поново бити у нашим рукама", као да је сада у рукама окупатора, странаца и ко зна каквог непријатеља овог народа. Страх од пораза који је просто видљив на улицама Србије ражестио је и тог пластичног човека и ослободио га до његове праве слике невоспитаног и примитивног силеције из власти, коме је и једини квалитет сама власт и полиција што га прати,

Даница
ДРАШКОВИЋ

покушавајући, ваљда, да страхом који шири утера гласове у његову кутију. "Мораће сви да раде", кличе он околу, као да смо до сада то могли, па нисмо хтели, а он ће, ето, натерати лење Србе на посао, што је опет последња

нервозна карта тврде руке власти, којом покушавају да утерају одавно одбеглу победу. Све се просто растура пред њиховим очима, нема ни помена од некадашње силе и снаге владајуће партије, па ни помена од народне подршке главном вођи, који такође не може добровољно окупити више од три бабе, него мора да вуче публику са собом, и то чак и децу из средњих школа. Отварајући аутопут, уз публику коју је довео и кишу коју је Бог послао, деловао је и он покисло, несигурно и несрећно, сигурно најпре због тога што зна да би народ који га слуша најрадије ишао добровољно да слуша онога кога он жели да укине, јер му је отео и славу и снагу. Депресивно, јадно и неуверљиво режирани скупови, кампања и поруке које се шаљу бирачима са левице, просто делују антипропагандно и све то скупа не мирише на добро. Они виде да губе, а ми видимо да добијамо, али и једни и други знамо да ће тешко тако бити, па је расплет ове изборне трке занимљив и пратиће се као неки напет филм између добрих и лоших момака.

Као и у филму, лошима помажу сви, а добри су усамљени, па су против њих чак и они који то не би могли бити ни по каквом основу. У нашем случају предњачи, наравно, независна штампа, која се просто утркује да помогне владајућој странци, тако што миноризује кампању Српског покрета обнове, "смањује" народ који је прати или, просто, и не бележи те велике и за њихове читаоце важне скупове. Главни уредник "Наше Борбе" у свом последњем коментару пише да треба бојкотовати изборе јер се тиме бојкотује и Курта и Мурта која на њих излази. Ја просто не знам да ли смо ми Курта или Мурта, али знам да је кодико прошле године тај исти човек вишио у нашим канцеларијама, молећи да добије стан за сина свога, па када му је Мурта или Курта, о којем пише, у томе помогао и он решио породично стамбено питање, одмах је окренуо политику у своје листу. Мржња којом нам се обраћа сразмерна је квадратима које је добио, па би ради повратка себе у људску нормалу ваљало да квадрате врати Мурти или Курти, па да нас онда лепо о свом трошку мрзи и служи коме служи. Овако делује неморално, а он можда и није такав, иако је, изгледа, стамбено обезбеђен са по једним станом и од Курте и од Мурте.

Такво праћење кампање од стране неза-

висних гласила, осим што помаже Милошевићу и његовом кандидату, полако и укида ту штампу, без икаквог притиска власти. Милошевић не мора више ништа да ради, него да подстиче негативан однос те штампе према Српском покрету, јер је то сигуран пут ка њиховој пропасти и самоукидању. Читаоци тих новина су углавном опозициони бирачи и присталице, и како је 90 одсто њих уз Српски покрет обнове, они полако све мање купују те новине које су необјективније чак и од државне "Политике" и због тога њима незадрживо пада тираж, па и утицај. "Наша Борба", раније симбол опозиционе штампе, претворила се у билтен мржње и необјективности и спала на пет хиљада штампаног тиража, који незадрживо пада, до тиража црвене "Борбе". То је просто чињеница и резултат не присиле власти, већ њиховог опредељења и уређивачке политике, па верујем да се она никада више неће вратити у своје славне дане, што је и праведно.

"Дневни телеграф" такође губи на тиражу и утицају пре свега због сталних напада на Српски покрет обнове, који су у бескрупулозности и лажима превазишли све државне медије. Наши симпатизери и присталице опозиције у Србији дошли су данас у парадоксалну ситуацију да, ако желе да се информишу о нечему што ради Српски покрет обнове, пре то траже у "Политици" и "Вечерњим новостима" него у независној штампи, што је и основи разлог пада тиража свих независних гласила, као и потпуног пада њиховог утицаја на јавност. Дешавају се заправо обрнути процеси од жељених, јер све лажи које објављује та штампа, сва истраживања јавног мњења која пласирају смањујући упорно најјачу странку опозиције, изазвала су само супротан ефекат и ојачала нас до те мере да смо се овом кампањом и ми изненадили. Изгледа да заиста, као на Западу, идемо у тржишне услове и у медијима, и да ће полако нестајати они који немају читаоце, а јачати они који их поштују и покушавају да буду објективни, а то све тренутно одговара и владајућој странци, која не мора да гуши независне медије, јер се они сами гуше у необјективности и лажима и полако нестају, смањујући тираж до животарења.

Укупно, све што се догађа делује занимљиво, а изборна кампања доноси свима изненађење. Властима јасну поруку народа да су досадили и омрзнати до те мере да не могу слободно да се крећу по Србији и окупљају присталице, јер је много више противника који просто спонтано излазе да им скупове ометају и покажу своје незадовољство, а опозицији опет јасне доказе која је најјача странка и ко лидер целе опозиције, упркос противљењима, завис-

тима и вештачки подгрејаним сујетама малих лидера и странака које годинама мисле да су велике. Просто нема ништа од свих прича, процената популарности који су плаћани и шаком и капом, јер празне сале и тргови по којима се крећу ових дана говоре супротно и најчистије о свима њима. Они су утицајни лидери и странке само у неким независним гласилима која пропадају заједно са њима, што све укупно делује лековито за нашу политичку јавност, а и за државу. Средиће се политичка сцена Србије, поставити свако на своје место, али не анкетама и лепим жељама, него народном вољом, па је са тих позиција много лакше у будућности можда градити неку стабилност.

Оно што раде опозиционе странке које не излазе на изборе, мржња коју у анти-

гласања, тера их на гласање против таквог лицемерја, неморала и незахвалности. До јуче је тај господин молио да му опет дамо подршку наше странке за његову кандидатуру, трчао околу за нама покушавајући да се додвори и кандидује, не говорећи ништа о лошим изборним условима, већ само о себи, као заједничком кандидату опозиције, па када није добио подршку узвратио је мржњом, и заправо нам помогао, а никако одмогао у овој изборној трци. Да смо наручили, не бисмо боље смислили антикампању која нам доноси гласове од ове коју су смислили пропали глумци, политичари и полуписмени новинари. Када се све њихове поруке против нас слушају, заједно са претњама владајуће странке, опет против нас, а после свега што је било, после поклона и љубави

које смо ми њима делили, те поруке немају никакву снагу ни уверљивост и изазивају само отпор, делујући заправо као позив да се подржи оно што сви нападају. То је толико снажна порука у нашу корист да се захваљујем господину Панићу на њој, иако знам да је он друго желео. Бог је удесио да он нама ипак врати оно што нам дугује, и то на овакав начин који њега заслужено унижава, а нас заслужено уздиже. Сваком своје, како је и праведно.

Чекајући изборе, ми се укупно, и пре исхода, осећамо победници, јер ма шта да се деси, већ смо победили. Оно што доживљавамо по Србији, љубав коју нам народ даје као награду за упорност и борбу коју водимо заједно са њим, упркос свим саплитањима и од власти и од опозиције, заправо је највећа победа коју неко може изборити у политици. Ако дођеш у неки град као политичар и не можеш проћи сатима док не пружиш руку или загрљај свима који то желе, онда си сигурно победник у нечему много важнијем од избора и политике, што је и најдража победа. Ако не буде изборне крађе, та љубав народа која се излива на трговима Србије, преточиће се у победу, јер то

изборној кампањи показују само према Српском покрету обнове опет делује само на њихову штету, а у нашу корист, јер је толико неумерена и безразложна, да изазива народни гнев, чак и оних који никада нису били присталице Српског покрета обнове. Једноставно, све делује супротно жељама, па кампања коју воде пропали глумци, певачи и остали позивајући народ на бојкот, све више разбија идеју бојкота и увећава број потенцијалних бирача, чак и међу онима који раније нису гласали. Врхунац је порука Милана Панића који каже да не треба изаћи на ове изборе, уместо да узврати подршку којом смо га несебично даровали 1992. године, што само изазива народни гнев, и уместо да их одвлачи од

су просто бројке које су постале јавне и сабирљиве свакоме. Покрасти све то данас је врло опасно, јер може донети само несрећу лопову, какву му не бих пожелела, па верујем да се крађа неће ни десити. Ако се деси, ако нас не буде у гласачким кутијама колико и на улицама, биће нас поново на улицама, и то богами другачије него до сада. То се већ јасно видело у Чачку и Крагујевцу, и свуда куда се креће кандидат левице и скупља само бес и народну мржњу, а никако гласове и победу. Избори су се заправо већ и десили у Србији, остаје само да се формално обаве по народној вољи, коју смо већ сви видели.

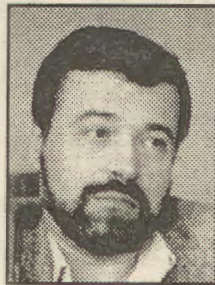
Кампања

Овогодишњу кампању је карактерисало, све до последње седмице, неубичајено велики изборни напор СПО-а и уобичајено траљав приступ режима. Тек у последњој седмици режим је дао "пун гас" очигледно забринут над могућим успехом СПО-а. Наравно, тиме се изложио опасности да претерано скрене пажњу незаинтересоване јавности на ове изборе и тиме и СПО-у привуче нове бираче који би се могли заинтересовати за политичка збивања иа чак и опозицију у њима.

У тренутку када ово пишем, изборна кампања је практично завршена пошто у Србији - вероватно преписано из неког француског или каквог сличног закона, што запрепашћује оне васпитане на англо-америчкој традицији који су навикли да кампању тако рећи воде све до саме бирачке кутије па и на њој - постоји такозвано изборно ћутање које забрањује изборну кампању у последња два дана уочи избора.

Зато је сада повољан тренутак да сведем утиске о кампањи као таквој независно од изборних резултата јер, разуме се, није само кампања оно што одређује изборни резултат. Бирачи ће, опет се разуме, своје, важније утиске, свести на крају седмице.

Ако би се политичка сцена у земљи гледала само кроз кампању, спољни посматрач би, све до последње седмице кампање, морао да закључи да у држави постоје само две странке односно две листе и два председничка кандидата - листа Српског покрета обнове, који после седам година опет наступа самостално и њен председнички кандидат Вук Драшковић, и листа владајућег режима који сада, поново различито од свог обичаја ранијих година, уз Милошевићеву странку има и коалиционе партнере: ЈУЛ као не баш значајну силу бивших комуниста и Нову демократију као малу украсну лукративну странку прозападне оријентације. И, умало да заборавим, ту је и њихов председнички кандидат Зоран Лилић.

Милан БОЖИЋ

дана док се у почетку ограничавао на уобичајену злоупотребу државне телевизије и новина, али некако траљаву и неинвентивну. Све се мање-више сводило на то да се прикрије да Вук изгара држећи масовне митинге по Србији као и на то да се прикрије да њихови министри и функционери изгарају таманећи јагњетину а да се прикаже да изгарају отварајући аутопутеве, макар и са једном траком.

Концепт кога су се држали режимски маркетиншки инжењери је прилично једноставан. Он гласи: ако браните један непопуларан ауторитаран режим онда је најбоље да изборе игноришете скоро до непостојања, рачунајући на мешавину инерције и застрашености од власти, код бирача. Тек када и ако опозиција има или интензивира своју кампању, на тај "напад" треба одговорити али и онда само у нужној мери како се пажња јавности не би претерано привлачила на једну тобоже неважну ствар као што су избори. Уосталом, има их сваки час, а ми увек побеђујемо, треба да гласи најпростија порука режимских маркетиншких инжењера бирачима.

Зато интензивирање кампање од стране режима које се десило у последњој седмици, ваља протумачити бригом ако не и страхом произишлим из претходног тока кампање а, сва је прилика, и из испитивања расположења јавног мњења које се обавља преко полицијских и телевизиј-

ских служби за испитивање гледаности програма чије су мреже, наравно, најразвијеније а налази најпозданији. Ови канали испитивања јавног мњења су широј јавности недоступни али се и из јавности доступних испитивања јавног мњења, рађених на малим узорцима и прилично неуверљивих, ипак чинило да, ако не режимској изборној листи а оно бар њеном, у односу на Вука потпуно безбојном и безукусном, председничком кандидату Лилићу не цветају руже.

Дакле, овогодишњу кампању је карактерисао, све до последње седмице, неубичајено велики изборни напор СПО-а и уобичајено траљав приступ режима. Тек у последњој седмици режим је дао "пун гас" очигледно забринут над могућим успехом СПО-а. Наравно, тиме се изложио опасности да претерано скрене пажњу незаинтересоване јавности на ове изборе и тиме и СПО-у привуче нове бираче који би се могли заинтересовати за политичка збивања па чак и опозицију у њима.

ШТРАЈК КАО РИКОШЕТ

И не само да је дат "пун гас" него су и активирани све странке и странчице које на изборима учествују. Одједном су се "округли столови" напунили разним фантомима од којих неки чак обећавају летење, а термини за представљање странака и председничких кандидата окитили чудесним ликовима какве не памтимо још од славних времена Шећерског.

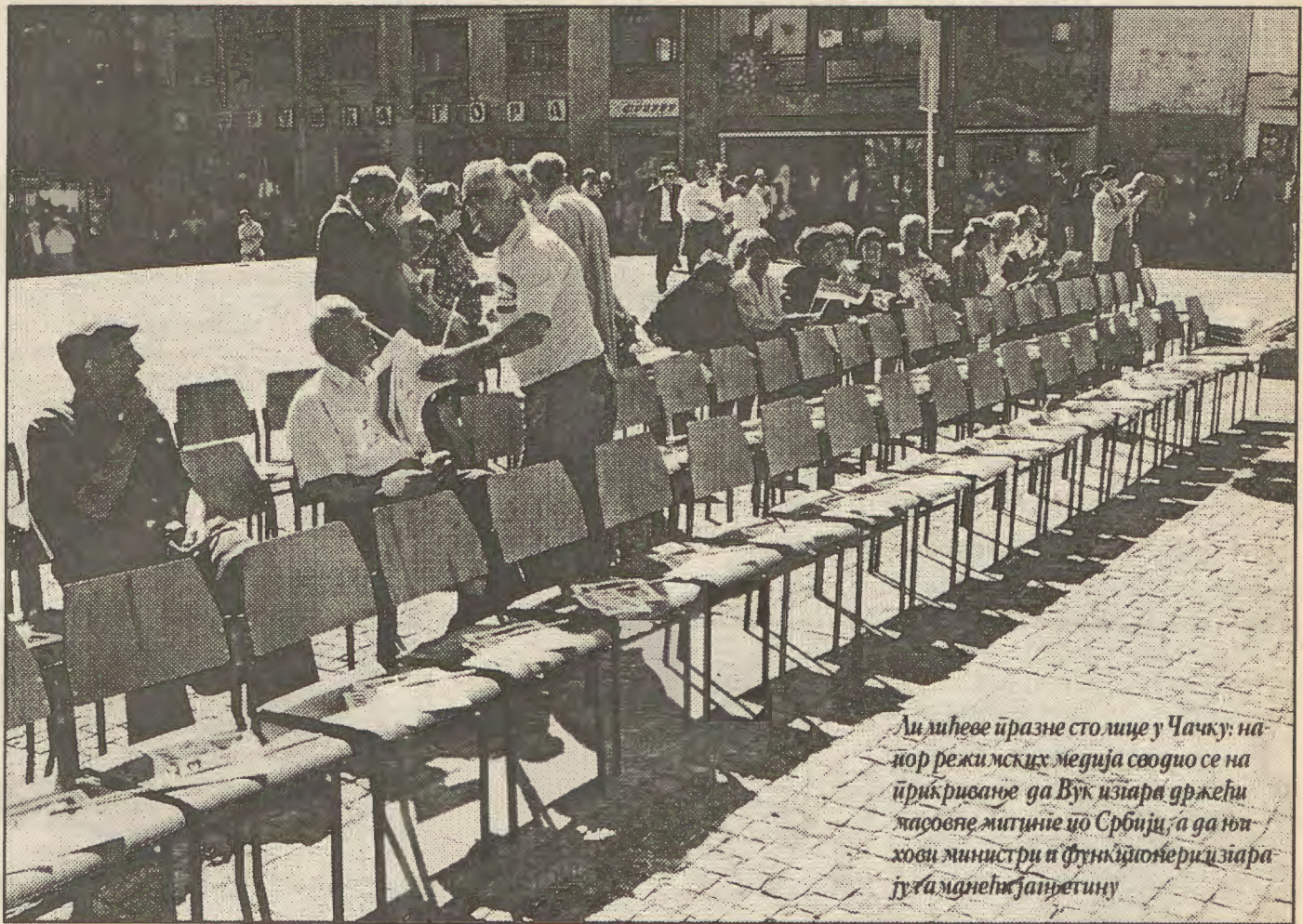
Овакве диверзије су продуктивне, јер збуњеним бирачима који су се можда и пробудили из летње сијесте шапућу на уво да су све странке глупост и да је најбоље не гласати или гласати за власт, али нису продуктивне баш све диверзије. Тако је, рецимо, баш јуче, а непуних седам дана пред изборе режим активирао "самостални", тачније свој синдикат у Градском саобраћајном предузећу у Београду. Синдикат је одједном поднео на "наплату" све дугове и још поврх свега тражио 30% повећања плата иако су већ сада плате трамвајџија веће од плата професора универзитета. Сећам се да је то било и раније јер смо увек приликом штрајкова на универзитету тражили да се "изједначимо са трамвајџијама". Дакле, "трамвајџије", а режимске чине само 30 или мало више посто ГСП-а су направиле штрајк и, шта више, иако су по закону обавезни да одрже 70% саобраћаја у граду, тотално блокирали град користећи се чак и дивресијама на трамвајској и аутобуској мрежи.

ШЕШЕЉ ИПАК ПРИПУШТЕН

Наравно да су грађани Београда били револтирани али се ускоро њихов револт пренео на трамвајџије и оне који их хушкају а не на градске власти како је режим то очекивао.

Дакле, метак ко метак, може и да рикочетира.

Ова "грешка у корацима" и доказује да

Ли шешева изразне столице у Чачку: најор режимских медија сводио се на ирикривање да Вук изгара држећи масовне митинге у Србији, а да њихови министри и функционери изгарају та манећка митингу

је нека силна мука власт натерала да се активира јер би они "најбоље волели" да избори прођу у тишини.

Ову кампању карактерише и још једна значајна разлика у односу на претходне године. И режим, који је тиме одувек располагао али и СПО који сада има власт у десетинама општина и градова, неупоредиво више су користили медије, електронске поготову. Зато је испало да је кампања треће стране - радикала, слаба и скоро невидљива. То, наравно, није до краја тачно, јер је Шешељ, мање-више, радио исто што и раније али "правила игре" су се променила, а он са новима не може да се носи. Објашњење је у два повезана разлога, који сада - када се и код нас прелази на светске стандарде кампања које подразумевају покривање целог терена - долазе до изражаја. Прво, Шешељ нема инфраструктуру и друго, што природно произлази из првог, нема ни довољно пара да плати скупу медијску кампању која би му евентуално заменила одсуство одбора, чланства и активиста.

Тек у последњој седмици, власт га је "активирала" на уобичајен начин, припустивши њега и његове јуришнике на државну телевизију како би радили свој од давнина једини посао - нападали демократску опозицију.

Ипак, а без обзира на закаснило припуштање на државну телевизију које му, само по себи, не може много користити,

Шешеља не треба отписивати. Јер, примитивна националистичка реторика прожета социјалном демагогијом увек је драга уху лумпенпролетаријата и Шешељ ће, за сигурно, можда ипак нешто мање него ранијих година, освојити доста гласова. Уосталом, не треба заборавити да постоје велики региони Србије у којима радикали немају чак ни одборе, а ипак не освајају мање од 15% гласова.

Тако је ова изборна кампања, без обзира на позно, а надајмо се и закаснило, дириговање од стране режима, показала да се политичка сцена у Србији полако своди на тространачку, тачније "двоипостраначку" без обзира на могуће успехе треће групације. Чак је и распоред природан. Једна странка односно групација је на левом центру, друга на десном а трећа, националсоцијалистичка опција перонистичко-лепеновског типа, ће расти или падати зависно од мере сиромаштва и очајања најнижих слојева.

НЕУБЕДЉИВОСТ БОЈКОТА

Конечно, ова изборна кампања је имала и један свој курјозитет, непознат у нормалним друштвима, у каква ми, разуме се, не спадамо. Ова кампања је имала такозвану антиизборну, у јавности познатију као "бојкоташку", кампању. С обзиром да су бојкоташе предводиле једна озбиљна странка као што је ДС и једна озбиљна

али политички безначајна као што је ДСС, праћене бројним сватовима, очекивало се да ће и тај сегмент бити значајан. Испоставило се да је, сем донекле у Београду и два-три већа града Србије ова кампања сасвим слаба, скоро неприметна.

Два су разлога овог очигледног неуспеха који се сада већ граничи са политичким самоубиством бојкоташа. Један је у њиховој сопственој инфраструктурној слабости - ове странке постоје само у великим градовима, а прошлогодишњу кампању су изнели активисти СПО-а и запањујућа Драшковићева митингашка енергија. Други је неубедљивост позива на бојкот. Јер, сада, када су само СПО, СРС и Милошевићева коалиција на политичком терену, позив на бојкот се састоји у позиву да се не гласа за СПО односно, још горе, да се не гласа против Милошевића. Како је већина бирача бојкоташких странака искрено опозиционо оријентисана, овај позив их збуњује, доводи у моралну конфузију, а њихове активисте чини недовољно милитантним у "бојкоташењу".

Стога се стиче утисак да ће број бирача поведених бојкотом бити мали, ако не и безначајан, и да ће се ограничити само на велике градове.

Уосталом, сачекајмо, понедељак. Лако је рећи да народ треба да узме своју судбину у своје руке. Али, да ли народ то баш искрено и жели?

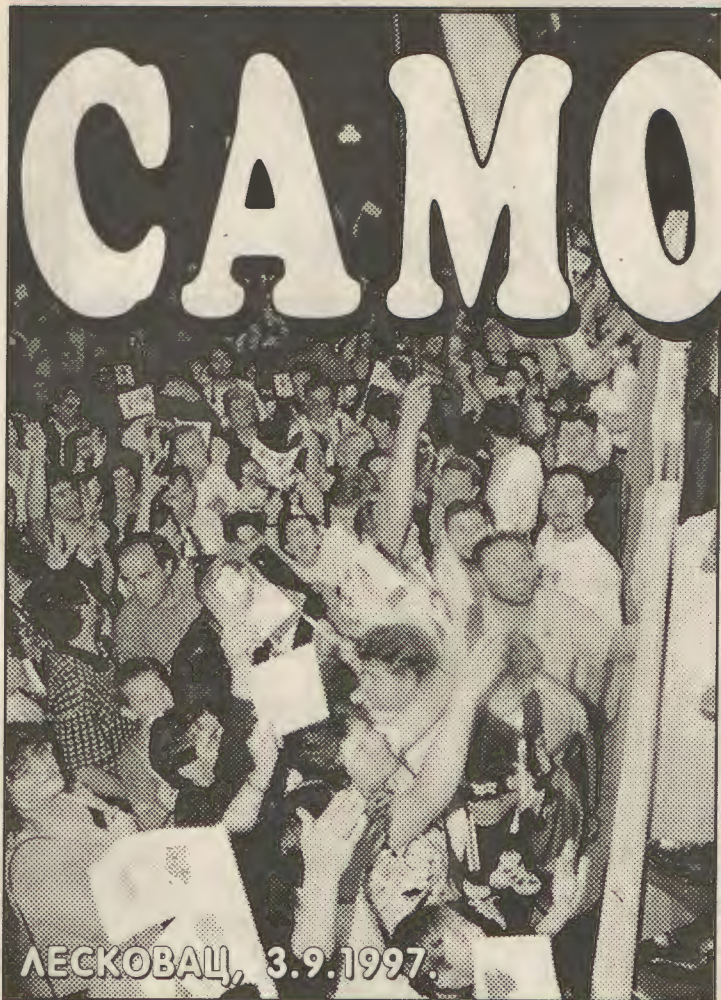
ТО МОЖЕ

Од свих председничких кандидата председник СПО једини је, као и увек, способан да из вечери у вече, од југа до севера Србије, пуни градске тргове. Ко сматра да је новим, светским изгледом Драшковић изгубио епитет "краљ тргова и улица" на следећим странама има прилику да се разговара.

СРЕМСКА МИТРОВИЦА, 11.9.1997.

САМО

ЛЕСКОВАЦ, 3.9.1997.

ВУК

НИШ, 4.9.1997.

БОР, 6.9.1997.

ЗРЕЊАНИН, 8.9.1997.

НОВИ САД, 10.9.1997.

СРЕМСКА МИТРОВИЦА, 11.9.1997.

ШАБАЦ, 12.9.1997.

ВАЉЕВО, 13.9.1997.

И ДАНА

ВАЉЕВО, 13.9.1997.

НИШ, 4.9.1997.

Увек у белом, елегантна и насмејана, Даница Драшковић је украс кампање свога мужа. Новинари који прате конвенције кажу да је битка за аутограм прве даме опозиције исто тако жестока као и за Вуков. Још један доказ да је Србија, ипак, близу Запада.

ВУК СРБИЈИ

*“Путујући Србијом, многи ми јоворе: “Победићеш!”
Ја одговарам: нећу победити ја, победиће Србија. То је за
мене лично велика мука, али узећу тај јорки њехар збој своје
земље, свој народа и своје отаџбине!”*

(Ваљев, 13. септембар 1997)

**ПОМИРИЋУ
РАВНУ ГОРУ
И КАДИЊАЧУ**

ВРАЊЕ
2. СЕПТЕМБАР

ОТВОРИЋЕМО СВА ВРАТА

Ово нису тренуци за аплаузе и еуфорију, ово су тренуци за најозбиљније размишљање пре доношења судбоносне одлуке за будућност једине отаџбине коју имамо!

Морамо се загледати у лице Србије пре него што донесемо одлуку која ће одредити нашу будућност!

Србија је кућа у којој је све испретурано, али у којој се може пристojно живети.

Морамо да је поспремимо и помиримо се са суседима, са великим светом који нам не жели зло.

Гарантујем да би победом СПО у парламенту и мојом на председничким изборима ова земља кренула напред, а брзом, домаћинском приватизацијом која би била под контролом парламента постигли бисмо много, али ни то не би било довољно, јер је главни циљ Српског покрета обнове да до 2000. године плате буду 3-4 пута веће него сада и да људи живе живот какав им доликује.

Гарантујем вам да овде постоји само једна политичка снага којој су отворена сва врата, од Лондона до Москве.

То је Српски покрет обнове, а наш програм садржан је у нашем имену - обезбедићемо Србији обнову и препород, а ја ћу, ако вашом вољом постанем председник Србије, бити не њен господар, него најпонижнији слуга".

"Гарантујем вам да овде постоји само једна политичка снага којој су отворена сва врата, од Лондона до Москве. То је Српски покрет обнове".

ЛЕСКОВАЦ,
3. СЕПТЕМБАР

ЗА КАПИТАЛИЗАМ И СОЦИЈАЛНУ ПРАВДУ!

"Нас су педесет година плашили капитализмом као црним ђаволом"

Свима нама биће боље тек када ускратимо поверење онима с којима нам је било најгоре.

Промене које ће донети бољитак, пре свега пораст стандарда и политичку стабилност, немогуће су, међутим, без промене садашње власти, а промене садашње власти нема и не може да буде без жеље и слободно изражене воље грађана да се то догоди.

Избори, зато, овог пута, нису само опредељивање за ову или ону странку и за овог или оног председничког кандидата, већ су и опредељивање за стабилну Србију, окренуту себи и својим проблемима.

Ми изборе не бојкотујемо, јер бисмо бојкотом избора бојкотовали и могућ-

ност да нам сутра буде боље.

Када је човеку лоше, а неће да мења ништа у свом животу, биће му само још лошије.

Исто је и са друштвима и народима у кризама и мукама.

Из лоших ситуација, било да је реч о појединцу, било да је реч о породици, било да је реч о фабрици, било да је реч о држави излази се само променама.

Програм СПО-а и мој председнички програм уважавају сва политичка и идеолошка опредељења која у Србији постоје, али се залажу за она политичка решења и за она идеолошка утемељења која ће Србију најбрже учинити економски јаком земљом.

Нас су педесет година плашили капитализмом као црним ђаволом, иако је капитализам, и у оном кратком периоду колико га је било у Србији, оставио иза себе вредности које су и данас темељи развоја.

Ми смо за капитализам, јер је време показало да је то до сада најбољи оквир за успешну привреду, али смо и за пуну социјалну правду, која је у Србији одувек и морална категорија, а не само идеолошко питање.

Глас за Српски покрет обнове и председничког кандидата Српског покрета обнове је, зато, глас за поштовање часне прошлости али и за сигурну будућност".

Мегвеђа

Лебане

"Ми изборе не бојкотујемо, јер бисмо бојкотом избора бојкотовали и могућност да нам сутра буде боље"

НИШ
4. СЕПТЕМБАР

НЕ ТРЕБАЈУ НАМ ИДЕАЛНИ, ТРЕБА ДА НАМ ОДУ НАЈГОРИ!

Они измишљају разлоге зашто смо у беди, ми смишљамо и смислили смо путеве како да из беде изађемо.

Они имају слаткоречива објашњења зато што нам је тешко, ми имамо конкретне договоре са светом како да нам буде боље.

Они се боре за очување власти да би сакрили колико су крали, ми се боримо за власт која ће коначно стати лоповлуку на пут.

Они се мире са светом у предизборним обећањима, ми се са светом никада нисмо ни свађали.

Они се представљају као заштитници радника, ми ћемо штитити право на рад и поштену зараду.

Они се пензионера сете у предизборним кампањама, ми смо са пензионерима сваког дана.

Они сељака, који је темељ Србије, сликају за телевизију, ми сељаку хоћемо да обезбедимо европске услове за пољопривреду.

Они сабирају само оно што могу да узимају.

Ми смо за Србију у којој ће њени грађани, као грађани свих срећних земаља, моћи мирно да планирају шта ће радити сутра, шта ће радити кроз три месеца, шта ће радити кроз годину дана, како ће им бити кроз пет или десет година.

Ми смо за Србију у којој ће се, на пример, поново добијати кредити за потрошачку робу, за индивидуалну стамбену градњу, за куповину станова, за аутомобиле.

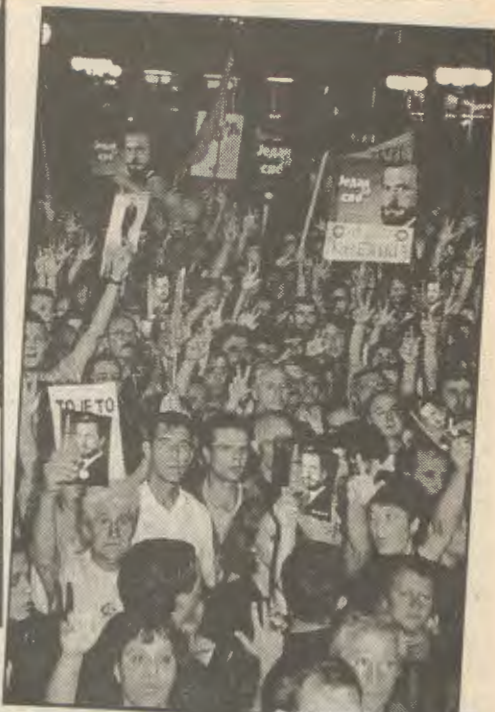
То постоји у целом свету и логично је да постоји и код нас.

Наш експертски тим за реформу банкарског система није применио само решења за стару девизну штедњу, већ и решења да људи опет штеде.

Не требају нама најбољи по идеалним мерилима, јер таквих нема. Али, нама је потребно да оду најгори по видљивим резултатима, а таквих је превише".

"Они се мире са светом у предизборним обећањима, ми се са светом никада нисмо ни свађали"

ПИРОТ, 5. СЕПТЕМБАР

ГРАНИЦЕ СУ НА МАПАМА, А КВАЛИТЕТ У НОВЧАНИЦАМА!

"Није српски народ пиротски ћилим, па да добија на квалитету када га газе. Ко српски народ газе, на крају себе згази.

Педесет година смо гажени, али нисмо прегажени.

Они који много причају о проблемима у РС или у Црној Гори, не чине то зато што су искрено забринути или што су велике патриоте, већ зато што о Србији и решавању проблема у Србији немају шта да кажу.

Нама у Српском покрету обнове и мени као председничком кандидату Србија је опис радног места, а њене муке и невоље су нам радни налози.

Учинимо Србију јаком и све што је српски интерес, ма где да му је адреса, биће ваљано и трајно заштићено.

Програм Српског покрета обнове и мој председнички програм желе, пре свега, Србију срећних, задовољних, сигурних и

материјално збринутих људи, а то је највећа Србија коју српски народ може да створи.

Границе држава су на мапама, а квалитет државе је у новчаницама сваког грађанина појединачно.

Многи који живе у беди мислили су да је то због санкција.

Али, санкције су укинуте пре две године.

Шта је ова власт урадила за те две године?

Ништа за грађане, а много за себе.

Сада када су санкције пале, дошло је време да падну и они који су се иза санкција заклањали.

Празне државне касе бисмо можда и разумели, када не бисмо знали за пуне џепове државника.

Владајућа странка нас је годинама нападала што одржавамо добре односе са Западом, а сада они клече пред Западом.

Ако ће бољи живот овој земљи донети разумевање Запада, а хоће, онда смо ми, а не они, најсигурнији мост за тај бољитак.

Њих и даље воде идеје комунизма, нас воде идеје народног и државног препорода; њима су важни једино Маркс, Енгелс и Лењин, нама је важан сваки грађанин; њима је Србија географски простор за чување пропале идеологије, нама је Србија једино што имамо".

БОР

6. СЕПТЕМБАР

ИЗ ПОНОРА НАС НЕЋЕ ИЗВУЋИ КРУПНЕ РЕЧИ ВЕЋ НАЦИОНАЛНА МУДРОСТ!

"Као председник државе, нећу никада Владу штитити од незадовољних, већ ћу незадовољне, ако их буде, штитити од Владе... Председник државе је службеник свих, а не заштитник осиноних и моћних"

На овим изборима мора да се усправи, и усправиће се, цела Србија, да би опет била оно што је увек у својим најбољим периодима била.

Ми јесмо, као држава, у много чему на нули, али ипак, срећом, не почињемо од нуле.

Имамо велике енергетске изворе, имамо изванредне услове да развијемо најуноснију европску пољопривреду, имамо запуштене али добре фабрике које треба дати у руке најспособнијима, имамо стручњаке цењене широм света.

Немамо, једино, власт спремну да све то покрене у корист народа, јер власт све покреће једино у своју корист.

Они свакодневно пресецају црвене врпце, ми желимо да пресечемо црну стварност.

Као председник државе, нећу никада Владу штитити од незадовољних, већ ћу незадовољне, ако их буде, штитити од Владе, нећу друге штитити од сељака, већ ћу сељаке штитити од задруга, нећу директоре штитити од радника, већ ћу раднике штитити од директора, нећу банке штитити од преварених штедиша, већ ћу штедише штитити од таквих банака.

Председник државе је службеник свих, а не заштитник осиноних и моћних.

Као председник Србије бићу из свакога ко добро зна да ради свој посао, без обзира у којој је странци, и против свакога ко не зна да ради свој посао, макар и да је у самом врху моје странке.

Неће нас из националног и државног понора извући крупне речи о нацији и држави, из тог понора ћемо изаћи једино националном мудрошћу.

Педесет година левица обећава боље дане, а педесет година нам је све горе и горе.

Ми не обећавамо боље, јер ми јесмо бољи.

С њима је Србија пала где никада није била, с нама ће се Србија опет усправити".

"Ми не обећавамо боље, јер ми јесмо бољи"

ЗРЕЊАНИН

8. СЕПТЕМБАР

НЕ ОБЕЋАВАМО РАЈ ВЕЋ ИЗЛАЗАК ИЗ ПАКЛА!

Привредни живот се опоравља у статистикама, а све више замире у фабрикама.

Стандард расте у обећањима, а све је нижи и неподношљивији у свакодневном животу.

Борба против криминала води се за округлим столовима, а криминал цвета.

Споразум из Дејтона се спроводи у саопштењима, а свет нам због његовог неспровођења на терену прети новим санкцијама.

Власт која има такве резултате, а још нам обећава и континуитет, дакле наставање пропадања, мора да оде.

Они и када нешто нуде, а ових дана нуде много, само припремају терен да узимају.

Из дана у дан од њих слушамо да је Србија велико градилиште.

То је, донекле, тачно.

Али, они скривају кључну чињеницу да су две трећине инвеститора приватници или страни капитал који је овде дошао преко приватника и приватних фирми.

Ништа у Србији не граде социјалисти, јер они умеју једино да руше.

Све што се у гради, гради Србија којом они не управљају.

Осамдесет одсто градилишта је, уосталом, у општинама и градовима где је опо-

зиција на власти.

Они не присвајају само туђи новац да би га однели на Кипар, они присвајају и туђи рад да би га као свој приказали на телевизији.

Ми желимо и спремни смо да исправимо многе грешке и неправде из прошло-

сти, па и из последњих неколико година, од национализације до краће старе девизне штедње, али нам је основни циљ срећна држава у којој се сличне грешке и неправде никада више неће моћи да понове.

Ми не обећавамо рај, али нудимо излазак из њиховог пакла."

ПУТ У ЗАВИЧАЈ ВОДИ ПРЕКО ДЕЈТОНА

Велике националне теме јесу и моје теме, али Србија данас мора да решава велике животне проблеме.

Вољом Бога, Војводина је одређена да буде житница Европе.

Вољом идеолошки заслепљених и национално неодговорних, Војводина је одређена да буде данас највеће стециште избеглица у Европи.

Зато ћу се, најпре, осврнути на ове две

кључне истине.

Зашто Војводина није житница Европе и највећи извозник хране?

Добро је што се отвара ауто-пут Суботица-Фекетић, дугачак 50 километара, али није добро што је наопака политика према селу и паорима дугачка 50 година.

Село војвођанско, као и село у целој Србији, мора постати извор народне и државне снаге, а паор, домаћин, господин поштован од свих.

Из посебног аграрног буџета сељацима морамо обезбедити дугорочне и бескаматне кредите за набавку опреме, одмах смањити порезе, а кад је реч о старачким и сиромашним домаћинствима, порези морају бити укинати. Све што сељак понуди држави, држава мора да откупи и да сељаку плати, најкасније у року од 48 часова.

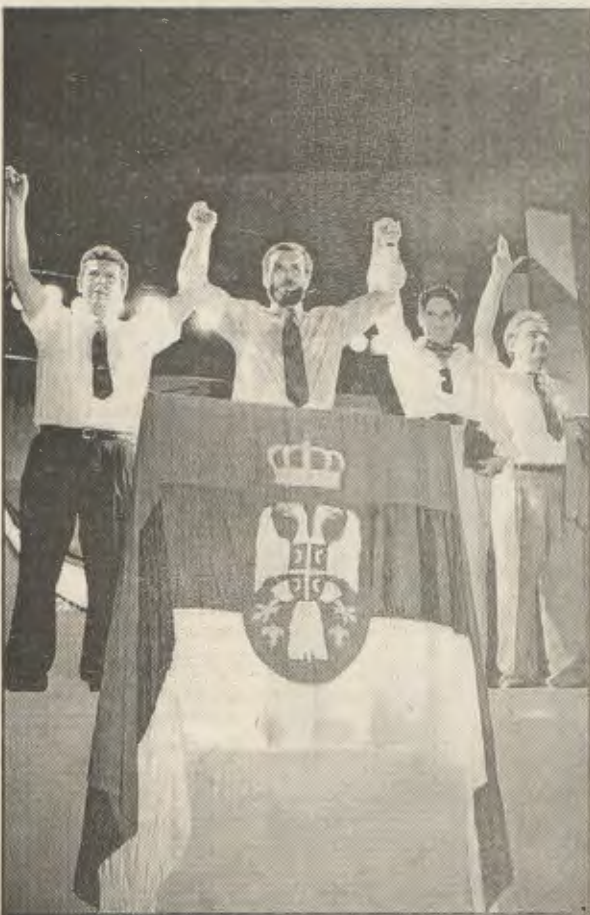
Поврх свега овога, овде у Војводини морамо развити модерну и крупну пољопривредну производњу намењену

извозу по угледу на САД.

Питају ме избеглице зашто су изгубили завичај и све што имају, хоће ли се икада вратити кућама, има ли за њих наде у Србији?

Пут у завичај не води преко рушене Дејтонског споразума, него применом тога споразума.

Они, пак, који не буду желели да се врате у стари крај, морају добити држављанство Србије и у смештају, послу и у свему осталом бити изједначени са грађанима Србије".

ИЗНАД МЕНЕ, ИЗНАД КРАЉА, ИЗНАД ПАТРИЈАРХА - СРБИЈА!

Широм Србије одумиру села, људи кажу: не вреди сејати, не остане ни за опанке.

Није дакле тачно да Србија пљачка себе саму, односно да пљачка Војводину.

Тачно је нешто друго: да је у овој земљи све наглавачке постављено и наопако.

Тачно је то да се и економска и политичка моћ налазе данас у једној или две канцеларије.

И да се на исти начин крње и економска и политичка моћ грађана општина, градова и округа у целој Србији, а не само у Војводини.

То је истина и морамо бити толико одговорни и мудри да нам не смета дрво да видимо шуму.

Србија је цела опљачкана!

Србији је целој душа у носу.

Приче да се то може решити тако што ће поједини делови Србије да се одвајају од Србије воде у слепу улицу и опасне су приче!

Ако желите, грађани, да променимо организацију власти и да економску и политичку моћ спустимо до вас, до општине, до града, онда - ево мене и ево Српског покрета обнове! (аплауз)

Ако желите, грађани, да богатствима Војводине газдују Војвођани - ево Српског покрета обнове и ево мене!

Ако желите да ваши новчаници буду заиста аутономни и пуни, и да се држави плаћа само порез и то онолико пореза коли-

ко припада домаћинској, а не расипничкој држави, онда - ево мене, ево Српског покрета обнове!

Локална самоуправа - да!

Сваком његово благо, његов рад, његово богатство.

Растурање Србије - не, не и не! (Аплауз).

Чему приче да је овој равници, нашем

Срему, овој Бачкој, Банату у коме сам рођен, потребна посебна државна застава?

Чему приче да и Санџак, односно Рашка област требају да буду нека посебна аутономија?

И Шумадија, чак?!

И београдски округ, чак?!

Наведите ми један пример једне политичке партије у Француској данас која за

свој програм има растурање Француске.

Европа се уједињује. Једна монета, један парламент.

А ми, на развалинама дојучерашње државе, коју су нам уништили и за три године поништили све што смо за два века од Карађорђа на овамо задели, немамо право да рушимо ово једино што нам је преостало!

А том што је преостало и што се не може растурати име је Србија!

Не могу се продавати магле!

Шта то значи: регионализација, федерализација?

Војводина мора да буде регија, али регија која ће самостално, и свака њена општина и град, а и Војводина склапати послове са туристичким регијама Грчке, Италије, Шпаније.

И све што убере да остане овде.

Какве то послове регија Војводина може да склапа са регијом Санџак?

Шта да размењују? Муку и беду?!

Тај концепт не може да прође!

Иза тог концепта крије се нешто друго.

Куд је одлазило благо Војводине?

Жито, месо, са све брковима паора којима су бркови чупани после рата.

Одлазило у "братску" Албанију.

А после неколико деценија куд је ишло благо државе Војводине?

Ишло у изградњу Хрватске. Војводина радила, Хрватска туристичка обала се градила.

Наравно, може неко да каже: дивне су биле земљорадничке задруге, колхози, совхозии... Ајде да то вратимо.

Нема враћања!

У прошлост, уназад, се не може! И Војводина и цела наша Србија морају у будућност. У будућност засновану на традиционалним и чврстим прекомунистичким темељима ове земље и овога народа.

Шта хоће Српски покрет обнове?

Ми нећемо да комадамо Србију, али, богами, нећемо нити да подупиремо ни да шминкамо ни да кречимо пропалу грађевину социјализма и комунизма, него хоћемо промене из корена и у корену!

Када су се овом равницом били повампирили, мањина додуше, националног талоба, која је арлаукала о Војводини из које морају бити "очишћени" сви који нису Срби, па су богами праштале и бомбе, па је било етничких чишћења, па су у скупштини Србије одјекивали срамни аплаузи када су псовани и вређани посланици мађарске националности... Само једна странка имала је и политичке и националне и људске части и храбрости да се пред тим лудилом, мањинским и периферним, испри и каже: НЕ!

Та странка био је Српски покрет обнове! (Громки аплауз и повици: "Браво!")

Ко Војводини може донети нову локалну аутономију?

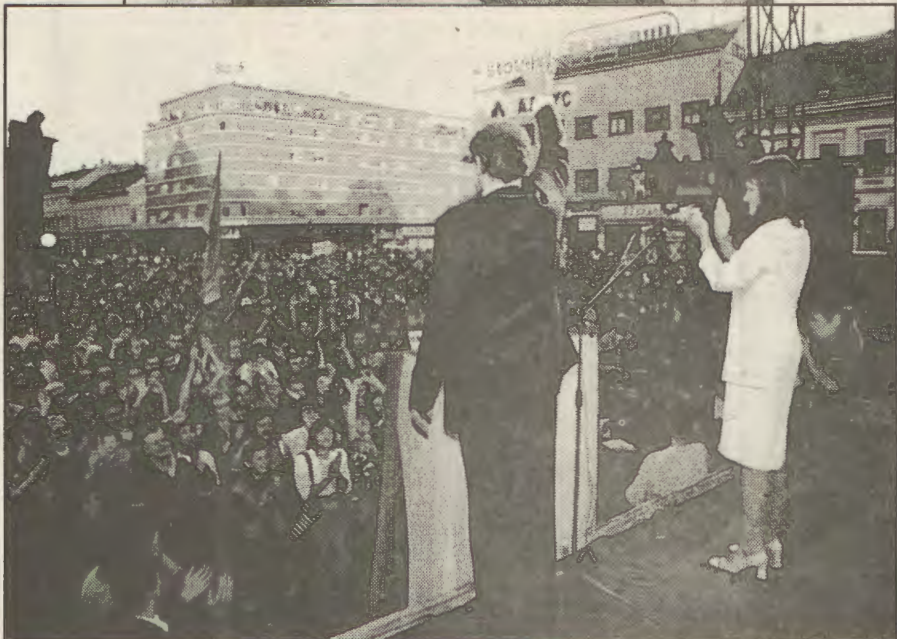
Мале политичке странке?

Никад!

Зашто?

Ако желите, грађани, да променимо организацију власти и да економску и политичку моћ спустимо до вас, до општине, до града, онда - ево мене и ево Српског покрета обнове!

Зато што никад не могу освојити парламентарну већину у Скупштини Србије.

Не расипајте гласове!

Све гласове на овом курсу дајте јединој великој демократској, европској, националној и патриотској странци која може освојити већину у Скупштини Србије, а њој је име Српски покрет обнове! (Аплауз и скандирање).

Сваки расути глас, сваки глас дат малој политичкој странци, без обзира какав јој је програм, јесте глас

Социјалистичкој партији и ЈУЛ-у!

И на крају, молим вас, да пре 21. добро размислимо, добро одмеримо, пре него што заокружимо.

Ваљда смо схватили шта Србија каже, ваљда знамо како нам је и како је Србији.

И знајмо, да ми сви који овде вечерас на овом Милетићевом тргу јесмо, и сви они који вечерас овде нису, данас јесмо а сутра нисмо. Вољом Бога сви смо осуђени да будемо сутрашњи прах и дим.

Ми смо пролазни.

Нека не буде никог међу нама, нек не буде ниједне политичке странке иједног политичког лидера, који умисли и уобрази да је он непролазан, а да је Србија пролазна.

Сви морамо да схватимо да изнад свих нас, изнад мене, изнад краља, изнад патријарха, изнад свих постоји једна партија, постоји једна застава и једна светиња која мора бити непролазна, вечна и све сигурнија и јача.

Тој странци, тој застави изнад свих застава, странака и нас, име је - Србија!

За европску Србију у европској Војводини и за европску Војводину у европској Србији!"

СРЕМСКА МИТРОВИЦА

11. СЕПТЕМБАР

"БОЈКОТ" ЧУВА ПЕТОКРАКУ

Нисмо ми против локалних интереса. Напротив.

Ми смо против локалних сејача магли.

Свако развијено село, свака развијена општина, свака развијена регија знак је да је и Србија

развијена.

Али, свако инсистирање само на свом селу, на својој општини, на својој регији, неће Србију учинити развијеном, већ ће је учинити разбијеном.

Дугорочни и беска-

матни пољопривредни кредити биће један од главних задатака Аграрног фонда, али ћу се залагати и да се одмах врате и остали видови кредитирања становништва нарочито младих који почињу живот.

Не може се правити фарма само на голој земљи, а да би се направила модерна и профитабилна фарма, уз земљу и сељака потребна је и држава да то подупре да у то уложи новац.

Све док се од запослених буде наплаћивао допринос за здравство, нико ко има здравствено осигурање и оде код лекара не сме да плати ни један једини динар за преглед.

То није политичко или социјално питање, то је морално питање.

Пет или десет динара, колико данас треба платити да се дође до лекара и поред здравствене књижице, није само срамота државе, већ је и организована државна пљачка.

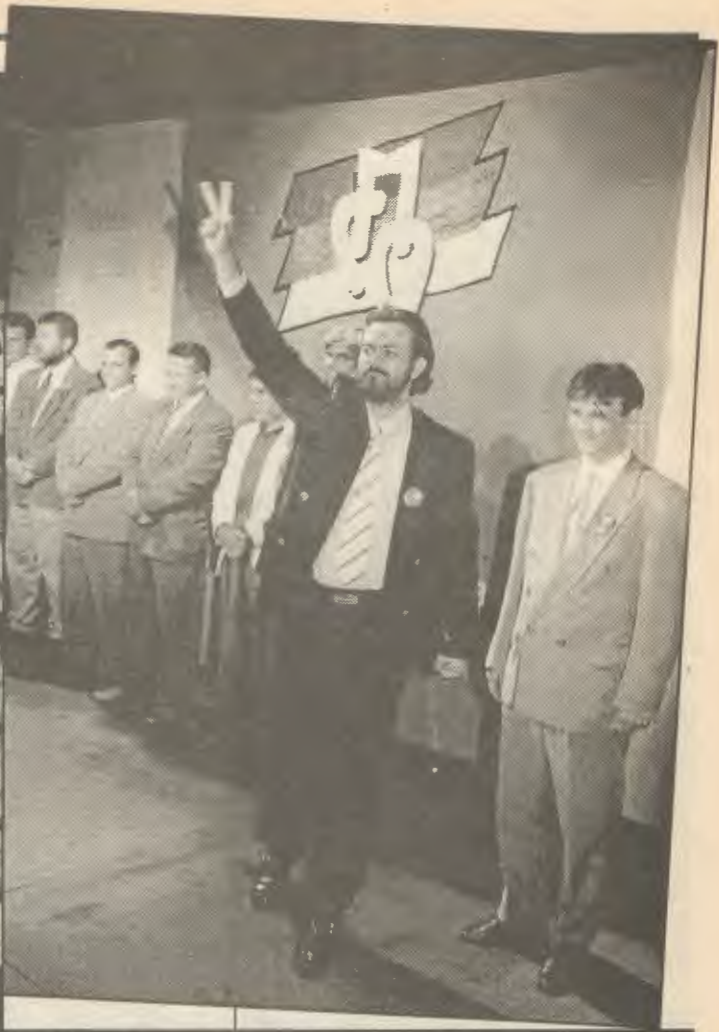
На овим изборима људи треба да да покажу колико воле себе и своју децу, а не колико воле одређене лидере или партије.

Сваки онај грађанин који не изађе на изборе гласао је да се ништа не мења, а пре свега да се не мења садашња власт.

Они који по Србији лепе плакате на којима пише "бојкот", лепе заправо по Србији позиве да се спасе и сачува петокрака.

Имали смо празне продавнице и празне џепове. Сада имамо пуне продавнице и празне џепове. Време је и за пуне продавнице и пуне џепове!"

"На овим изборима људи треба да да покажу колико воле себе и своју децу, а не колико воле одређене лидере или партије. Они који по Србији лепе плакате на којима пише "бојкот", лепе заправо по Србији позиве да се спасе и сачува петокрака".

ШАБАЦ
12. СЕПТЕМБАР

ВОДИЋУ СРБЕ У КНИН, ГЛАМОЧ, МОСТАР

Наша изборна победа већ је осигурана. Куда год идемо, сачекују нас као и овде, десетине и десетине хиљада људи, много више него икада од када постоји Српски покрет обнове, много више него током прошлих тромесечних демонстрација и много, много више него што је икада сакупљала Коалиција "Заједно".

Ко то каже, ко то лаже, да више нема "Заједно"? Са Српским покретом обнове, данас су сви у Србији који желе велики историјски и демократски преокрет у овој земљи.

Педесет година косили су нас српом, и ударили чекићем. Са Српским покретом обнове, данас су сви у Србији који желе да срп вратимо у поља, чекић у фабрике, а комунизам у музеј!

У ЈУЛ-у и СПС-у свесни су неизбежности наше изборне победе, па због тога одређене снаге у овим партијама настоје да изазову неред, хаос, нерегуларност пре избора, и то све, запамтите добро, у договору који позивају на бојкот избора. Српски покрет обнове неће да омета изборне активности, нити изборне скупове других странака. Ја сам то лично наложио. На жалост, ове снаге које желе хаос и нерегуларност пре избора, како се не би десила изборна победа Српског покрета обнове, послали су у Чачак полицијске насилнике, и то два дана пре него што је у Чачак стигао председнички кандидат ЈУЛ-а и СПС-а, а послали су их са задатком, са јасним инструкцијама, да застрашују народ, понижавају, приводе у полицијске станице, и на

"Педесет година косили су нас српом, и ударили чекићем. Са Српским покретом обнове, данас су сви у Србији, који желе да срп вратимо у поља, чекић у фабрике, а комунизам у музеј!"

све могуће начине провоцирају тучу. Ако неког хоће народ - шта ће му полицијска претходница?! Ја свуда идем сам. И сутра ћу, као шеф државе, без полиције, без обезбеђења, међу људе, међу народ. (Из масе: "Тако је!", "Вуче, Вуче!" и аплаузи). Има један који се не усуђује да држи предизборне промоције, нити да иде у народ, али зато сваки дан кука како му је мало државне телевизије - иако је за последњих пет година на државној телевизији борао стотину педесет и три пута дуже него сами председник владајуће партије (препознавши о коме је реч слушаоци вичу: "Комуниста!", "Фашиста!"). Има један други који каже да ове изборе морамо бој-

промени чарапе? На таквог човека личи држава која пола века не промени власт. Срећни и мудри народи мењају и добру власт у нади да ће добити можда још бољу. А ми? Немамо више права ни на један дан тапкања у месту, ни на један пораз, ни на један губитак.

Нас са светом не могу помирити они исти који су нас завадили са светом и ја вам кажем: једина политичка снага којој су у сваком тренутку отворена сва врата и економске и дипломатске и политичке помоћи Србији, нашем народу, од Москве, па преко Рима, Париза, Лондона, до Њујорка и Вашингтона, јесте - Српски покрет обнове! Мени је данас пренета и једна пору-

ковати баш због тога што ће на њима Вук да победи и што ћу ја, како он каже, као председник државе бити "пуњена птица без овлашћења". Бедан изговор, за службу са петокраком, за сарадњу са њима! Јер бојкотовати, позивати демократску Србију да не изађе на изборе противу комунизма значи - служити комунизму! И борити се за његов опстанак, а све се држећи онога боље по мене, што буде горе по Србију. А што се тиче мојих уставних овлашћења ја ћу их као шеф државе користити искључиво у границама Устава. И да су мања, био бих задовољан. Стварна власт мора да буде у рукама народа, владе и парламента, а не никако у рукама председника републике данас или краља сутра (повици: "Хоћемо краља!").

На шта личи човек који четрдесет пет,

педесет година, не

промени чарапе? На таквог човека личи држава која пола века не промени власт. Срећни и мудри народи мењају и добру власт у нади да ће добити можда још бољу. А ми? Немамо више права ни на један дан тапкања у месту, ни на један пораз, ни на један губитак.

Нас са светом не могу помирити они исти који су нас завадили са светом и ја вам кажем: једина политичка снага којој су у сваком тренутку отворена сва врата и економске и дипломатске и политичке помоћи Србији, нашем народу, од Москве, па преко Рима, Париза, Лондона, до Њујорка и Вашингтона, јесте - Српски покрет обнове! Мени је данас пренета и једна пору-

ка француског председника Ширака. Не знам хоће ли то да објаве. Али, није битно. Битно је то да Србија има на кога да се ослони, да свет хоће Српском покрету обнове и мени и свим демократским и разумним снагама да пружи руку. Али, свет неће да пружи руку онима, него ће због њих да казни додатно Србију - оних који заговарају да се прелази Дрина, да се нападају амерички војници, да се провоцира рат са НАТО пактом и при томе то огрћу у некакав плашт патриотизма. Протераће они НАТО и победити НАТО као што су освајали и успели да утврде границе Карловац - Карлобаг - Огулин - Вировитица! Помирењем са светом, добијањем ових драгоцених и кредита и осталог ми почињемо велику обнову Србије, ми се враћамо темељу. Прворазредни задатак јесте да утврдимо темељ државе.

Само овим путем, до краја овог века, а у питању су две-три године, ова земља постаје придружени члан Европске уније.

Ова земља ће стићи будућност и ова земља ће убрзо, корацима од седам миља у велики опоравак. Тиме ће дефинитивно бити сахрањени снови оних који однекуд верују да ће Србија низбрдо, низбрдо, низбрдо... Па је и не признају. Па траже независну Стару Србију. Чујте, траже да Стара Србија не буде у Србији, да нам Косово не буде у Србији. Та стратегија заснована је само на уверењу да ће Србија даље да пропада. Али, Србија више неће да пропада! И ја тим нашим "пријатељима" поручујем да се пробуде из тог ирационалног сна и да схвате да смо ми сви рођени на Косову, да смо ми сви са Косово. Да је Косово увек било не само у Србији, него да је било и у сваком Србину! Могу они да сањају да ће на Марс, на Месец - пешице. Али, таман тако могу и да отцепе Косово! Ја од деведесете године говорим: срце Србије, срце српске нације јесте Србија. Книн се брани у Србија, а не Србија у Книну! Створимо ми ову јаку Србију, па ће она опет да одради своје. Саставиће наша Србија оно што је растављено. Она ће да уједини оно што је данас разједињено и да подигне оно што је данас порушено. Мимо овога, нећу рећи ништа у детаље, јер се оно што представља државну тактику и стратегију, не говори по трговима и по телевизијским студијима. Али, хоћу рећи, поштовањем Дејтонског мировног споразума, вратићемо наш народ свуда тамо где је живео вековима. Дејтонски мировни споразум нам гарантује да сваки човек који то жели врати се у свој завичај и своју кућу, ако је затекне. Ако је нема, добиће од света паре да зида нову.

Дејтонски мировни споразум намеће обавезу режимима у Загребу и у Сарајеву да максимално уважавају свако људско, културно, верско, национално, политичко право и добро српског народа, када се тамо врати. А вратиће се, ја ћу га водити и до Книна и до Грахова и до Гламоча и до Дрвара и до Мостара!"

"А што се тиче мојих уставних овлашћења ја ћу их као шеф државе користити искључиво у границама Устава. И да су мања, био бих задовољан. Стварна власт мора да буде у рукама народа"

ВАЉЕВО

13. СЕПТЕМБАР

АКО УКРАДУ, НЕЋЕ СЕ ЗАВРШИТИ НА ПИШТАЉКАМА!

Српски покрет обнове рођен је у овом граду пре него што је наша странка и основана. Годинама смо се окупљали око "ГЛАСА ЦРКВЕ" и у порти ваљевске и шабачке цркве говорили оно што се нигде другде у Србији није смело говорити. Са нама су били и прота Матеја и војвода Мишић и владика Николај и Десанка и ђенерал са Равне горе и Лелић и Колубара и Ђелије и владика Јован - сви су били са нама. Због тога смо, сећате се, некако баш у ово доба године, пре седам година, овај град устоличили као духовно лежиште, духовни ослонац и престоницу Српског покрета обнове.

Ово море које се вечерас слило, на овај трг, да не могу да изгледам до дна, сведочи убедљиво да ће Ваљево да победи на пред-

стојећим изборима.

(Скандирање: "Победа, победа!") Али овако, како је вечерас у Ваљеву, широм је Србије. То значи да ће Српски покрет обнове да победи у целој Србији! Узалуд државна телевизија скрива народ по нашим скуповима. Па држе камеру на мени, евентуално прва два реда, уместо да прикажу народ, да прикажу вољу народа, изборну вољу народа пре избора! Али, ни то неће помоћи. Узалуд и понашање појединих листова и медија који себе називају независним, а који још горе од државних медија крију народ, Србију која је устала и долази на наше промотивне скупове, крију саме скупове! Крију сваку изговорену реч, или је, пак, кривотворе. Узалуд позиви позиви неразумних. Цела Србија се

дигла и креће за Српским покретом обнове да сруши комунизам, па морамо учинити све да продужимо век комунизму тако што ћемо грађане позивати да бојкотију гласање за пад комунизма! Али, ову реку, ову Србију која се усправила, ништа не може задржати. Ова река ће после 21. септембра однети муљ, сав муљ, и Србија ће нам бити бистра, демократска, домаћинска, јака, помирена са светом и помирена са собом!

По предузећима у Ваљеву, широм Србије говори се, чујем, унапред се радницима деле неки гласачки листићи, унапред заокружени, и људима се прети да ће добити отказе, уколико те унапред заокружене листиће не буду убацили на бирач-

ком месту у гласачку кутију, а оне празне које добију на гласачком месту однели сутрадан директору предузећа као доказ да су извршили срамну и по Србију убилачку намеру. Позивам све грађане, све раднике Србије да се овоме одупру, да презру страх. Нека ми само један човек донесе један такав листић, мени или било ком одбору Српског покрета обнове, средићемо ову подвалу, и сви они који су је смислили завршиће у затвору!

Прошлогодишње насиље над изборном вољом грађана напросто се не сме поновити. Прошле године је и Ваљедо покрадено. Ове године ви им то не смете дозволити. Прошле године смо, бранећи изборну вољу грађана, употребљавали пиштаљке три месеца. Ове године, буде ли малверзација, буде ли ико покушавао да краде изборну вољу грађана, неће се, богами, завршити на пиштаљкама! Стабилности у Србији неће бити!

Један од првих закона које ћу као председник републике предложити парламенту биће следећи: Све што сељак понуди држави на продају, држава мора да купи и да сељаку плати у року од 48 часова од пријема робе. Не, не! Нема две године, никад се то више неће поновити да сељак 93. продавао је бика, а кад су му исплатили није могао да купи ни кокошку! Знам широм Србије сељаке којима није плаћена роба продата држави од пре три, четири, пет или шест месеци. Мора бити плаћена најкасније 48 сати по пријему робе. Трас роба - трас паре! Ако не буде плаћена већ 49. сата држава касни и затезна камата има да се исплаћује сељаку. Ако је обнова села прворазредни државни и национални интерес, онда у једном периоду који не сме бити дужи од неколико година, биће постављен и извршен државни и национални циљ да ниједно село у Србији не сме бити без струје, без поште, без телефона, без асфалтног пута. А свако веће село мора поред цркве да има и школу и откупну станицу и амбуланту и дом културе и обданиште. Овако је нормално у свету, овако ће бити и у Србији.

Чули сте, пре два дана у Чачку, председничког кандидата ЈУЛ-а и СПС-а (заглушујући повици негодовања) који изрече претњу да ће они који су звиждали и пиштали - јести ваздух. Значи, онај демократски, већински део Србије добио је претњу да ћемо од тог председника, који никада неће постати председник, добити санкције!

То само говори о томе докле смо ми стигли и која нас је памет до сада водила, и још нас води. Демократија даје право грађанима и да звижде и да протестују, и против председника републике и против председника владе, и краља, богами, уколико се огреши о народ. За то се боримо! Хоћу Србију у којој ћете сутра ви, који сте дошли на овај трг, да изађете на трг и звиждите Српском покрету обнове и мени уколико и у чему преваримо у ономе што обећавамо!

Смењива власт. Прекрши, превари, мењај! Прекрши, превари онај други, мењај и њега! И демонстрацијама и протестима и петицијама. Тако је било у нашој Србији док је било наше Србије! Бају Пашића су у оном истом Чачку, као председника владе гађали јајима, Срби, а он, старац, бришући браду, одговорио: "Никад срећнији нисам био. Јер мој народ гађа председника владе, јајима и парадајзом, што само сведочи да је ово земља у којој грађани имају сва права". И Србија ће поново постати таква земља!

Тутујући Србијом, многи ми говоре: "Победићеш!" Ја одговарам: нећу победити ја, победиће Србија. То је за мене лично велика мука, али узеху тај горки пехар због своје земље, свог народа и своје отаџбине! (Овације: "Вуче, Вуче!")

Међу првим документима које ћу понудити парламенту на усвајање, а верујем да ће то прихватити сви у том парламенту, јесте Декларација о националном помирењу. Непријатељство, браћо и сестре, међу народима најчешће завршава ратом. Непријатељство у породици, у нацији, јесте проклетство и рак-рана. На истини и за сва времена - помирићу српску Равну гору са српском Кадиначом!

"Ова река ће после 21. септембра однети муљ, сав муљ, и Србија ће нам бити бистра, демократска, домаћинска, јака, помирена са светом и помирена са собом!"

УЖИЦЕ

14. СЕПТЕМБАР

НЕ ГЛАСА СЕ ЗА УСПОМЕНЕ, ВЕЋ ЗА ПРОМЕНЕ!

Изборна победа Српског покрета обнове и председничког кандидата Српског покрета обнове једини је гарант за заустављање даљих пораза Србије и свих њених грађана.

Седам година ништа нас није поколебало и зауставило, а држали смо се свог програма и својих моралних принципа и када нам је то, привремено, доносило тешке ударце, које смо лако могли избећи, приклањају се већини и издајући себе.

Низ воду смо пливали, а пливајући стално уз воду само смо јачали.

Нама ће грађани ukazати поверење не само зато што имамо добре програме и добре људе за велике економске, националне и државне послове, већ зато што смо у ових седам година постали политичка снага у којој су грађани, некада спорије, некада брже, а данас дефинитивно, препознали браниоца и заступника сопствених интереса.

Власт стално прича о порасту производње и расту стандарда, али прећуткује најважнију ствар - да ће производња и стандард заиста почети да расту тек кад они падну.

Материјални и друштвени положај учесника рата на просторима бивше Југославије, а нарочито инвалида и породица погинулих, историјска је срамота какву својим ратницима у Србији није нанео нико до данашњег режима.

Свима њима мора се без одлагања обезбедити, и правно, и материјално, и морално, све оно што су они који су их послали у рат обезбедили себи пре педесет година враћајући се из оног рата.

Ниједан инвалид, без обзира да ли је био регрутован или је био добровољац, не сме да остане без пензије у висини пензије носилаца тзв. Споменнице 41. до краја школовања.

Ратови су, увек, историја, и зато послератни живот ратника, ма како се ратови заврше, не сме, као што је у Србији данас случај, да буде историјска брука.

Мењање власти у Србији није само политичко и идеолошко питање, мењање власти је питање побољшања живота сваког грађанина.

Разумемо ми да су многи поштени људи везани за социјализам и лепим успоменама, али се на изборима не сме гласати за успомене из прошлости, већ се мора гласати за садашњост и будућност!"

БОРБА ПРОТИВ КРИМИНАЛА НИЈЕ ПОЛИТИЧКА АКЦИЈА, ВЕЋ РЕДОВАН ПОСАО

Садашњи режим је после скидања санкција више времена провео у скривању истине о богаћењу појединаца под санкцијама, него у прављењу програма за живот земље и њених грађана после санкција.

У свакој средини у Србији људи добро знају колико су се у време санкција богатали они који су били у власти или блиски властима. На овим изборима глас против њих ће бити глас поштења, а глас за њих одобравање лоповлука, па и саучешништво у њему.

У програму Српског покрета обнове и у мом председничком програму борба против криминала није политичка акција, већ је то свакодневни и редовни посао полиције.

Ми данас имамо веома способне и заиста висококвалификоване криминалистичке инспекторе, који би за неколико недеља све велике лопове привели закону, али немамо власт која то жели и којој је то у интересу.

Нико разуман не оспорава да је у последњих педесет година било и периода када смо лепо и добро живели. Али, данашња власт с тим нема никакве везе. Они су најобичнији крадљивци лепих успомена и најревносније архитекте ужасне стварности".

СРПСКИ ПОКРЕТ ОБНОВЕ НА КОСОВУ И У МЕТОХИЈИ ТРИ ДАНА ПРЕ ГЛАСАЊА

Спремнији но икада раније

Милош ЂОРЂЕВИЋ

Резимирајући изборну кампању уочи изборне ћутње, Ранђел Нојкић, председник Окружног одбора СПО за Приштину и први на листи Изборна јединица 28 Приштина, оптимистички гледа на исход гласања 21. септембра. Свестан да се Србија поделила на лево, демократску (СПО) и радикалну (СРС), чиме је избор грађана олакшан и, наводећи позиције своје странке на Косову и у Метохији, износи следеће чињенице:

"Само у Приштини добили смо минулих дана преко 200 нових чланова. У СПО су ушли водећи људи Месног одбора Грачаница, некада чланови СРС-а, приступили су нам многи радикали и из Приштине, као и угледни и бројни чланови ДС, и неки чланови отцепљеног крила Српског покрета отпора. Свакога дана нас зову људи из многих села, траже да дођемо у њихове средине и нуде нам помоћ. То је још један позитиван знак за нас, јер овде тако претходних година није било.

Ако се томе дода, наставља Нојкић, "да смо одржали више предизборних трибина у Гуштерици, Грачаници, Брњици, Урошевцу на којима је било више стотина наших симпатизера и чланова и ако се зна да смо формирали нове месне и општинске одборе у Грачаници, Лапљем Селу,

Преоцу, Гуштерици, Севцу, Магури и Новом Брду, у које су ушли угледни људи и домаћини, онда је јасно да нашем оптимизму има места".

Оптимизам и победнички дух, међутим, темеље се међу активистима СПО-а на још неким, такође битним чињеницама. О њима Нојкић каже:

"Чињеница да смо у свим изборним јединицама покрили сва бирачка места (Приштина, Пећ и Косовска Митровица), као и места у Косовском поморављу, која припадају Врањској изборној јединици, много говори.

ЗА БУДУЋУ СЛИКУ

Међу чињеницама првог реда је она која говори о нашем сусрету са члановима контролне комисије ОЕБС-а, чији су нам представници рекли да ће бити присутни посебно у албанским срединама и да ће, после наших упозорења о томе где се и како краду гласови и стављају у кутије СПС-а, то сигурно онемогућити. Према њиховим сазнањима, после разговора са Албанцима и њиховим политичким вођама, сасвим је сигурно да Албанци неће на изборе, па је зато надувавање изборног тела немогуће. Остаје да им се то верује, јер су нам", каже Нојкић, "то поновили у оба сусрета.

И најзад, иако су медији потпуно окренути социјалистима, и сами смо много учинили на својој промоцији, посебно после доласка Вука Драшковића у Приштину. Рат плакатама смо, такође, решили тако да не буде на нашу штету.

Све то даје нам наду да гајимо реалан оптимизам. Наше процене су да се овога пута социјалистима може отети половина гласова. Какав би то био успех, с обзиром на некадашњу апсолутну подршку бирача, коју су имали, а коју су, потом, надокнађивали повећањем изборних јединица и мандата на Косову и у Метохији, или крађом - није тешко закључити", истиче Нојкић, и наглашава да су шансе за кандидате СПО-а посебно велике у Приштини и Косовског Митровици, али нису мале ни у Пећи и Ђулилану.

За будућу слику српске скупштине, па и избор председника, суштина је свега онога што наглашава наш саговорник, веома је битно да социјалисти овога пута неће моћи да остваре предност какву су раније доносили.

У томе им неће помоћи ни Момчило Трајковић, њихов играч, како каже Нојкић, који је на брзину регистровао Српски покрет отпора - демократске промене, с јединим циљем да унесе збрку међу гласачима и преотме гласове опозиције, односно Српског покрета обнове.

РЕАЛНА НАДА

"Он је учинио оно што је обећао да неће учинити. Излази на изборе, иако је до пре неки дан говорио да то неће учинити. Излази на изборе са Српским покретом отпора, за који је говорио да је надстраначка организација, упркос обавезе коју је примио од представника Српске православне цркве да покрет не сме користити за ускостраначке промоције и интересе, каже Нојкић, и додаје да је све то минорно и штетно. Да је миноран покрет који води показује и чињеница да је Момчило Трајковић једва саставио листу, и то само једну - за ИЈ 28 Приштина.

Уочи изборне шутње и коначне одлуке гласача, порука је активиста и функционера СПО на Косову и Метохији, они могу да буду сигурни да крађе неће бити и да су позиције ове демократске странке јаке. Спремнији смо но икада до сада, каже Ранђел Нојкић. Прогнозе СПС-а, које су пре неколико месеци прослеђене њиховим општинским одборима и које су говориле да ће са ЈУЛ-ом однећти чак 70 одсто гласова, немају баш никакву основу. Људи ће овога пута гласати за нас. Социјалисти нису испунили своја обећања и немају идеја, радикали нуде мач, док СПО Вука Драшковића нуди демократију и просперитет. То је оно што људи, најзад, и на Косову и у Метохији препознају. То даје реалну наду нашем оптимизму да демократска опозиција може узети половину мандата и да ће многи гласови отићи у кутију председничког кандидата Вука Драшковића.

НЕЗАВИСНИ СИНДИКАТИ СРБИЈЕ

НЕЗАВИСНИ СИНДИКАТИ СРБИЈЕ ЗА СПО

Позивамо све чланице и чланове Независног синдиката Србије, као чланице Коалиције ЗАЈЕДНО и чланице Асоцијације слободних и независних синдиката, да изађу на предстојеће изборе и да гласају за Коалицију ЗАЈЕДНО, односно за кандидате Српског покрета обнове.

Боримо се да доживимо економске и све друге праве промене, који доносе корист сваком грађанину.

СРЕЋНО ИЗЛАЖЕЊЕ НА ИЗБОРЕ!

Секретар
Мило Ђукановић

Зомати зајаток

Абоненти

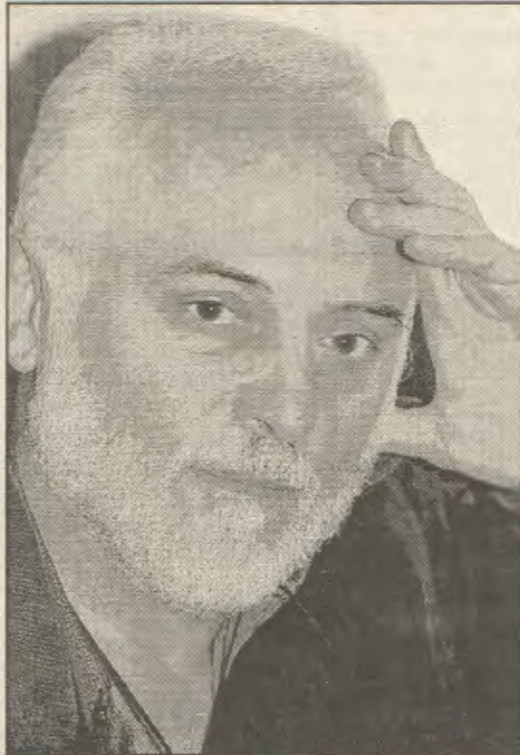
Ја с висине гледам на приближну околину и мислим да сам то заслужио. Станујем на једанаестом спрату једне некад државне вишеспратнице а сада није јер је откупљена на комаде када се раздразало социјалистичко царство. Сви живимо сепаратистички у својим становима и немамо ништа заједничко осим контејнера за ђубретарски отпад. У томе смо јединствени. Ја и на то гледам с висине, јер је ђубре под мојим прозорима. Бог ми је свједок да ћу зборити истину јер сам настањен високо. Изнад мене је само још један спрат, односно један стан које је ненасељен. Значи, изнад мене је само стан и Бог. Пошто станара нема ја сам најближи Богу па га стога зазивам за свједока... у овој причи.

Данима, мјесецима, па већ и годинама контејнери имају своју клијентелу. Понекада се направи и гужва. Нагрну са више страна на ту велику државну канту која још није приватизована, па јој премећу утробу свак са своје стране. Завлаче јој руке до дна извлачећи богатство ђубрета. Неко се чак и обрадује а понеко и врисне. Једном приликом један завлакач је одскочио са лудачким криком... За својом руком је извукао разјарену и најезу мачку која га је онако ђубретарски ујела јер јој се био умијешао у јеловник. На тој трпези наших дана заједно су "а ла карт" сви заједно : мачке, пси и људи.

Ријетко се када угрожавају и знају за ред. Мачка бјежи од пса, пас бјежи од човјека и тако се примењује Дарвинова теорија о ланцу исхране... Недостаје само завршница Дарвиновог ланца, да јачи поједе слабијега. Страх ме је од тог финала јер је пас са контејнера много ухрањенији од човјека па би могао да га покуса.

Једнога дана су се чак и посвађали не људи и животиње, него људи као животиње међусобно!

Има један човјек који посебно прилази контејнерима сваког дана. Они су отворени као неки излози и слика нашег доба, "зраче" и изазивају својим богатством. Он долази у тачно вријеме. Сваког дана у осам ујутру. Прилази им увијек са исте стране на одстојању од једног метра баш као у самопослузи. Прилази им мерхајући поједине "производе" баш као да је у питању цијена па се колеба, оћу-нећу, имам-немам новца баш за ово. Ако купим ово не могу и оно. Човјек потпуно тржишно живи. Неће да украде а могао би. Могао би да мазне и да га нико не ухвати, али неће, оће поштено да се послужи.

Покушао сам да пронађем све разлоге његовог понашања од избора времена до избора артикала. Пратио сам га данима. Долазио је у осам, јер су тада контејнери крцати свега. То је вријеме када долази онај велики, одвратни, смрдљиви камион да их испразни и дотле сви станари испразне своје канте за ђубре... Оптимално, то је најбоље вријеме за широк избор. Има свега... и нема никога да га омете. Он то ради по дану да га сви виде и он се не стиђи свога немања. Остали то раде и по ноћи када их нико не узнемирава и не примећује. Овај то ради јавно и на вријеме.

Примијетио сам једну предрадњу коју обави погледом. Он обилазећи прво гледа кесе какве су и каквих су ознака. Ако носе слике и слова страних фирми онда их посебно акцентује а ако су оне, тамо наше, јефтине и без ознака, њих прескочи. Свака анализа дјелује на ужи избор.

Онда кад "измјери" вриједности почиње одвезивање као свечаност.

Претресање као на суду. Уживање као пред богатством. Његова кеса у коју све пакује је црна као и оне некад, које смо добијали од комуналног, за сваког једнаке. Шта је све изабрао и трпао у своју кесу нијесам могао, овако с висине да препознам. Док је то обављао он није правио још веће ђубре. Врло уредно би опет завезао остатак и прегледану кесу похранио на исто мјесто у контејнеру. Своју је теглио од једнога до другог и никада није плуноу за собом нити у мрски мирис контејнера. И као да сам осјећао да ће му се неко умијешати у "срећу". Једнога дана у исто "његово" вријеме, наишли су неки други људи са запрегом. Погодили су баш онај његов "избор" кеса. Он је први потез направио тако што је ономе зграбио "своју" кесу... Онда га је онај зграбио за јефтино одијело у предјелу прса и поцијепео му то у чему је излазио на контејнере мјесецима... Свађа се претворила одмах у тучу. Притрчали су остали. Засули су га кесама. Потражили су мало више простора за обрачун и мало даље од улице којом је саобраћај био редован. Заборавили су на "самопослугу" која живот значи. Преметали су се заваљивали онако без снаге. Нијесу показивали никакву живавост од које ће неко добити жестоке батине... Заборавили су се...

Са стране је ушао дрндави жути камион који празни контејнере и један по један сасуо у своју мрку утробу жвакајући механичким зубима сав избор посађаних абонената.

П.С.

... А ја се спремам за изборе.

ЧАЧАК: БАУК КОНТРАМИТИНГА КРУЖИ СРБИЈОМ

Гласај за - кордон!

Митинзи јединствене листе СПС-ЈУЛ-НД личе више на полицајске маневре него на Србију у покрету. Уколико се покретом не сматра замахивање пендреком и шутирање оних који се противе ружичастим визијама Ње и Њеја.

Занимљива је чињеница да се после Сувих Река, Бабушница и Црних Трава левица одлучила за ирадове у којима је претходно тријумфално постовао Вук Драшковић. Па се чуде што им дочеци личе на испраћаје...

Александар ЦВЕТКОВИЋ

О неславном епилогу митинга Зорана Лилића, одржаног у прошли четвртак, 11. септембра у Чачку, са свим карактеристикама прошлогодишњег београдског "контрамитинга", познат је већ из штурих медицинских извештаја: петоро повређених грађана, од којих су Радош Бојовић и Слободан Витковић заслугом полиције завршили у болници. Дивљање полиције у центру Чачка регистровано је на фотографијама и видео-снимцима, што је помогло приликом идентификације најистакнутијих државних батинача: Аца Јаћимовића, те инспектора Ерића, Лазовића и Ресића, Миланка Милетића, заменика командира полицијске станице у Гучи и још неколи-

цине којима су записани службени бројеви. Сниматељи и фоторепортери су на сву срећу (јавности) били припремљени за насртај полиције, па су на време склонили доказни материјал. Наиме, пре него што су им у јуришу полицајци отели камере и фото-апарате, они су успели да их "препакују" - па су у рукама МУП-а завршиле празне видео касете и филмови, а на "Студију Б" аутентични снимци.

"ГОЛОРУКИ" НА - ПИШТАЉКЕ

Да ли се све то могло избећи објашњава председник општине Чачак, Велимир Илић:

"Претпостављајући шта се може да се догоди, јер су грађани и на саму најаву митинга леве коалиције испољили велико не-

задовољство, ми смо са органима Министарства унутрашњих послова у Чачку покушали да постигнемо договор у вези са организовањем поменутог скупа. Али, они једноставно нису желели никакве договоре. Они су по налогу, претпостављам, највиших републичких државних органа све сами организовали. Нико нам се чак није ни јавио, што мислим да је био основни ред. Међутим, после овог инцидента који су они инсценирали, ми ћемо с пуним правом и доказима ускоро поднети кривичне пријаве. Поред више повређених грађана, о чему смо већ обавестили јавност, у граду је после њихове бруталне интервенције начињена и значајна материјална штета. Познато је да организатори јавних скупова сноси одговорност за све евентуалне последице. Ми сматрамо да су такве последице могле бити избегнуте да организације митинга није била катастрофална".

Али, како нам је објаснио господин Илић, они су хтели нешто друго, урадили су то што су урадили, испровоцирали су својим кордонима домаћине, због чега су се грађани масовно и спонтано окупили. Њихово "обезбеђење" није смело да нападне револтиране грађане Чачка док су се налазили у групама, већ су сустизали децу и старије особе (по опробаном рецепту издвајања појединаца) и пребијали их, по ћошковима, улазима зграда и сличним местима.

"Од неколико наших суграђана које су претукли двојица су завршили у болници са тешким телесним повредама. Већи број грађана је ухапшен и ми смо морали да реагујемо тако што смо кренули ка згради МУП у Чачку. Они су кордоном зауставили грађане, али Чачани се не предају тако лако, то знају сви који су пратили активности демократске опозиције у овом граду у протеклих неколико година", додаје Илић.

Дошло је до преговора са полицијским официрима, јер су грађани били одлучни да наставе са блокадом полицијске станице, све до ослобађања невиних приведених на "информативне разговоре" (после којих "интервјуисани" обично морају да потраже медицинску помоћ).

НЕДОСТОЈАН КАНДИДАТ

Председнички кандидат леве коалиције, Зоран Лилић, очигледно није спреман да демократски и достојанствено поднесе звичу грађана, који на тај начин изражавају негодовање због његове поражавајуће политике, из времена када се налазио на челу савезне државе, али и због погубне политике партије (коалиције) чију политику

данас, кандидујући се, заступа.

"Он би морао да зна да је већина народа, барем је у Чачку одавно тако, јасно да је за време његовог мандата држава уништена, унакажена, доведена на ивицу беде. Изражавајући своје незадовољство због његове смелости да се уопште појави у Чачку, грађани су масовно изашли да му то звиждањем ставе до знања. Али он, као ни остали у његовој странци, не воли звиждуке, јер је навика на наручене, плаћене и изрежиране аплаузе. На телевизијским снимцима је могло да се види да он то није могао да отрпи и да је због тога МУП онако реаговао.

Уз униформисана лица, то би посебно требало истаћи, најпрљавију улогу одиграли су припадници Државне безбедности и за ту прилику посебно ангажовани криминалци. Ми смо већ препознали наше локалне криминалце који су координирали акцију обрачуна са грађанима".

Илић вели да је градска власт врло брзо санирала рушилачки поход полицијских и парapolицијских снага.

"После њиховог срамног "контрамитинга", они су побегли из града. Закључак је недвосмислен - Зоран Лилић једноставно није дорастао да буде ни председнички кандидат, а камоли председник Републике. Какав је то председнички кандидат, који би по свему требало да буде једнако третиран као и остали, а кога за разлику од осталих чувају тако бројне полицијске снаге? На његове се митинге довозе слушаоци из целе Србије. Понављам, из самог Чачка је можда било стотинак учесника, остало је доведено аутобусима из Крушевца, Ивањице, Гуче, Горњег Милановца, Краљева, Ужица. То је била промоција у којој главну улогу има једна екипа "аутобусија", који развози те јаднике по Србији и "кипује" их - данас у једном сутра у другом граду. Њих доведу пре Лилића, распореде их и и сликају из свих углова, да би то приказали на државној телевизији, а он се за то време задржи у некој мафијашкој фирми, попије кафицу, па онда дође тамо где га "дочекају" присталице", додаје Илић.

"Међутим, оно што није предвиђено у њиховом сценарију, а редовно се догађа, јесте другачији "дочек" локалног становништва. Ми никог не морамо да позивамо, грађани су већ довољно озлојеђени и наш проблем је како их обуздати у испољавању таквог расположења према владајућој странци. Узалуд је њима то застрашујуће обезбеђење, грађани их се више не плаше".

ШТАБ КРИМИНАЛАЦА У ПОЛИЦИЈИ

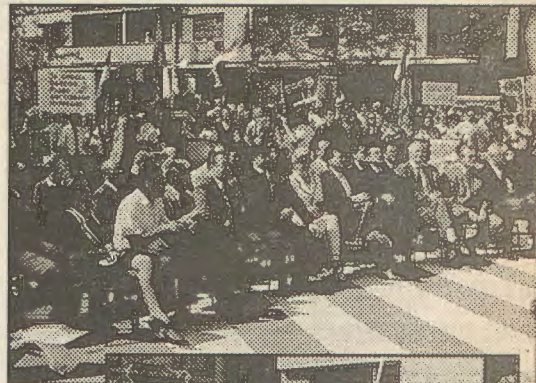
Као и у неким ранијим сличним ситуацијама, очигледно је да се у самом срцу демократске, ослобођене Србије, ишло на изизавање последица неслагледивих размера, чак и по цену крвопролића.

"Још једном су показали ко су они. Они се не боре против криминала, већ управо

ХЕРОЈ ЛИЛКЕ

Да би све било као у бајци, Зоран Лилић почео је кампању у незваничној престоници, Пожаревцу, граду подно Мадониног брежуљка. Што јес јес, Пожаревљани нису били одушевљени Лилићевим избором, јер то за грађане овог града значи ново малтретирање. Наиме, да би се скупило око 1.000 људи, комунистичке структуре радиле су дан и ноћ плашећи, претећи и уцењујући будуће митингаше. Ствар је отишла толико далеко да су по предузећима учесницима задржаване ташне, како би били сигурни да неко не збрише. Ипак, било је и лепих тренутака. Рецимо, Славици Савић, чистачици "Литаса", пожаревачког аутопревозника чији је директор Драгиша Ивковић (СПС), фирма је купила нову хаљину, како би била што дотеранија да држи плакат друга Слобе.

И тако је друг Лилић херојски започео кампању, верујући да ће све бити изрежирано као у Пожаревцу, где екипе Марка Милошевића са пиштољима ноћу лепе плакате Марковог тате. А по околним селима, комунистичко-министарска врхушка не успева на трибинама да привуче ни 15 људи. А и зашто би? Када их човек види овако окупљене на једном месту, схвати да је сувишан.

обрнуто, они су на челу криминала у Србији. Они су носиоци свих криминалних радњи у Србији. Ако криминалци "обезбеђују" председничког кандидата, какав се други утисак може стећи о њиховом послодавцу?

То је права слика СПС-ЈУЛ-а, која показује да је тачно оно што смо ми одувек тврдили: борба против криминала се врло лако може спровести, довољно би било све те челнике ЈУЛ-а похапсити. Сав крупан криминал у Србији би био ту, на једном месту".

Зоран Лилић, изнервиран жестином протеста, обећао је грађанима будућност у којој ће им бити забрањено да пиште, звижде и лупају у шерпе. Због тога је по Илићевом мишљењу он: "неозбиљан и недостојан председнички кандидат, па се надам се да ће после овог скандала у Чачку и они наши суграђани који су гајили некакве илузије о левици, схватити са каквим људима имају посла. Због тога мислим да ће њихов председнички кандидат катастрофално изгубити на овим изборима".

Градоначелник Чачка је поменути догађај искористио да отворено апострофира руководеће људе чачанског МУП-а, као главни "стожер" организованог криминала у граду. Постоје ли докази за то?

"На челу те организације налази се Милан Букарица, заменик начелника МУП-а

у Чачку. Он се званично и појавио на разговорима са мном. А што се њега тиче, у самом МУП-у одавно постоје сазнања да он стоји у позадини бројних криминалних радњи регистрованих у нашем граду у последње време. Неколицину часних полицајаца који су указивали на његове поступке он је истерао са посла. У Чачку се увелико препричава да Букарица возећи у пијаном стању, прегазио дете, а после потурио свог потчињеног, једног саобраћајца, да уместо њега даје крв на анализу. Поред тога, грађани су спремни да надлежним органима понуде доказе да је Букарица учествовао у многим прљавим пословима. Постоје сведоци који тврде да је умешан у шверцовање разне робе, присвајање оружја одузетог од грађана, организовање бекстава из затвора. Озбиљне индиције упућују на његов удео у неколико неразјашњених убистава у чачанском затвору, подметања бомби, рекетирања... Он је одређени круг људи увукао у криминалне радње и сада може да их уцењује, како би без поговора извршавали његове налоге,

Тај човек, уместо да их штити, највише угрожава грађане и због тога сматрам да он из овог града мора да оде", категоричан је Велимир Илић, први човек локалне самоуправе у Чачку.

ЛЕПЉЕЊЕ ПЛАКАТА, ОПАСНА ПРОФЕСИЈА

Загризи метак, па лепи

"На Триу републике, пре десетак дана, око 8 сати увече, наш момак који је чувао велики њано Вука Драшковића добио је пиштољ у уста и рекли су му: "Ако те још једном будемо видели овде, ухватићемо те", каже Зоран Ђурић, шеф обезбеђења активности СПО

Милица ЂОРЂЕВИЋ

У Ваљевоу, 8. септембра, блиски сусрет активиста СПО и СПС умало се завршио трагично. Неколико чланова СПО-а који су дежурали у страначким просторијама покушали су да спрече екипу која је уништавала плакате. После кратког обрачуна један од четворице противника, за кога у локалном огранку СПО-а кажу да је активиста СПС-а, потегао је пиштољ и запретио да ће га употребити. Чланови СПО-а су се хитро повукли назад у зграду, а њихови нападачи побегли у белом опел кадету. На конференцији за штампу, представници Општинског одбора СПО у Ваљевоу рекли су да највише муке око плаката имају са социјалистима, и да су неки активисти чак и претучени. При том су највише да ће покушати да поразговарају са члановима Окружног одбора СПС, "јер неспоразуми око лепљења плаката нису вредни ни једне једине капи крви, па макар она процурила и из носа".

Ситно стакло у лејку чува се само за друга Слобу

Сутрадан, 9. септембра, активисте Српског покрета обнове из Петровца на Млави, према званичном саопштењу, напале су "колеге" из лево коалиције. "Социјалисти и јуловци су потезали пиштоље и ножеве на наше чланове не би ли их спречили у предизборним активностима. Два члана СПО-а приведена су на информативни разговор у станицу милиције, где су им припадници МУП-а запретили физичком ликвидацијом, уколико наставе са лепљењем пропагандног материјала СПО". У Великом Градишту, полиција је ухапсила, легитимисала па пустила два члана ДС који су делили пропагандни материјал своје странке.

ЈУЛ НА "УДАРУ"

Да би се одржала равнотежа у оптужбама ко чије плакате уништава, огласили су се прво новосадски јуловци. Дигли су глас да им се организовано цепају плакати, па су за то оптужили - раднике градске чистоће. Према тужитељима, чистачи улица раде по налогу руководиоца свог предузећа, а иза њих, закључују, очито стоји градска власт, састављена од "заједно-

ца" и "војвођана". Другим речима, чистачи животног простора проширили су опис свог радног места и на политичко чишћење. Београдски одбор ЈУЛ-а издао је саопштење да су последњих дана учестали напади на њихове симпатизере и чланове који лепе плакате, да се рат плакатима води сваке ноћи по целом граду, "док физички напади и малтретирања добијају посебан интензитет". За разлику од присталица и чланова ЈУЛ-а који "имају искључив задатак да воде афирмативну кампању и истичу програмска опредељења своје партије, постоје и партије које своју програмску безидејност покушавају да замене деструктивним и рушилачким наступима према политичким противницима".

У саопштењу ЈУЛ-а није спорно да се сваке ноћи по улицама главног града туку плакатари, нити да се сукоби "интензивирају" између присталица различитих политичких опредељења. А да су плакати левог блока цепани - цепани су, што најбоље знају они који су то покушали, и новинарима "Грађанина" поднели на доказ повређене руке, јер је, тврде, у лепак којима су ти плакати залепљени, умешано и ситно стакло. При том, додали су, ситно стакло је само у сликама председничког кандидата и председника Југославије. Из левог блока стигао је деманти у виду оптужбе, да је такав систем чувања пропагандног материјала измислила опозиција још прошле године. И тако даље.

ДЕМОКРАТЕ ПРОТИВ СРПСКОГ ПОКРЕТА ОБНОВЕ

Сукоб између бивших коалиционих партнера око плаката почео је у Београду од "главе" тј. из Скупштине града, око права коришћења рекламних паноа српско-грчке фирме "Алма Кватро". Вербално-правни дуел се, изгледа, претворио у праксу, тако што се преселио на улице. За разлику од мањих градова у Србији где међусобни сукоб две опозиционе струје још увек "даје предност" старинском сукобу власти и опозиције, и где се мештани међусобно боље познају, па су сигурнији у проценама ко је кога напао, у Београду ствари стоје другачије. Прво је Председништво СПО донело акт о ненападању политичких противника. Потом се, 28. августа, огласила Демократска странка и објавила да су њихове активисте два дана раније напали момци који су изашли из два аутомобила, а које су активисти препознали као момке из обезбеђења СПО.

Информативни центар странке није објавио никакав деманти, али су неки чланови изборног штаба СПО у неформалном разговору изјавили, а портпарол Вука Драшковића, Анђелко Трпковић, потврдио, да нису у питању никакви јуришници СПО, нити људи који узвраћају услугу општинским властима за добијене киоске и хамбургерџинице. Туче на Славији, на Звездари и у Старом граду, кажу, само су крајњи резултат сукоба руководства СПО и ДС у нареченим општинама, око лепље-

ња и прелепљивања пропагандног материјала. Портпарол ДС, Александра Локсимиовић, скренула је пажњу на пораст насиља уочи избора, а нарочито на случајеве премлаћивања активиста ДС од стране припадника СПО.

Истог дана, и Српски покрет обнове саопштио је да је група људи оружјем претила "њиховим" младићима који су лепили плакате странке на Вождовцу и Палилули. У саопштењу су оценили да "има основа за сумњу да је претња учињена по налогу владајуће партије, пошто су припадници МУП-а, којима су се нападути младићи обратили, одбили да интервенишу".

НАПАДАЧИ ИЗ КОМБИЈА

Шеф обезбеђења активности СПО-а, Зоран Ђурић, испричао је шта се дешава на улицама Београда.

"Имали смо проблема да сачувамо плакате, али не можемо са сигурношћу да тврдимо ко је нападао. Лично мислим да је неко искористио почетне сукобе СПО и демократа, јер изгледа да се наизменично креће мало на нас, па мало на њих. Нападаци су опремљени радиолама и носе службене пиштоље, и не верујем да ДС има некога у таквој служби. Било је и неколико озбиљнијих сукоба. На Тргу републике, пре десетак дана, око 8 сати увече, наш момак који је чувао велики пано на Тргу републике "добрио" је пиштољ у уста и рекао су му: "Ако те још једном будемо видели овде, ухапсићемо те". На Новом Београду, код Бранковог моста, у време када је СПС почео да лепи своје плакате, полиција је потпуно блокирала тај део и почели су да лепе своје плакате преко нашег плаћеног паноа. А у почетку, док се нисмо организовали, тамо где је био један или двојица наших момака, дешавало се, скоро сваке ноћи после 3 сата, да дођу два комбија. Из њих изађе њих десетак-петнаест, опремљених "алатом" за уништавање плаката, неким гребачима, фарбом, и почну да уништавају. Дешавало се, рецимо, да црни БМВ без таблица прође поред великих паноа и баца канту фарбе. Плакате лепе активисти СПО-а, мада и међу њима има људи из обезбеђења. На места активиста морали смо да пошаљемо професионалце тамо где смо видели да ће бити проблема, јер не желим да неко настрада. А како је почело у прво време, изгледало је да ће неко да настрада. Јер, полицијске патроле којима пријавимо случајеве уопште не реагују. Дакле, нисмо сигурни у то ко нас напада.

Ја сам контактирао са шефом обезбеђења демократа, и пошто га добро познајем, верујем да би ми рекао уколико постоји нека

"Ми њих или они нас" - то је сасвим нормално и то је годинама тако. Битно је да се не дирају плаћене површине.

дупла игра њиховог руководства. Оно што се нас двојица договоримо знам да ће сигурно да испоштује. Међутим, могуће је да руководство ДС ради неке ствари о којима ни он ништа не зна. Посао обезбеђења је да сачува само оне површине које су плаћене. Што се тиче плаката по зидовима, нас не занима ко ће кога да прелепљује. Ми њих или они нас - то је сасвим нормално и то је годинама тако. Оно што је било битно и што смо тражили од свих је да се поштују плаћене површине".

Анђелко Трпковић поводом уличних сукоба каже: "Од првог дана ја сам рекао момцима који су почели да лепе плакате: избегавајте сукобе, јер ни један плакат није вредан ни једног шамара, а да не говорим о нечем горем. Ако дођете у ситуацију да вам неко прети и малтретира вас, баците лепак и плакате и бежите. Наши активисти су се, личне безбедности ради, придржавали тога. Наравно, не дозвољавају да их свако понижава и вређа. Ипак, нису имали неких већих проблема јер се труде да мирољубиво иступају. Веће проб-

Најслађе

леме имају они који чувају велике плакате и скупе паное. Ту долазе организоване екипе, излазе из комбија, прете и терају људе, говоре им да не долазе више. Онда приђу плакатима, шарају их док младићи гледају".

УНИШТАВАЊЕ ОНОГ ШТО ЈЕ БОЉЕ

Незванично, постоје два одговора на питање одакле потичу нападачи. Социјалисти тврде да то не раде, као и да су видели како екипе излазе из правца просторија

Демократске странке. ДС тако изгледа као логичан кривац, јер је предизборни рат око плаката почео тако што је градоначелник и председник ДС, Зоран Ђинђић, прогласио незаконитим то што се лик председничког кандидата, Вука Драшковића, ипак појавио на панонама. Главни лични разлог разлог, према њему, јесте могућност да се панои оштете.

Са друге стране, организовано деловање нечијих "интервентних бригада" у побела дана искакањем из комбија неодољиво подсећа на оно што се већ догађало током зимских протеста, у извођењу овдашњих "тренера строгаће". Осим тога, активисти су записивали бројеве регистарских таблица возила, а круже и приче да су на различитим местима примећивали понеког нападача упечатљивог изгледа, и препознавали га као одређеног инспектора или "специјалца". Званично, Анђелко Трпковић одговара:

"Приметили смо да се уништавање плаката ради организовано. Ми имамо интерес да заштитимо нашу имовину, нарочито велике плакате, па смо задужили екипу момака да их чувају, обилазе, да се одмах замени поцепано. Стало нам је да плакати што дуже трају, нарочито зато што доста коштају, и што не можемо да дозволимо да, сваком коме падне на памет, дође и цепа. Имамо још неколико дана до потпуног

завршетка избора, и не бисмо хтели да се ишта деси и људима и плакатима до тада. Не можемо да оптужујемо никог конкретно, а и не желимо да изазивамо осветољубиве реакције. Осим тога, трудимо се да водимо позитивну кампању: можемо само са жаљењем да констатујемо да је у питању примитивизам и класично дечије понашање. Онај који губи труди се да повреди другог, јер види да је овај бољи. Они који плакате уништавају, труде се да на сваки начин онемогуће да их што више људи види".

ПРЕДИЗБОРНА ПОРУКА ПЕНЗИОНЕРИМА У СРБИЈИ

Ако да, онда Вук и СПО

Пензионери данас живе у бедности и сиромаштву, гладују и умиру од глади за које не могу купити лекове, јер су им пензије ниске и нередовно их примају. Смртност пензионера порасла је од 8.000 просечно годишње у периоду до 1992. на преко 40.000. У структури узрока смрти, потхрањеност и глад учествују са 30%, самоубиства од 5 до 10% и немогућност куповине и плаћања здравствених услуга са око 35%. Данас преко 100.000 пензионера прима пензије испод нивоа месечних рачуна за струју, комуналне и ПТТ услуге. Око 150.000 пензионера прима пензије са којима једва могу да покрију месечне рачуне, а око 350.000 пензионера са пензијама могу поред месечних рачуна да купе минималне количине хране. Укупно око 600.000 пензионера данас је изложено гладовању и трпљењу последица од плаћања задужених камата на неизмирене рачуне и минусни салдо на текућим рачунима, искључења струје и телефона, као и плаћања високих трошкова поновног укључења струје.

Према глобалним анализама, пензионери ма је у периоду од 1990. године до краја јуна 1997. закинута односно мање исплаћено око 60 пензија, а само у периоду од јануара до јуна ове године, 4 месечне пензије, које према постојећим прописима не могу наплатити од државе. Само у овој години држава је дужна пензионерима 2,5 месечне пензије због кашњења у исплатама као и 2,5 месечне пензије дуга из 1994. и 1995. године због неуставног смањења пензија. Влада Србије није учинила ништа да врати пензионерском фонду узета средства, нити да реши проблем редовне исплате пензија, чиме је директно угрозила економска и социјална права пензионера и грубо прекршила међународне конвенције о социјалној норми заштите животног стандарда и људских права на животне услове достојне човека у цивилизованом друштву. Пензионери незадовољни тешким условима живота изашли су на протестне скупове и протестне шетње 1. и 29. маја, 26. јуна, и 14. и 29. августа да би изразили своје незадовољство и упутили јавне захтеве, петиције и протестна писма Председнику Владе и Председнику Скупштине Србије. Уместо одговора на поднете захтеве и протесте, ових дана огласио се са изјавом потпредседник Владе Србије Драган Томић да ће од септембра до краја децембра исплата пензија бити убрзана са исплатом 3 месечне половине пензија уместо 2 половине, што значи да ће се до краја године исплатити 2,5 заостале пензије. Међутим са исплатом 2,5 пензије из 1994. и 1995. год. Влада Србије се не жури иако је 4. августа истекао законски рок по коме је, Влада била дужна да пензионерима исплати дуг. За извршење законом предвиђеног рока исплате дуга нити председник Владе, нити председник Скупштине Србије не сматрају се одговорним, што је још један доказ бриге о пензионерима од стране

партија на власти чији су чланови оба државна руководиоца. Пензионери поучени искуством из предизборне кампање прошле године, када су потпредседник Владе Радловић и министар Влатковић и Стаматовић изјављивали да ће заостале пензије исплатити до краја децембра 1996. године са великом резервом прихватају обећања појединих представника Владе Србије о брзом решавању исплате пензија и враћања дуга пензионерском фонду који се цени да износи од 5 до 7 милијарди УСА. **Пензионери овога пута неће бити наивни у предизборна обећања и свој глас на изборима неће дати кандидатима на листи посланика " Слободан Милошевић " и кандидату за председника Републике Зорану Лиљићу.**

Српска радикална странка и њен председник Др Војислав Шешељ пензије третирају као социјалну помоћ и залажу се за једнаке (уравниловку) пензије чиме негирају људска права на зарађени износ пензија. Став о једнаким пензијама и третирање пензија као социјалне категорије потиче из комунистичке идеологије једнаких стомака. Руководила структура СРС у којој нема економских стручњака и експерата за привредни систем и економију тржишне привреде не могу се компенирати "универзалним знањем" председника странке Др Војислава Шешеља, па не могу очекивати ни промене у развоју привреде Србије на принципима тржишне економије. Напред изнете чињенице указују да пензионери не могу имати поверења у изборна обећања СРС, па стога **не треба ни дати свој глас кандидатима СРС на изборима.**

Пензионерима је јасно да коалиција социјалистичке и комунистичке партије са Новом Демократијом коју предводи Слободан Милошевић, као и десно оријентисани партија са национал-социјалистичком идеологијом и тоталитарном диктатуром на челу са Др Војиславом Шешељем, не нуде парламентарни демократски систем управљања земљом, економски систем слободне тржишне привреде и повратак Србије у међународне политичке, економске и финансијске организације, без чије помоћи Србија не може изаћи из веома тешке економске кризе, која је настала лоше вођеном политиком владајуће СПС и ЈУЛ и председника Милошевића за време распада бивше СФРЈ.

Политичке странке демократске оријентације СПО, ДС, ГСС, ДС, СЛС и друге у својим програмима предвиђају парламентарни демократски систем управљања земљом, економски систем слободне тржишне привреде и повратак у међународне политичке, економске и финансијске организације, чиме отварају реалне услове за исплату пензија у пуном зарађеном износу. Смену владајуће СПС, ЈУЛ и НД, које су одговорне за постојеће тешко економско стање у коме се данас налази привреда Србије, за сиромаштво, беду, гладовање и умирање од глади и болести за које не могу купити лекове, јер су пензије веома ниске, могу извршити политичке странке демократске оријентације у заједничком наступу са јединственом изборном листом кандидата за посланике и председника републике. Међутим, одлука о заједничком изласку кандидата на изборе мора се заснивати на бази пуног равноправности, слободном и објективном информисању грађана преко свих медија а у првом реду преко медија под државним управљањем, изборном систему у коме воља гласача долази до пуног демократског изражаја и броју изборних јединица које ће обезбедити услове да народ изрази своју вољу и личне интересе. Чињеница је да 29 изборних јединица у Србији најбоље одговара владајућим партијама СПС, ЈУЛ и НД, јер у старту добијају вишеструка преимућства, почев од тога да је тешко спречити крађу гласова, обавити контролу изборног поступка, онемогућити утицај локалне власти на бираче и смањити број изабраних посланика у изборним јединицама где ће учешће бирача бити испод 50% од уписаног броја бирача.

Пензионери са жаљењем констатују да није постигнут споразум међу политичким странкама демократске оријентације о заједничком наступу са јединственом листом или јединственом бојкоту док се не постигну равноправни изборни услови. Политичка странка СПО на челу са Вуком Драшковићем као кандидатом за председника Републике Србије одлучила је да изађе самостално на изборе, док су се остале политичке странке демократске оријентације определиле за заједнички бојкот избора због прихватања "минимума једнаких услова за демократске фер изборе". Не оспоравајући демократско право да свака политичка странка одлучи сама да ли ће изаћи на изборе или неће, пензионери са огорчењем констатују да су лични интереси појединих лидера били чинилац који је негирао заједнички циљ и жељу демократски опредељеног народа Србије да се путем избора изврши дуго очекивана смена власти владајућих партија СПС, ЈУЛ и НД. У неравноправним изборним условима чак и под малим побољшањима у односу на раније изборе, шансе коалиције демократски опредељених политичких партија су неизвесне, а са појединачним наступима објективно не постоје, па се уколико избори буду проглашени легитимним са бројем бирача који ће гласати, питања неопходних економских промена и остваривања пензија у пуном зарађеном износу одлаже до нових избора.

У ситуацији када пензионери не могу променити већ донете одлуке политичке партије демократске оријентације предизборна порука је:

- Да пензионери који су одлучили да изађу на изборе, из њима познатих разлога, гласају за политичку странку СПО и њеног предизборног кандидата Вука Драшковића.
- Да пензионери који нису уверени да избори неће бити ништа променити у управљању земљом, привредним системом и условима живота не излазе на изборе.

Београд, 15. септембар 1997.

Др Милан Бурић, председник Извршног одбора Независног удружења пензионера, у име пензионера који су учествовали у протестним скуповима

Понижавајући дебакл Пала

После катастрофалног политичког пораза на контрамитингу у Бањалуци и неуспешној државној удари, "чланица Паланска К-банда", пред директним претњима САД и НАТО, "постала" на локалне изборе, али је себе тотално комитовала, а свој народ неуправљиво доделила водећи га у нову катаклизму

Никола БУРЗАН

Каже се да паметнији попусти, али овог пута није о памети реч (напротив!), већ о морању, јер сила Бога не моли! Српско руководство са Пала, уз подршку њиховог београдског ментора, на све могуће начине настојало је да одложи локалне изборе, да свргне легалног председника РС Биљану Плавшић, да дезавуише Дејтонски споразум. На изборе су "пристали" у последњи час, тек кад су видели да се свет не шали и кад је из Вашингтона оштро и директно забрањено да избора мора бити, "без обзира на покушаје руководеће клике са Пала да избегне ову веома важну обавезу из Дејтонског мировног уговора".

У тренутку када овај рукопис иде у штампу, још није било познато како су избори протекли и шта се све у РС током протеклог викенда догађало. Међутим, оно што је изборима претходило сведочи о драматичној ситуацији, дубо-

Радован Караџић и да је Момчило Крајишник само његов гласоговорник и извршилац докторовог "тестамент": пркосити целом свету!

ПОСТИЂЕНИ И УПЛАКАНИ ГУБИТНИЦИ

Амерички радио истиче да је Крајишник у Бањалуци доживео тотални "политички пораз и највеће понижење у каријери". Званични Вашингтон изразио је јавно и отворено незадовољство што је Крајишник био главни говорник на овом митингу, који се оцењује не само као покушај рушења легалне и легитимне власти у РС од стране оптуженог за ратне злочине Караџића и његових следбеника, већ и као директан удар на Дејтонски споразум.

Пишући о поделама на караџићевце и плавшићевце, угледни недељник У. С. Неџ анд Њорлд Репорт истиче да сви они позивају "на српско јединство". За Караџића, каже, "то је јединство против Плавшићеве, против међународне заједнице која је подржава, као и против Дејтонског споразума. За Плавшићеву јединство значи отпор смртоносном Караџићевом загрљају свих институција РС, као и корупцији која га, како она каже, одржава на власти".

Американци су посебно огорчени паланском пропагандом против трупа СФОР-а, које се упоређују с нацистичким хордама и народ хушка против њих. Представник Пентагона чак је отворено запретио одмаздом НАТО уколико настави такво понашање паланског руководства. А уколико неки војник СФОР - а буде убијен, не дај Боже, сам Ричард Холбрук је изјавио: "Уколико буде мртвих у свагама НАТО, могу да вас, у својству саветника владе, уверим да ће САД и НАТО одговорити врло брзо и жестоко".

И, да не би Срби (увек?) били једини кривци, Европска комисија и НАТО запрелили су и Хрватима у БиХ, оштро осуђујући њихову изјаву бојкота локалних избора, јер би то значило "најдиректније кршење Дејтонског споразума"! Комисија тако "разматра мере ко-

је ће бити предузете против босанских Хрвата у случају да се оглуше о позив за учешће на изборима". Сличну поруку упутио је и генсек Хавијер Солана.

Париски "Либерасион", пак бањалучки митинг назива "побаченим" и оцењује као "досад невидени пораз и понижење петочлане К-банде" - Караџић, Крајишник, Кличковић, Калинић, Кијац.

Описујући како су вође митинга и њихове разоружане "гориле", погнутих глава, с неверицом, црвени од стиде а неки и уплакани, напуштали бањалучки хотел у пратњи војника НАТО, париски "Фигаро", не без злурадости, подсећа да су то "они исти људи који пре неколико година нису оклевали да војнике УН узму за таоце, који су претили трећим светским ратом, који су водили ужасан рат у Европи и који не престају да обећавају нову крваву катаклизму".

"СОЧНИ КОМПЛИМЕНТИ" КЛАЈНА КРАЈИШНИКУ

Бриселски "Соар", истим поводом, подсећа да су ти исти људи, само 24 часа раније, "агресивно парадирани центром града", али су им СФОР-

овци брзо "укинули" сву ароганцију, па су "Караџићеве жбири" тако "стављени где им је место" и нису представљали ништа осим "губитника". Посебно је занимљиво шта је, а нарочито како је, о Крајишнику говорио генерал Жак Клајн:

"Та јебена будала не жели да иде! Јебени курвин син и даље чека појачање за које мисли да ће му стићи из Приједора! Копиле, не зна да је СФОР на улазу у град зауставио 20 аутобуса са његовим присталицама које је позвао у помоћ!". И тако даље

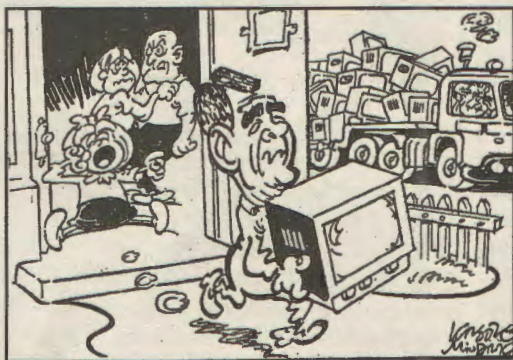
И, пазите шта вам кажем: ако ико дође главе "петочланог К-банда" биће то управо генерал Жак Клајн! Сећате се само како је "средно" Сремско-барањску област: сви су мирни ко јагањци!?

И лондонски "Дејли телеграф" цитира Клајна: "Ако су ово заиста организатори пуча, онда су они прилично јадна група!"

Лист такође сматра да се у Бањалуци, на контрамитингу, десио "дебакл Караџићевих присталица, којим је РС и дефинитивно подељена на два дела - Пале и Бањалуку". Други енглески дневник "Тајмс", пак пише да је "понижење паланског руководства у Бањалуци појачано тиме што су га из града изабацили омражени припадници међународних снага".

Шта су тражили - то су добили! Не може се главом кроз зид и против целог света! Макар у паланском Сенату седео све сам интелектуални крем васколиког српства! Мада свет, изгледа, још није схватио менталитет и тврдоглавост српску. Оно, рецимо, што је записао Вук (Караџић, разуме се): "Пошто би се потурчио Марко?" - "За инат, честити царе!" Иако, дабоме, постоји и она народна да од ина-та нема горег заната!

Да ли је, дакле, "расцеп у редовима босанских Срба постао непоправљив" - како пише лондонски "Гардијан"? (злобни циници би могли да питају: а зашто само босански?). У сваком случају, ниједан рат није прошао а да није дошло и до - диференцијације, катарзе - политичке и моралне. То што су Срби (босански, засад) и у томе били први, не значи да ће исто судбину избећи и остали актери крвавог и сулудог босанског рата. Светски аналитичари су уверени да је само питање времена када ће и пред њиховом кућом занграти мечка....

ким и непомирљивим поделама, непријатељству чак, између Пала и Бањалуке, о правом тамном владају у који су палански властодршци претворили РС.

Свет се поново згражава, огорчење расте, претње такође, нарочито после бањалучког "антимитинга", који је, по оцени западних посматрача и извештача, био покушај државног удара против председнице Плавшић, коју подржавају најмоћнији државници Запада. Свима је, наимае јасно да иза тога стоји "изоловани"

Једење ваздуха

Пролој: само неко ко је свестан да раскошно једе захваљујући томе што му овај народ својим досадашњим немишљењем то омогућава (јело је иритом делић иједностављено схваћеној блајостања), може да зајреги мислећем делу Србије једењем ваздуха - јер Шетачи су од ваздуха који је ипроветравао Слободанову Србију и живели. - Саво Јовић: "Свитања у ипредвечерје" - књижевни ипример како Србија живи с јелом и без њеја, с вером у себе и у Боја. - Еиилој: "Филозофија самоће" - Цона Куиера Поуиса је духовно јело, метафизичка храна, божански сиенција штет за једну (и више) особа. - Кад све саберем, хоћу и ваздух да једем, али не као ирегњу нејо као лични избор.

Отако сам се вратила са тронедельног одмора у једној од оних релативно нам (бивших) суседних земаља у којима све функционише (и туризам, и саобраћај, и домаћа валута, и улични телефони, фрижидери и остали апарати), па прочитала изјаву Мирка Марјановића да живимо боље од свих суседа - све ми је смешно. Не могу да утврдим разлог овако непоколебљивој релаксираности: или сам се заиста одморила, или сам се дефинитивно преморила па смехом исказујем непримерену реакцију, или сам, што би рекли клинци, пролупала па не разликујем истину од лажи, добро од рђавог, паметно од глупог, реално од измишљеног... Или се лековитошћу смеха несвесно браним од стресова који су неизбежни када из сироте Грчке закорачите у савршену Србију.

"Левица је старија и од науке", каже Мира Марковић која је, дабоме, старија и од левице судећи по својим садашњим моћима у земљи Србији. До сада сам се сличних изјава ове госпође плашила и упозоравала на опасност од њих, а сада ми је смешно. "О Слободану Милошевићу ћу да говорим, тако да кад споменем његово име и презиме, ја ћу да устанем, из поштовања према њему", вели Бата Живојиновић, а ја замислим ту свакодневну гимнастику временског глумца који дневно на десетине пута изговори свето име и сваки пут устаје из неке удобне фотеље, забашурујући костоболну гримасу на лицу, па ми опет недољиво - смешно. "Они који пиште јешће ваздух", поручује председнички

кандидат СПС Зоран Лилић, отворено претећи хиљадама шетача који су прошле зиме демонстрирали против изборне крађе и цинично закључујући да су то људи који живе од кримнала и корупције. Прогутамо ли сви заједно ову изјаву и устоличимо ли Лилића као што смо већ прегорели Милошевићево југословенско устоличење, јешћемо ваздух сви, изузев њих који ће сачувати своје кавијаре, дивљач и шампањце, закључујем - са осмехом. Навикла да једем било шта али да не једем, што није зависило од количине и каквоће рада, већ од друштвене цене за тај квантитативно и квалитативно увек исти рад, од њихових крађа, закона, инфлација, санкција, банкарских ујдурми, економских реформи, девалвација, не узбуђујем се што ћу - доћу ли Лилићи - опет јести ваздух. Шта ћу и да ли ћу уопште јести ионако већ годинама зависи од њихове политике и народне памети или глупости, као и од мог моралног и животиног става, а не од знања, вредноће, школа и рада као у нормалном свету.

Покрет студената Србије баца папирнате авиончиће, отвара студентски фришоп са цигаретама и жвакама, и припрема снег од летака у сред јесени, реализујући акцију "Шта вам раде деца, друже председнице", а на мени се укочио, замрзнуо, следио, искривило, једном речју - зауставио осмех, па ме не напушта. Болна гримаса, одбрамбени пејсаж лица, маска за преживљавање уплашене душе, сигнал-урлик-графит типа "нико мене неће нити може уверити да живим у нормалној земљи". Ни наша дрчна старост, ни наша кар-

невалска младост, ни наша левица ни наша десница, ни наши бесмислени бојкоти, ни наши оптимистички изласци, ни наши државни ни наши слободни, независни медији. Медији особито. Производ индустрије која уме да уздрма чак и традиционално хладнокрвне и демократији свikle народе, а камо ли наш и буквално а немоли медијски неписмен и збуњен народ.

Чак се и Енглези опредељују према својој будућности захваљујући медијском приступу трагичном индивидуализму несуђене им принцеде. У овим предизборним данима осећам се боље од Енглеца, знајући да се опредељењем какво сам имала и 1990. године не опредељујем за или против нашег медијског хаоса, за или против свог личног раскорака у досадашњем животу. Бићу доследна себи, двоструко. Као честица која има дужност и право да чини - гласају, а потом ћу живети по сопственим назорима и у духу лектира у којима сам уживала читавог живота. На пример, у мудрости Цона Купера Поуиса који каже: "И само уз помоћ осећања самотности можемо да утекнемо чопоративној топлоти гомиле, том убиственом душманину сваке радости, и издвојимо се из грознице људских идеала. И само уз ово осећање самотности можемо да поништимо изопачене захтеве делатног живота и вратимо се спокојним ризницама земље, ваздуха, воде и ватре из којих се, док их наша душа контемплира, помаљају оне дивне суштине, чије непрестано уживање представља једини неуништив животино занос".

На **филозофију самоће**, ако нас она привлачи, имамо права тек након што се определимо за нормалан живот заједнице, какав по свим практичним и мерљивим показатељима већ годинама, деценијама нисмо живели. Тек када недостојну реалност и рђаву свакодневицу променимо, моћи ћемо куд који мили моји. Самоћа није ствар несналажења, разочарања, незнања или ината, већ питање духовног избора и хармоније са собом у пристојним, прихватљивим, солидним, разумним, људског бића достојним временима.

СВИТАЊЕ У ПРЕДВЕЧЕРЈЕ

Најновија, трећа прозна књига Саве Јовића (прве две, "Анђели звериње куће" и "Кроз босански огањ" имале су запажен успех и по два издања), по свом основном духу и интонацији, избору тема и јунака, припадају јединственом кругу којим се Јовић доследно декларише као сведок, памтилац и приповедач судбина малих, обичних, одбачених и унесрећених људи на нашим просторима, живота измењених и сатрвених историјом, ратовима, идеолошким сукобима и размимоилажењима.

Приповест тече као исповедање, монолог седамдесетчетворогодишњег Иље Шубарића, дођоша у банатско село Јабучарево после другог светског рата, исповест превасходно покајничка а не одбранашка. Тек ће животино расплет, сваком својом новом вештом годинином, уверити

сиротог Иљу у којој је мери био жртва туђих и сопствених заблуда, грешака и грехова, и колико је - и сам погођен у рату породичном трагедијом - наносио патње, неправде и зла другима. Одабравши за наратора грешника који убрзо после рата полако увиђа размере националне и појединачних трагедија, промашеност и изопаченост својим младалачких идеала, аутор тежиште романа помера ка сазнајној драми и моралном конфликту унутар појединца, који с обзиром на димензију грађанског рата 1941. - 1945. године (п)остаје сазнајна драма и морални конфликт унутар читавог једног народа.

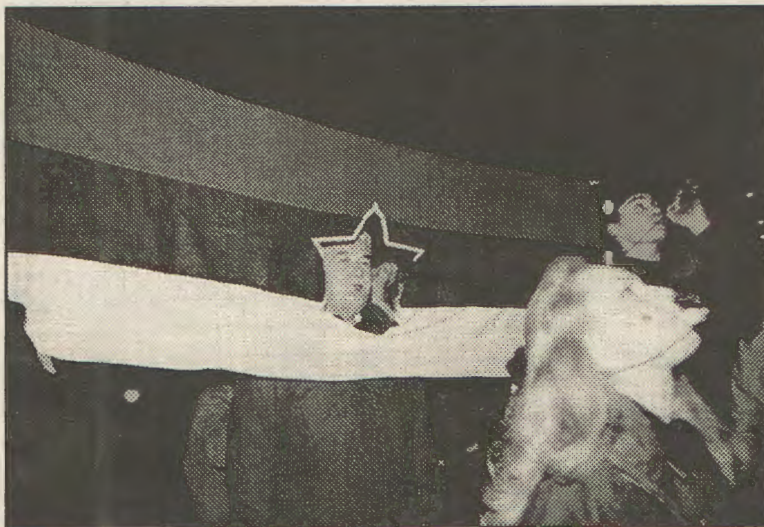
Главни јунак у почетку мисли да невоље које доживљава леже у његовом досељеништву, у губитку завичаја и тегабама прилагођавања на банатску равницу. Убрзо, већ у доба откупа у коме по природи свог опредељења за ратовања на победничкој страни треба да буде егзекутор над сељацима, схвата да је зло по њега (али и у њему) дубље и далекосежније, да се зачело у брзом заборава побийене породице, у некритичком прихватању комунистичке идеологије, у олаком гажењу вредности на којима је друштво почивало у доба његовог детињства, јединог срећног периода који је заправо имао, у губитку вере а са њом и јасног пута.

Са великим познавањем људске, а посебно сељачке психологије и менталитета, Саво Јовић одсликава Иљино окружење, људе који му - и сами несавршени, склони пороцима и удвориштву јачему - не дозвољавају да заборави и преброди не само своје грехе, него и грехе система и идеологија којој је припадао. Ретки су они који памте Иљино настојање да не буде сурови и надмени експонент власти; већина, управо осећајући пукотину у њему, жељу и потребу да се исправи и подигне, сирово и шеретски хоће да га унизи, казни и подсети на прошлост. Шубарић постаје самотњак и особењак, јер околина не признаје промене у њему и у својој припростој ускогрудости не дозвољава покајништво. Испаштање тако постаје трновит и мукотрпан пут на коме се Шубарић враћа цркви и вери у Бога некако стидљиво, крадомце од мештана, шибан њиховим подсмехом иако ни они нису узорни људи ни верници. Тежина ове борбе под теретом неукости и примитивизма, злобе и сељачке грубости, изнијансирана је вешто и са разумевањем, од комичних детаља монотоне свакодневице до тананих приказа душевне муке.

Повезаност прошлог и најновијег рата, са тезом да је други последица првог, јесте нешто у шта многи верују, а Саво Јовић примерима показује у свим својим књига-

ма. Талас нових избеглица доноси нове проблеме али и заблуде у Јабучарево. Тако "комедијант Случај" доводи у село жену за коју Иља сазнаје даје плод његове ратне, једине праве љубави у његовом животу, и то сазнање бива последња кап у превршеној чаши његове дугогодишње несреће. Претходна је била она када га се одрекао усвојени син, не могавши да превазиђе лаж у којој је провео детињство, и одлучивши да свој идентитет пронађе потрагом за генетским оцем.

Свака одлука у животу оставља последице са којима се ваља суочити, и у томе има неке веће, дубље правде од оне коју прописују људски закони, као да сугерише романијер. Ваља имати на уму да је аутор књиге о којој говоримо свештеник, верник и хуманиста. Ваља имати на уму да он књижевност схвата као просветитељски, хумани, морални чин, што је легитимни приступ овој уметности као и сваки други. Познато је да модерна а особито постмодерна књижевност и њени репрезенти ова-

кав приступ сматрају анахроним, али је исто тако сигурно да у свим својим отпорима и иновацијама нису отишли битно другачије, већ су само променили утао гледања, обогатили принцип деструкције, и после различитих тражења затворили круг.

Начин приповедања у роману "Свитање у предвечерје" одређен је и омеђен избором јединог наратора, а то значи примерен језику, говору, мишљењу и спознајном видокругу главног јунака који приповеда живописно, народски, искрено и једноставно. У том смислу Саво Јовић ослања се на традицију својевремено популарне тзв. "магнетофонске прозе", у којој није лако разлучити пишчеве интервенције (од стилских до композиционих) у односу на природни говор јунака. Био је то чест метод у тзв. стварносној прози (Драгослав Михајловић и његова Петрија незаобилазан су пример), а довели су га до препознатљивог манира писци попут Моме Димића и Душана Јагликина. Нови прозни дискурси заменили су ову некада популарну и помодну књижевну технику, а Саво

Јовић јој се враћа без оптерећења и прошлошћу и савременим трендовима у приповедању.

Оно што у својим романима уводи у савремену српску књижевност као сталну и свеprisутну идеју јесте размишљање о вери и о Богу, размишљање деценијама маргинализовано и протеривано из те књижевности као религиозна тлапња. Није реч о сувопарном и комплексном религиозном диспуту, о филозофском и есејизмом дискурсу, већ о народу блиском и разумљивом проповедању основних духовних начела православља као окоснице и матице моралног и духовног бића. Један од јунака романа прича о свом доживљају клиничке смрти, и развија једноставну и занимљиву тезу о томе како је видео други свет, негде на размеђу између раја и пакла, у простору чистишта душа које се састоје од светлости. Душе које кроз тунел доспевају у овоземаљски живот све су једнаке, а оне које се враћају, по интензитету и облику светлости разликују се ваљ-

да онолико колико смо се као људи разликовали на земљи. Дата нам је, дакле, иста могућност али је нико мо једнако користили, нити у једнако исправне циљеве трошили, о чему једином негде ваља положити рачуне. Ова слика једна је од кључних у роману а њена моралистичка тензија заогрнута је визуелном и духовном снагом искуства, о коме говоре многи "повратници из смрти" широм света, као о непоновљивом доживљају.

Саво Јовић, посредством својих јунака из народа, о којима и за које превасходно пише, о вери не размиш-

ља као о догми, већ као о путу и начину да се у себи и својој околини нађе смисао, циљ и сврха живљења у праштању, разумевању и досезању добра, а отклону од зла. Поштовање институција вере јесте ствар цивилизацијског односа и очувања традиције, а чиста вера је питање очувања душе, морала и хуманитета, без којих је и појединачан и друштвени живот пуко упропаштавање и живота, и јединке и народа.

Романијер свог јунака на крају оставља у животу, али и у мукама којима се не сагледава крај ни после смрти. Стога ово није прича о грешништву, отпадништву и верништву идеологизована на, рецимо, ћосићевски начин, већ отворена и неокончана прича о испаштању и покајању. Одговори се нуде, али не намећу као неки нови вид идеологизације свести. У животности саме приче и неприхватању подела на вечите грешнике и исте такве праведнике, у истини да људски суд није коначан и неприкосновен а људска мерила једина, видим ненаметљиву вредност ове прозе.

Лилке млади су уз тебе

Донка МИХАИЛОВИЋ

Особа која се одазива на Лилке млади су уз тебе, којој је запао у партијски задатак да постане председник Србије и при томе никада не покаже да има "кичму", у Чачку је на предизборном митингу показала да има ужасно слабе живце. Чак и непажљиви гледаоци ТВ Студио Б могли су уочити на снимку са митинга како Лилке млади су уз тебе, на звук пиштаљки младих и старих Чачана који нису уз њега, до бола стеже вилицу и неограниченом количином мржње оптужује све оне са пиштаљкама за нерад, корупцију и криминал. Убеђен да он управо ради и доприноси расту друштвеног производа док са говорнице прича о неком бољем животу демагошким и испразним обећањима, Лилке млади су уз тебе поручио је свима са пиштаљкама да ће јести ваздух. Још смо добро и прошли, јер што да се лажемо, кад се наш човек наљути и жели неког да нахрани, он га у бесу не храни ваздухом већ оним стварима из канализације...

За бес Лилкета млади су уз њега може се наћи и понеко зрнце разумевања. Није лако данима стајати за разним говорницама, звати се Зоран, а мазохистички слушати како масе кличу "Слобо, Слобо"! Пре Чачка Лилке млади су уз тебе посетио је Пи-

рот, па како је тамо занесено узвикнуо "Тигар ће поново у Европу" домаћини су га сигурно и одвели до дотичне фабрике, а тамо лепка и хемикалија колико хоћеш, а самим тим и могућност да се Лилке, да просите, мало надувао и поред врећања народа коме треба да буде председник чак и заборавио да је левица већ годинама на власти у Србији, па обећао да ће "лева коалиција увести правну државу у којој ће пиштање увек престати." Заборавио је тако бесан и љут да објасни зашто до сада леве снаге снагом нису увеле правну државу и да ли ће ако и даље неко буде пиштао и додатно пропиштати под бахатим пендречењем полиције...

Све ове ружне речи изговорене првенствено из љубави према српском народу брзо ће бити заборављене поготово након наступа Лилкета млади су уз тебе у емисији Интервју гледалаца ТВ Студија Б. Лилке је у тој емисији изгледао боље него икада, слушао питања и примедбе гледалаца пажљивије него икада, одговарао елоквијентније него икада, уопште понашао се као да га нема, чак ни Драгана Милићевић није била сигурна да л је то Лилке ил фатаморгана. Углавном, дан после емисије неке бабе у продавници су причале: "Виде ли ти како је Лилке леп ко фотеља. Не знаш шта му је лепше, наслон, ручке или ногаре!" И решиле те бабе у продавници да иду на први Лилкетов митинг и вичу: "Хоћемо фотељу, стари су одувек за фотељу, са фотељом у реформи!" Само је продавац, који гарант крије пиштаљку испод тезге, чист криминалац, нема шта, бојажљиво рекао да се њему учинило да Лилке није ни био у тв студију и да је баш лепо када социјалиста стварно нема...

Свакодневно појављивање чланова српске владе у дневницима РТС уверило ме је да је онај стари филм Шангри Ла истинита прича која се управо ових дана дешава међу нама. Сви ћемо, сем наравно оних који пиште, а и они када престану да пиште, вечно бити лепи, млади и богати, захваљујући влади која је "зналачки и мудро успела да сачува структуру привреде и ударила добре темеље за укупне друштвене реформе." По речима самог Далај Ламе Марјановића то је зато што је влада "патриотски одана". Добро ударање темеља од стране владе да се видети при пуштању у рад нових дигиталних телефонских централа уз обилна улагања захваљујући влади, у повећаним девизним резервама земље захваљујући влади, у модернизацији 17 авиона из наше националне флоте захваљујући обилним улагањима владе... Што се тиче пољопривреде влада је предвидела страте-

шка улагања а министар Томић је то поткрепио чињеницом да "такве погодности није било никада." Што се тиче пензионера влада им је обећала "редовну и убрзану исплату пензија" само није осмислила зашто мора бити убрзана ако је већ редовна. Да "нема бојазни за стабилност динара" неко је из владе потврдио за Дневник РТС баш оног дана када је марка са 3,5 скочила на 3,8. Све те "логичне дилеме" падају у воду пред изјавом Драгана Томића да "СПС решава и нерешиво"! То нерешиво ће се решити реформама које су по Горици Гајевић "смеле, организоване и одговорне", а надасве "Један велики резултат који тек треба да да резултате."

И кад већ спомињем другарицу Горицу не могу а да не приметим да јој је у овој предизборној кампањи, поред овако имбецилних изјава, запало да се на свим скуповима и пресецањима врпци над ископаним рупама као метафорима резултата који ће тек дати резултате, појављује искључиво у друштву три видно ћосава мушкарца, Перчевића, Шуваковића и Вулина. Или зато што жена воли млађе или зато што над рупама мора да се појави и неко длакав са задовољавајућом количином мушких хормона...

Дневник РТС уредно је пропратио и обраћање лево настројене другарице Мире Марковић студентима чија је химна Интернационала (!?). Ништа ту не би било необично да Мира није рекла како "заставе мира, слободе и лепоте могу да понесу само млади, образовани људи." "Зашто је другарица, иначе по сопственим дневничким забелешкама дивна и пожртвована мајка, јавно лишила рођену децу тих дивних застава. Можда другарица загрезла у леве идеје стварно мисли да млади и образовани машу тим њеним заставама, а њена деца без завршених одговарајућих школа да би били образовани машу пиштољима, пејџерима и парама? А можда лева идеологија подразумева да левичарке кад роде децу уместо постелице избаце оверене школске дипломе...

Левичаркин супруг није имао проблема са школским дипломама, али је имао проблема са кишом која је сурово лила док је он свечано отварао веома драг му нови ауто пут невероватне дужине од 55 километара. Гледајући у паролу "нова магистрала свима посао дала", док га је генерал Сента штитио кишобраном, Милошевић је за равно 6 минута саопштио да му је веома драго због "завршетка великог привредног подухвата", да му је веома драго што ауто пут "почиње свој живот", да му је веома драго због падајуће кише јер је "пољопривреда веома много добила", а окупљеним људима, који су страшно личили на оне из рекламе ЈУЛ који су скренули на десну страну, било је веома драго што им је председник три пута узвикнуо "живели"! Милошевић је потврдио да је започео привредни опоравак наше земље зато што имамо највећи пораст индустријске производње и зато што смо у "многим областима направили корак од седам миља". На крају се са бине заорила песма "Еј, Лилке, Лилке паче моје мало, е, сад си мало док си залутало..." Да ли је то, што би рекао Лилке, и Милошевић пропиштао?

ДОКУМЕНТИ ИСТИНА ГОВОРИ ЗА НАС (2)

СПО подржава усвајање Венс-Овеновог плана за Босну о коме се расправља на Женевској конференцији. Странка се у овом периоду интензивно залаже за престанак сукоба и успостављање примирја, демистификујући Милошевићеву политику давања лажних обећања. СПО упозорава домаћу и светску јавност на добро познату сарадњу Милошевић - Туђман јер у жеку преговора у Женеви, Хрватска минира мост на Масленици кога држе Срби.

Конституисана је Скупштина Србије и прва заседања протичу у знаку фашизма Војислава Шешела и Томислава Николића, и бахатости председника Скупштине Зорана Лилића. Социјалско-радикалска већина одузела је право опозицији да има своје представнике у Већу Републике Савезне Скупштине, након чега ДЕПОС излази из Скупштине Србије. Зоран Лилић, коме ће се "култура и финоћа" приписивати касније у врлине, након напомене да је "прошли скупштински сазив био бољећив према таквим поступцима", поручио им је да "затворе врата."

Шестог и седмог марта у Београду, у Сава Центру, одржан је ванредни Други сабор СПО. Учествовало 2600 делегата из земље и преко 500 из иностранства. Изабран је и нови Главни одбор од 151 члана.

На годишњицу деветомартовских догађања 1991. Вук Драшковић је, у име чланства и присталица СПО, положио цвеће на Трг Слободе у Београду.

За председника ИО СПО изабран Милан Комненић.

После наступа члана ГО СПО Данице Драшковић у емисији "Утисак недеље" "Студија Б", неки месни одбори затражили су да се ово страначко тело изјасни о неким њеним ставовима изнесеним у поменутој емисији. Седница ГО одржана 30. априла претворила се у изјашњавање о томе да ли је СПО национална, грађанска и демократска странка. Већина чланова ГО дала је позитиван одговор на поменуто питање.

1993.

Вук Драшковић осудио одлуку Скупштине Републике Српске да се не прихвати Венс-Овенов план о обустави ратних сукоба у БиХ. Осуђена политика Слободана Милошевића која је довела до разбуктавања грађанског рата у БиХ.

Председништво СПО у саопштењу за јавност ("Капитулација - али без нас") одбило да учествује у Милошевићевом пројекту

ПЛАН КОНТАКТ-ГРУПЕ

Подржавам документ који је потписан у Женеви, уверен да су широм отворена врата у великој нади за окончање рата у БиХ и успостављање трајног мира и помирења људи и народа у тој чланици бивше Југославије. Показало се да је рат био непотребан и да ће сви његови протагонисти, и на српској и на муслиманској и на хрватској страни, морати одговорати за толике људске погибије и несреће.

(Вук Драшковић, конференција за штампу, 13. јануар 1993)

Сабора пет Скупштина који је имао за циљ да преиначи одлуку Скупштине Републике Српске о одбијању Венс-Овеновог плана. "Милошевић најављеним скупом покушава да пренесе одговорност за своје историјске грешке на демократску опозицију", саопштава СПО.

13. маја пред више од 30.000 грађана одржан митинг на Равној Гори поводом стогодишњице рођења Драже Михаиловића.

Првог и другог јуна спонтано се окупио народ пред Савезном скупштином у знак протеста због физичког напада посланика СРС Бранислава Вакића на посланика СПО Михајла Марковића. Драшковић се појављује пред Скупштином са намером да смири могуће неконтролисане акције окупљеног народа. Милиција вешто режира сукоб са грађанима и користећи силу растерује демонстранте. У 1,30 часова (2. јуна) специјалци МУП-а Србије ушли у просторије странке, наоружани до зуба и без налога похапсили сва лица која су се затекла у просторијама ИО СПО. Ухапшени су Вук и Даница Драшковић и при томе брутално претучени. Сви ухапшени одведени су у просторије ГСУП-а у улици 29. новембра у Београду.

Вук и Даница Драшковић упућени су у Централни затвор у Београду и смештени у самице. Непосредно пре тога Драшковић је прегледан у Ургентном центру. Потом је прегледан на Клиници за максиларнофарингеалну хирургију. У обе установе нису констатоване тешке телесне повреде.

Трећег јуна Републичко јавно тужилаштво упутило је захтев Уставном суду Србије за забрану рада Српском покрету обнове, а већ следећег дана истражни судија Бранислав Тодић саслушао Вука и Даницу Драшковић. Након саслушања Тодић написао решење о покретању истраге против Вука и Данице Драшковић због основане сумње да су учинили кривично дело које је описано у саопштењу МУП Србије и ГО СПС. Уједно, одређен им је притвор до 30 дана. Влада Републике Србије издала саопштење у коме се наводи да предстојеће суђење Вуку и Даници Драшковић неће представљати политички процес.

Девог јуна Окружни суд у Београду одбио жалбу бранилаца Вука и Данице Драшковић на решење о продужењу притвора као и захтев за обуставу кривичног поступка.

Његова Светост, Српски Патријарх Павле

ОВАКО ЈЕ ПОЧЕЛО

посетио је у Централном затвору Вука Драшковића.

Последњег дана месеца Окружно јавно тужилаштво у Београду подигло је Оптужницу против Вука и Данице Драшковић. Текст оптужнице потписао Веселин Мрдак. Миодраг Тмушић је тим поводом дао саопштење за јавност. У оптужници је стављен предлог за продужење притвора Вуку и Даници Драшковић.

"Нема силе која ће ме спречити да умрем и учиним их одговорним за моју смрт", написао је 1. јула Вук Драшковић у писму пријатељима у коме их обавештава о разлозима који су га навели да ступи у штрајк глађу до смрти.

На дводневном заседању амбасадора 53 земље чланице КЕБС-а у Прагу одлучено је да се упути мисија у Београд са циљем да се испитају чињенице у вези са хапшењем и бацинањем Вука и Данице Драшковић. Траје и штрајк глађу челника и посланика СПО до испуњења захтева: ослобађање из затвора

Вука и Данице Драшковић.

На платоу испред храма Светог Саве 4. јула одржан протестни скуп "Вук мора да живи" у организацији Одбора демократске јавности. Следећег дана у Београд стигла Данијел Митеран, супруга француског председника и представник хуманитарне организације "Франс либерте". Покушава да утиче на власти у Београду да ослободе из затвора Вука и Даницу Драшковић. Заточеницима нуди и наставак лечења у Француској. Госпођа Митеран разговарала је и са Слободаном Милошевићем и уручила му личну поруку Франсоа Митерана. Два пута посетила Вука и Даницу Драшковић.

Конзилијум лекара Клиничког центра Србије обавештава да се у условима настављеног штрајка глађу здравствено стање Вука Драшковића и даље погоршава.

Русија тражи ослобађање Драшковића. Америчка влада тражи од српске да ослободи из затвора вођу СПО и његову супругу.

"Вашингтон је у вези са тим случајем у контакту са српском владом", речено у Стејт департаменту.

Девог јула председник САД Бил Клинтон упутио је писмо Вуку Драшковићу у коме каже: "Дирнут сам храброшћу коју сте Ви и Ваша супруга показали у одбрани принципа демократије..." Одмах потом Слободан Милошевић саопштио је "акт о аболитицији" за Вука и Даницу Драшковић.

Током ове одисеје брачног пара Драшковић огласили су се, без изузетка, лидери свих демократских земаља, укључујући и оне највеће, све светске невладине институције за одбрану слобода и права, а бројним заинтересованим делегацијама и појединцима из света српска власт ускратила је право да посети Драшковиће у затвору и болници. И демократска опозиција, црква и остало јавно мњење у земљи континуирано су вршили притисак на власт да лидера опозиције ослободи патњи.

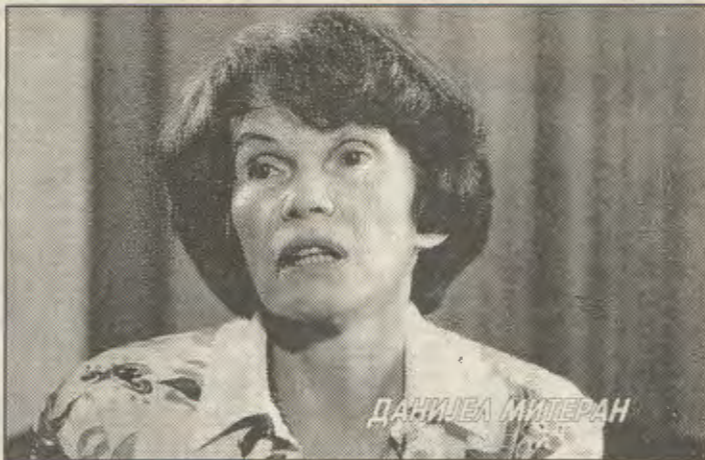
зицију. Председник грчке владе Константи Мицотакис примио је у Атини председника СПО и разговарао с њим о решавању акутних проблема на просторима бивше Југославије.

У септембру Вук Драшковић разговарао са Патријархом Павлом, а затим, на позив тамошњих влада, борио у Холандији и Великој Британији.

Почетком августа Вук Драшковић упутио писмо Генералном секретару УН Бутросу Галију у коме га позива да се заложи за укидање санкција Југословенском аеро-транспорту. Драшковић скреће пажњу Галију на чињеницу да санкције не погађају српске властодршце, већ народ и демократску опо-

Председништво СПО затражило оставку Зорана Соколовића, министра унутрашњих послова Србије, због низа насилних радњи које је милиција извршила над недужним грађанима. Непосредни повод био је брутално премлаћивање глумице Надежде

МУЧИТЕЉИ НЕЋЕ УЖИВАТИ

Намера је очигледна, и зна се чија је то намера, да нас двоје дуго, дуго подносимо патњу и бол и да некоме, тако приуштимо лично уживање у личној освети.

То нећу да дозволим. Због тога сам одлучио да од данас, 1. јула, ступим у штрајк глађу, одлучан да умрем и да мојим мучитељима не дозволим дуго уживање.

Знам, они ће нас, можда већ данас, истерати са Неурохируршке клинике и протести лекара неће их спречити у томе. Вратиће ме међу пацове, у самицу која наликује гробу, и ту ме, насилно, одржавати у животу помоћу сонди и инфузија. То ће, свакако, продужити моје муке, али нема силе која ће ме спречити да одустанем од одлуке да умрем и учиним их одговорним за моју смрт пред Србијом и целим светом.

Свак је рођен за по једном мрети, част и брука живе довијека.

... Молим демократску опозицију у Србији да се - уједини. Молим и позицију и опозицију да посветосаве, да ољуде, да посрбе све њихове будуће полемике у парламентима, у штампи, на телевизији...

Вук Драшковић, 1. јул 1993.

(из опроштајног писма поводом почетка штрајка глађу у затворској болници, након што је Окружно јавно тужилаштво подигло оптужницу против Драшковића и продужило му притвор за још два месеца)

Странке уједињене у ДЕПОС позвале још једном ДС и ДСС да повуку сепаратне изборне листе и придруже се ДЕПОС-у.

После децембарских избора председник СПО упутио честитку грађанима Србије за изборну победу над СПС. Опозиција је у београдској изборној јединици освоји-

КРАЈ ТОРТУРЕ

Булатовић од стране милиције. Подржана идеја Бутроса Галија о сазивању нове међународне конференције о бившој Југославији. Изнесене су и примедбе СПО усмерене на повећање ефикасности поменуте конференције: "Демократска опозиција Србије позвана на акционо јединство у циљу отклањања монопола владајуће партије над државним медијима и државном касом. Повод: заказани парламентарни избори у Србији за Николдан 1993. године.

Лидер СПО поново разговарао са Патријархом Павлом о широкој акцији хуманитарне организације "СПОНА" ради прикупљања по-

моћи за избеглице, гладне, рањене и болесне у Србији.

Челници СПО, НД, СЛС и ГСС упутили писмо лидерима ДС, ДСС, ССС и РДС Војводине. У писму се позива на договор о заједничком минимуму изборних услова.

Министар иностраних послова Грчке Каролос Папуљас примио у новембру Вука Драшковића и разговарао с њим о положају демократске опозиције у Србији и предлозима СПО за решење кризе на просторима бивше Југославије.

Потписан Споразум опозиционих странака о коректној предизборној кампањи и заједничкој контроли изборне процедуре.

ла 30 а СПС 16 мандата, у новосадској 17:11, у зрењанинској 18:10, у крагујевачкој 17:12, у смедеревској 11:11, у нишкој 14:10, у ужичкој 13:11. У преостале две изборне јединице, козовској и лесковачкој, "нису одржани никакви вишестраначки избори већ једностраначки криминал", рекао је у честитки Драшковић.

На седници ГО СПО одржаној у јануару одређени републички посланици СПО са изборне листе ДЕПОС-а. Искључено из странке 11 савезних посланика због кршења Програма и Статута СПО. Поменућа група савезних посланика, не обавештавајући СПО упутила је писмо-памфлет државним медијима у коме се у објавили независност свога деловања од СПО у Савезној скупштини.

Председништво СПО позвало српску страну да прекине сукобе у Сарајеву и око њега и стави своје тешко наоружање под најнепосреднији надзор УН. Све сукобљене стране у БиХ позване на разоружање. Након деблокаде Сарајева та одлука је поздрављена а јавност подсећена на чињеницу да је план о деблокади Сарајева СПО обелоданио годину дана раније.

Јавност обавештена да је Нова демократија формирала независни посланички клуб у Народној скупштини Србије без сагласности СПО.

Председништво СПО изнело аргументе који доказују да мандат који је поверио Милошевић Марјановићу за састав владе народног јединства представља мандат за превару бирачког тела и формирање владе народног нејединства.

СПО јавно осудио мандатара за састав Милошевићеве "владе народног јединства" због његове одлуке да Зоран Соколовић и даље буде министар унутрашњих послова.

Девог марта председник СПО у име чланства и присталица СПО посуо цвећем Трг Слободе у Београду и тако се захвалио јунацима од 9. марта 1991. године.

Крајем месеца СПО осудио одлуку генералног секретара УН Бутроса Галија о ангажовању турских плавих шлемова у БиХ и поздравило потписивање споразума о прекиду ватре и повлачењу тешког наоружања са линија раздвајања између РСК и Хрватске.

Извештај Фонда за хуманитарно право о полицијском злостављању стотине муслимана у Санџаку СПО оценио као драматично и потресно сведочанство. Са запрепашћењем је примљена одлука Савезног министарства за информисање којом су одузете акредитације новинарским агенцијама АФП и Си-Ен-Ен.

Априлска Милошевићева понуда Албанији, Бугарској, Грчкој и Румунији да се формира савез балканских држава оцењена је као опасна политичка и државна импровизација.

Учесници и организатори "Другог конгреса српских интелектуалаца" нису дозволили књижевнику Вуку Драшковићу да им се обрати иако је био позван да говори. Драшковићев говор објављен је касније, делимично или у целини, у независним медијима.

На годишњицу устанка ђенерала Драже Михаиловића, 13. маја одржан митинг на Равној Гори. Пред више од 30.000 грађана говорио Вук Драшковић.

СПО обавестио јавност да њени посланици неће учествовати у раду одбора Народне скупштине Србије. Разлог: социјалистичка већина изгласала у јуну неповерење председнику Одбора за безбедност Богољубу Пејићу, посланику СПО у Скупштини Србије.

СПО осудио покушај социјалиста да ставе под контролу универзитетски радио "Индекс".

1994.

лике, у којој се овај јасно одредио за прихватање мировног пројекта Контакт групе.

Са олакшањем дочекана септембарска одлука пет великих сила, чланица Контакт групе, да Савету безбедности УН предложи ублажавање санкција против Србије и Црне Горе.

СПО осудио незаконити поступак лишења слободе Војислава Шешеља.

Поводом незаконитог хапшења Војислава Шешеља на протестној трибини у Париској улици 13 говорио Вук Драшковић. Правни савет СПО осудио безакоње које је примењено у судском поступку у коме је Во-

КОНГРЕС ИНТЕЛЕКТУАЛАЦА

Духовно одрођени и однарођени коров наш обрео се на челу колоне. Исти они који су забрављивали памћење Корифејске јаме и јасеновачког ножа, који до тада не уђоше у цркву, и који запањено говораху да они нису Срби него комунисти, поведоше Србе у борбу за "српске националне интересе". Освета им постаде војни поклич, а очување власти или стицање власти, или пљачка, или крвава лична слава и промоција, једини интерес.

Прођимо Шумадијом и сваки сељак ће знати шта морамо. Он има искуство, он памти како се и стварала и обнављала и ширила српска држава. Он је ту државу и стварао и обнављао и ширио. Србо-комунисти и њихови духовни рођаци, којих има доста у овој сали, срушили су том опанку и шајкачи државу, част, углед, савезнике, све.

Само луд Србин не жели да се све српске земље уједине и да све оно што су они разбили не буде састављено и да оно што су они разјединили не буде уједињено, али само глуп Србин мисли да се то може учинити под садашњом влашћу.

То некима од вас још није јасно, господе. Па се, ових дана, послае свега, шепурите по студијима проклете ТВ-Бастиље и тражите рат против целог света. Сва планета је од зла и завиди вама, мрзи вас и ваше песмице које декламујете у "слободном српском Требињу". А од кога сте ослободили Требиње? Од Требињаца? Као и Сарајево од Сарајлија и Зворник од Зворничана. А што, соколови српски, не скокнете и на неко песничко или гусларско вече до Мостара нашег, да обиђете Алексу и Светозара? До Тузле, да попијете барем кафу у кући Мешиној, не смем се усудити да кажем кући Мехмедовој? Зашто не свратите и у Сарајево? Због чега сарајевске Србе, којих још крај Миљацке има више него што има Срба у целој Источној Херцеговини и на чије сте главе нахушкавали гранате са околних брда, називате "Алијиним Србима"? Чији сте ви Срби? Српски Срби нисте сигурно, јер се пре вас такви нису рађали у нашем народу.

Кад смо се на Куманову раздужили са Турцима за Косово, а на Једрену за Смедерево, нисмо хтели да се раздужимо за Ђеле-кулу.

После свих мука и Голготе, прође српска војска од Солуна па до Алпа. На том путу, кршећи две царевине, не уби ниједног заробљеника, не сруши никога богомољу, не испали гранату на цивилно насеље, не отера никог из куће, не погази никога ни веру ни част.

То су Срби господе.

(Други конгрес српских интелектуалаца, април 1994)

Председништво Странке упутило позив свим зараћеним странама у БиХ да обуставе ратне сукобе.

Поздрављена изјава председника Репуб-

јислав Шешељ осуђен на затворску казну.

Снегодовањем примљена намера Била Клинтона да једностранним актом укине ембарго на оружје муслиманској страни, Контакт групи прослеђен низ предлога ради заустављања офанзиве Петог корпуса армије БиХ на српске територије у западној Босни, а министар за штампу Русије Сергеј Гризунов посетио седиште СПО у Београду.

Амерички представник у Контакт групи Чарлс Томас у децембру разговарао са Вуком Драшковићем и упознао га са неким важним детаљима мировног плана за БиХ, који су из необјашњивих разлога, до тада скривани од јавности у Србији. СПО у саопштењу за јавност обелоданио је поменуте детаље. Потом са лидером СПО разговарали и остали чланови Контакт групе и упознали га са ставом међународне заједнице према ратној кризи у БиХ као и условима за укидање санкција Србији и Црној Гори.

Новинарима "Борбе" упућена подршка у њиховом отпору наметању главног и одговорног уредника од стране владајуће партије.

Први заменик председника Руске владе Сергеј Шахрај и највиши функционери Министарства иностраних послова Русије разговарали у Москви са Вуком Драшковићем. Том приликом одато признање демократској и миротворној политици СПО. Драшковић у Москви говорио и на великом међународном саветовању посвећеном коренима појаве фашистичке идеје у дојучерашњим земљама Источне Европе.

Вук Драшковић у фебруару у Лондону. Министар иностраних послова Велике Британије Даглас Херд рекао му да "свет жели крај рата у бившој Југославији и пуни повратак Србије и Црне Горе у европску породицу народа". Драшковић одржао и неколико предавања о југословенској кризи.

СПО осудио брутални насртај социјалистичко-комунистичке власти на НТВ Студио Б и упознао јавност о штетним последицама "Ђинђићевог закона" на рад независних медија.

СПО је подржао захтев пензионера да се републичкој влади изгласа неповерење као и захтев за ребаланс републичког буџета.

Из разговора са делегацијом Српског грађанског вијећа из Сарајева функционери СПО упознати са положајем 200.000 Срба који живе на територији Муслиманско-хрватске федерације.

Поводом мајског егзодуса Срба из западне Славоније од међународне заједнице затражено да се заустави нацистичка хистерија хрватског фирера Туђмана.

Хрватска емиграција у Аустралији, у граду Аделаиди, порушила споменик Дражи Михаиловићу, а од аустралске владе затражена енергична истрага.

На Равној Гори одржана свечаност поводом годишњице устанка ђенерала Драже Михаиловића. Свечаности присуствовала и тројица америчких пилота (Р. Фелман, И. Дејвис и Н. Лалић) од 480 колико их је у току Другог светског рата спашено од стране Равногорског покрета.

Делегација СПО била гост Министарства иностраних послова Немачке.

1995.

Српски покрет обнове у јуну поздравио апел Његове Светости Патријарха Павла, упућен руководству Републике Српске да сви таоци УН буду одмах ослобођени.

Заједничким саопштењем за јавност СПО, СРС, ДС и ГСС у јулу објавиле да неће учествовати у раду Народне скупштине Србије све док се не повуче одлука о укидању директних ТВ преноса седница Скупштине.

Вук Драшковић упутио писмо генералном секретару УН Бутросу Галију. У писму се захтева повлачење регуларне војске Републике Хрватске са територије БиХ.

Председништво СПО оштро осудило августовску агресију Хрватске на РСК. Захтева се од чланица Контакт групе, ЕУ, НАТО и Савета безбедности да одмах употребе сва расположива средства за заустављање Хрватске агресије. Од међународне заједнице се очекује да прекине са оклевањем јер је РСК прихватила план "3-4".

ПЛАН 3е-4

Тражим, коначно, мудрост од Срба у Книну и на Палама: изговорите те проклете реченице да прихвате мировне планове међународне заједнице - план Контакт-

групе и план 3е-4, после чега ће, уверен сам, следити наредба из Савета безбедности и НАТО-а да Хрвати одустану од похода на Крајину и да се повуку из БиХ. Уколико би у овим драматичним тренуцима српска страна у бившој БиХ и РСК иступила са декларацијама о прихватању мировних планова међународне заједнице, солдатеска Фрање Туђмана наша би се у ситуацији да више не сме да иде куда је наумила.

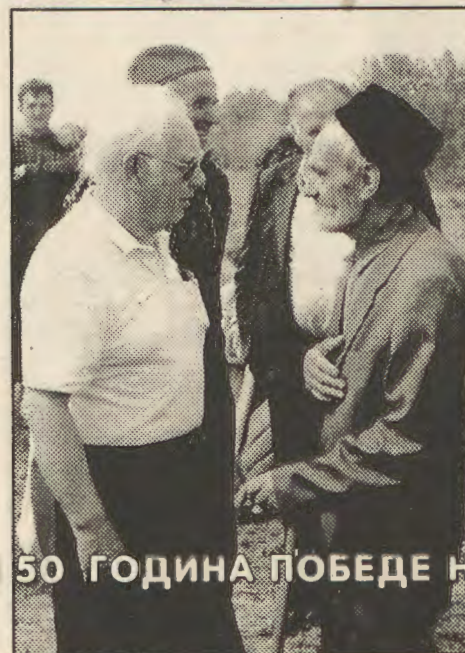
(На конференцији за штампу, 2. август 1995)

Босну и Херцеговину, без оклевања, треба признати на основу плана Контакт-групе, као унију Републике Српске на једној и муслиманско-хрватске федерације на другој страни, са сигурном свешћу да ће после тога брзо пући муслиманско-хрватска федерација, што план Контакт-групе и не брани, и да ће доћи до расцвета догађаја на начин на који сам о томе малочас говорио. што се Хрватске тиче, нема збора да се икакво признање може обавити док не прихвати господин Туђман план 3е-4. А Туђман неће да прихвати, јер неће Книн да прихвати. Кад Книн прихвати, мораће и Туђман. Знате ли да по плану 3е-4, ако га прихвате обе стране, Туђман истог тренутка губи западну Славонију. Јер, по том плану, апсолутна власт Срба у српској Крајини односи се на територије на којима су Срби пре рата 1991. године чинили натполовичну већину. По Туђмановом попису, непосредно пре рата, у западној Славонији је живело 52% Срба.

("Интервју", јул 1995)

РАВНА ГОРА И 50 ГОДИНА ПОБЕДЕ НАД ФАШИЗМОМ

НИЈЕ БИЛО ПАМЕТИ: ЕГЗОДУС СРБА ИЗ КНИНСКЕ КРАЈИНЕ

неразумна политика ни њени барјактари, који су скривили ову несрећу и националну срамоту". Поводом слома РСК Председништво СПО издало саопштење за јавност у којем се анализирају узроци слома националне политике коју су водили српски социјалисти. Председницима САД, Русије, Француске, Велике Британије и Немачке упућено писмо у коме тражи да се притекне у помоћ Србима прогнаним из Хрватске у операцији "Олуја". Такође, затражено је укидање санкција Ср-

"Пригрлимо, љубављу и свим што имамо обаспимо наш прогнани народ из наше Крајине и градимо нову Србију. То је излаз, једини излаз".

СПО обелоданио Програм националног препорода у дванаест тачака. Програм пред-

Поводом одлуке о преузимању крагујевачке "Светлости" од стране социјалиста објављен оштар јавни протест.

Вук Драшковић одговорио на писмо које му је упутио министар иностраних послова Немачке Клаус Кинкел.

СПО, СРС, ДС и ДСС сагласили се у септембру да се затражи ванредно заседање републичког парламента на коме би се расправљало о недавном паду РСК. Није прихваћен предлог СПО да се води расправа о томе које су то снаге у Србији упорно продрале одбијање Мировног плана Контакт групе за БиХ и плана "3-4" за РСК.

СПО упозорава јавност да хајка на црногорског премијера коју води ЈУЛ представља почетак процеса разбијања Треће Југославије.

У октобру представљен пројект СПО за приватизацију.

Упућен апел за помоћ Бањалуци. Организован Округли сто "Медији и информисање о политичким странкама".

Поводом потписивања Дејтонског споразума Председништво СПО издало саопштење за јавност. "Србија у Европи - Европа у Србији" - пут је на који указује СПО након овог споразума.

Србима у Сарајеву упућен апел да не напуштају град након потписивања Дејтонског споразума.

Децембар протекао у знаку задовољства због потписаног Мировног уговора у Паризу. Тим поводом организован Округли сто "Србија после Дејтона и Париза".

ДЕЈТОНСКИ СПОРАЗУМ

Јасно је било свима, осим будалама, да су и Срби, и Хрвати, и Муслимани, већ после првог испаљеног хица, били осуђени на пораз, несрећу, губитке, трагедију. Према томе, Дејтонски мир треба поздравити и радовати му се на људски начин због тога што је ставио тачку на наставак смрти, патње и несреће милиона људи. Ја не спадам у оне који губе време у наклапањима да ли је могуће остварити тај мир. Ако га није могуће остварити, онда нема ни живота ни будућности. Нема ничега. Једино знам да се Муслимани не могу преселити на Марс, Срби на Месец а Хрвати на Венеру. Сви они живе ту, нико од њих у БиХ није ни странац, ни дошљак, ни уљез, и свакоме од њих свако парче БиХ једнако припада. Само нека дођу међународне снаге и обаве оно што су обећали да ће да обаве, да разоружају и једне и друге, и треће, да и једни и други и трећи пошаљу на међународни суд оптужене за ратне злочине, да сви омогуће избеглицама, који то желе, да се врате својим кућама, да их подигну поново ако их више нема - па ћете видети каква ће изгледати будућност (...) и Милошевић, и Туђман и Изетбеговић желе да се представе као људи који су из Дејтона донели победу. А победе нема. Постоји само заједнички пораз. Они се не упуштају у детаље, јер управо ти детаљи доказују да је рат био бесмислен и катастрофичан. Пошто се зна ко је рат започео, сва тројица свесно беже од тога.

(Интервју "Српској речи", 4. децембар 1995)

Бији и Црној Гори.

О сломену РСК и ћутању српских властодржаца о тој трагедији Драшковић рекао:

ставља збир суштинских политичких циљева за које се СПО залагао од оснивања.

1996.

Потписан уговор о трајној сарадњи СПО и Независног синдиката металаца Србије.

Јавност обавештена да и данас, две и по године након "јунских догађања", режим у Србији и даље прогони учеснике тих догађаја, чланове СПО.

СПО почетком фебруара процењује да кампања ЈУЛ-а и СПС-а за пријем нових чланова није никаква политичка акција, већ је класични политички криминал. У позадини те акције лежи уцена: добијање новог радног места и задржавање старог условљено је учлањивањем у ЈУЛ или СПС.

Вук Драшковић разговарао са деветочланом делегацијом Форума грађана Тузле и Круга 99 - асоцијације независних интелектуалаца Сарајева.

"Србија у Европи, Европа у Србији, војвођанско жито и богатство Војводини", порука је изречена на трибини у Бачком Петровцу.

Јавност још једном упозната са информативним фалсификатима РТС и детаљима о криминалном и мучком преузимању НТВ Студија Б од стране српских социјалиста.

Поздрављена одлучност Међународне заједнице испољена на самиту у Риму, да присили лидере Србије, Хрватске и БиХ на поштовање Дејтонског мировног споразума.

После заказивања "9. марта" указано на све чешћа хапшења присталица СПО, као одговор властодржаца. Драшковић упутио отворено писмо Милошевићу у коме разобличује лажи које шире властодршци да ће се митинг заказан за 9. март искористити за насилно преузимање власти. СПО обавестио опозициону јавност Србије да су СПО, ДС и ГСС "само технички организатори скупа заказаног за 9. март. Тај скуп је заказао 9. март 1991. године. На Трг Слободе позива нас брига за будућност Србије", каже се у прогласу СПО.

СПО осудио масовно исељавање Срба из Сарајева у организацији екстремних кругова Републике Српске.

Трећег марта одржан митинг у Крагујевцу на коме су говорили Вук Драшковић, Весна Пешић и Зоран Ђинђић. Најављено стварање Коалиције "Заједно". Деветог марта, на Тргу Слободе, пред неколико де-

сетина хиљада грађана говорили исти лидери а митинг је схваћен и као промотивни скуп демократске опозиције пред предстојеће савезне и локалне изборе.

Са Вуком Драшковићем, Весном Пешић и Драгољубом Мићуновићем разговарао чешки премијер Вацлав Клаус.

Драшковић упутио писмо министрима иностраних послова САД, Русије, Велике Британије, Француске, Немачке и Италије у коме их детаљно упознаје са терором који режим спроводи над демократском опозицијом у Србији.

Подржани штрајкови металских радника Србије и радника ИМТ-а, а поводом нападе

цео српски народ. Није знао, а није ни желео да зна. Он је бранио комунистички поредак и свој трон у том поретку. Ништа више.

(...) Производећи своје "црвене војводе" и "црвене четнике", Милошевић је свој рат, своје Хиросиме, своју срамоту и свој пораз покушао, и још покушава, да свали на плећа страљане Равне Горе и њеног команданта.

ЈУЛ и Милошевић би, после вешања Срба и Србије, да побегну од свог страшног и безумног рата, да се оперу и некуд отплове. Али куд? Бежећи од последица слома и срамоте, они беже на почетак, на узрок данашње трагедије. Беже у Белу Цркву, код Жикице Шпанца, у срамни 7. јули 1941, када је Србин пуцао у Србина, када је увезена сибирска звезда започела крваво коло у српском народу.

Славећи тај црни дан, ЈУЛ и његов вођа Слободан Милошевић славе наш данашњи удес, патњу и бруку.

Лицем к лицу, не види се лице.

Није тачно да ни данас не знамо где је гроб Ђенерала Михаиловића. Грб је његов сваки педаљ раскомадане и бедне наше државе.

А знамо и ко су убице и гробари. Ево их, како и данас јашу Србију.

ЈУЛ, месец у коме су погубили Ђенерала, узели су за име своје сатанске партије и вере.

(Јул 1996, 50 година од убиства Ђенерала Михаиловића)

властодржаца на независне медије због помоћи коју неки од њих примају од Европске уније, осуђени поступци режима.

СПО упознаје јавност да улога РТС у компромитовању Србије улази у завршну фазу: тв-дневници РТС су за Хашки трибунал веома важан доказ о злочинима српске стране у рату. Од Хашког трибунала се захтева да ослободи пуковника Алексу Крсмановића пошто није нађен ниједан доказ против њега.

Поводом хајке на гувернера Драгослава Аврамовића речено је да је режирана од стране државне мафије, а на патриоте из свих политичких странака и синдиката, као и

ЛИЦЕМ К ЛИЦУ, НЕ ВИДИ СЕ ЛИЦЕ

На жалост, Слободан Милошевић ни данас не види ништа. Он 1989, када је на Косову Пољу најавио могућност говора оружја, и 1991, када је оружје проговорило и када је почело крваво обурвавање Југославије, није ни видео ни знао да потезе једно страшно уље и да веша Србију и да зна. Он је бранио комунистички поредак

најкраћем року изјасне о формирању Коалиције "Заједно".

Никад странке демократске опозиције у Србији неће остварити ни парламентарну ни ванпарла-

**ОДБРАНА
ДРАГОСЛАВА
АВРАМОВИЋА**

на све грађане, апеловано је да подрже Аврамовића у борби против ње.

СПО изразио запрепаштење због забране преноса дневника ТВ Црне Горе на другом каналу државне телевизије.

У организацији СПО у мају одржан Округли сто "Угрожавање независних медија - угрожавање демократије".

На Равној Гори прослављена годишњица устанка ђенерала Драже Михаиловића. Освећени и темељи цркве коју на Равној Гори подиже СПО.

Подржавајући штрајк здравствених радника, СПО захтева да се захтевима штрајкача што пре изађе у сусрет.

Осуђено преузимање Радио Смедерева од стране социјалиста. Радио је преузет класичном полицијском акцијом без упозорења. О потпуном и недопустивом монопољу владајуће партије у Србији над државним медијима Вук Драшковић разговарао са помоћником државног секретара САД Џоном Корнблумом.

СПО, ДС и ГСС у јуну упутили отворено писмо Слободану Милошевићу поводом изјаве његовог сина "Недељној Нашој Борби" којом је најављен почетак ликвидације чланова српске опозиције. У "Ужичкој недељи" Вук Драшковић рекао и ово: "Што је Русима Земља Владимирска, Шпанцима Толедо, Италијанима Пијемонт или Јеврејима Јерусалим, то је Србима Косово."

Настављена акција помоћи пензионерима у њиховом покушају да судским путем наплате камате на недоспеле пензије.

Упућена честитка Борису Јељцину поводом његове победне изборима. Вук Драшковић и Милан Комненић посетили парламент Аустрије. Примео их и министар иностраних послова Аустрије Волфганг Шисел.

Актуелизован захтев од надлежних власти да јавност што пре обавесте где се налази гроб ђенерала Михаиловића (17. јула 1996. навршило се 50 година од смрти Драже Михаиловића а место његове сахране још се не зна).

СПО упутио у августу апел политичким странкама да се одрекну скупе предизборне кампање, а пре свега рекламних спотова на државној телевизији, радију и у штампи.

Портпарол СПО Иван Ковачевић изнео ставове СПО о формирању Коалиције "Заједно". Очекује се да ДС потпише оно што је после деветомартовског митинга договорено са СПО. Демократској странци достављен предлог Споразума о формирању Коалиције "Заједно". Захтева се од ДС и ГСС да се у

ментарну победу, све док своју снагу, сплетке и свакојаке подвале усмеравају против СПО, као најбројније, најорганизованије и најжешће странке опозиције, каже се у саопштењу СПО за јавност. У саопштењу су наведени докази који потврђују овакав став СПО.

Изражено велико задовољство због расписивања локалних избора у Србији и најављено да ће сви велики градови у Србији након тих избора добити демократску управу, дакле управу без социјалиста.

Поводом атинског споразума Туђмана и Милошевића СПО изразио задовољство или и подсетио да су га постигла два човека најодговорнија за рат, избеглиштво и патње милиона људи.

У септембру потписан Споразум о удруживању СПО, ДС и ГСС у Велику демократску Коалицију "Заједно" и то на свим изборним нивоима. Донета је и одлука да се власти Председништво СПО да у складу са Споразумом о Коалицији "Заједно" састави заједничку посланичку листу за Веће грађана Савезне Скупштине. Вук Драшковић, Зоран Ђинђић и Весна Пешић саопштили су да је Коалиција "Заједно" отворена и за остале странке опозиције које прихвате и потпишу одредбе Споразума Коалиције "Заједно" на локалном нивоу као и назив "Заједно". Крајем септембра лидери "Заједно" потписали Споразум о расподелу посланичких мандата

СПО подржао раднике "Заставе - наменска производња", који се недељама налаза у штрајку, као и раднике ИМТ који су тек ступили у штрајк.

После пресуде изречене Зорану Ђинђићу (у спору са председником Владе) СПО изразио најоштрији протест, Драшковић упутио отворено писмо Слободану Милошевићу у коме захтева да српски председник одмах скине "власничку и уређивачку палицу са свих државних медија у Србији".

Председник СПО Вук Драшковић рекао да упркос слављу на ТВ Бастиљи спољни зид санкција није уклоњен: Милошевићев штеточински, антидемократски и антинационални поредак мора у прошлост да би наша Отаџбина могла у будућност.

Активности опозиције и власти против опозиције јачају.

Изборни штаб Коалиције "Заједно" јавља да др Драгослав Аврамовић неће моћи даље да предводи Коалицију "Заједно", јер му се нагло погоршало здравствено стање. Заплашени масовним дочецима Вука Драшковића у Косовској Витини, Клини, Гораждовцу и Ђаковици, социјалисти су одмах након Драшковићевог доласка у Пећ, град и целу околину оставили без струје а искључили су и телефоне. Владајуће партије СПС и ЈУЛ упутиле су многобројне екипе да цепају плакате Коалиције "Заједно". Драшковић упутио отправнику послова Амбасаде САД у Београду, Ричарду Мајлсу, писмо следеће садржине: "По наређењу председника Србије Слободана Милошевића, представницима демократске Коалиције "Заједно" забрањује се у многим местима Србије да контролишу гласање и учествују у пребројавању гласова, иако је та контрола загарантована законом. Шеф Милошевићеве партије за град Ниш, господин Миле Илић, јуче је изјавио да се Слободан Милошевић договором са америчком владом и Европском унијом да покрене предстојеће изборе. Господин Илић је, такође, изјавио да су због тога страни посматрачи одбили да дођу у Србију и контролишу регуларност избора.

Тражимо хитно, званично и јавно објашњење америчке владе."

БИЋЕМО ПРИСИЉЕНИ НА ОТПОР

Господине председниче,

Захтевам да, одмах, скинете Вашу власничку и уређивачку палицу са свих државних медија у Србији.

Захтевам да државни медији на једнаки начин, објективно и равномерно, прате изборну кампању свих парламентарних странака и коалиција.

У противном, Српски Покрет Обнове ће, као члан Велике демократске коалиције "Заједно", у договору са осталим парламентарним странкама опозиције, бити присиљена на све облике отпора. Вама ће припасти искључива одговорност за последице наших, изнурених, акција.

Са овим писмом и још брдом пропратних доказа уз њега, упознаћу и одговарајуће међународне установе и владе држава које Вам диктирају домаће задатке, а Ви то нашим грађанима представљате као подршку Вашој "миротворној политици и кооперативности", односно као подршку Вашој тиранији и терору над демократским снагама у Србији.

(Уочи савезних и локалних избора, 26. септембра 1996)

на савезној листи, а потом са проф. др Драгославом Аврамовићем и Споразум о заједничком учешћу на изборима. На савезном нивоу у Коалицију ушла и Демократска странка Србије.

Драшковић упутио отворено писмо Слободану Милошевићу у коме захтева од председника Србије да хитно покрене наредбу о изборној крађи: "Ако сте јаки, ако вас хоће народ, онда не крадите гласове!"

ИСТИНА ГОВОРИ ЗА НАС

Последњег дана октобра на Тргу Слободе одржан је завршни предизборни скуп Коалиције "Заједно". Присутним грађанима обрадили се лидери Коалиције.

Трећег новембра одржани избори за Веће грађана Савезне скупштине и први круг локалних избора. Коалиција "Заједно" на изборима за Веће грађана добила 969.198 гласова (22,82%) и освојила 22 мандата. У првом кругу локалних избора Коалиција "Заједно" стекла значајну предност у највећим градовима Србије пред одлучујући други изборни круг, заказан за 17. октобар.

Саопштено да је СПС изгубила власт у Кикинди већ у првом кругу: за Скупштину општине Кикинда бира се 51 одборник а СПС у другом кругу има само 22 кандидата.

Седамнаестог новембра одржан други круг локалних избора. Према информацијама које су пристигле у седиште СПО непосредно након потписивања записника од стране чланова изборних комисија Коалиција "Заједно" победила је у већини највећих градова у Србији и то: у Београду, Новом Саду, Нишу, Крагујевцу, Ужицу, Чачку, Сомбору, Зрењанину, Панчеву, Кикинди, Краљеву, Смедеревској Паланци...

Већ сутрадан на Тргу Слободе одржан је митинг Коалиције "Заједно" на коме је прослављена велика изборна победа. Међутим, већ на том митингу лидери Коалиције "Заједно" обелоданили су план ЈУЛ-а и СПС-а за поништавање изборне победе опозиције.

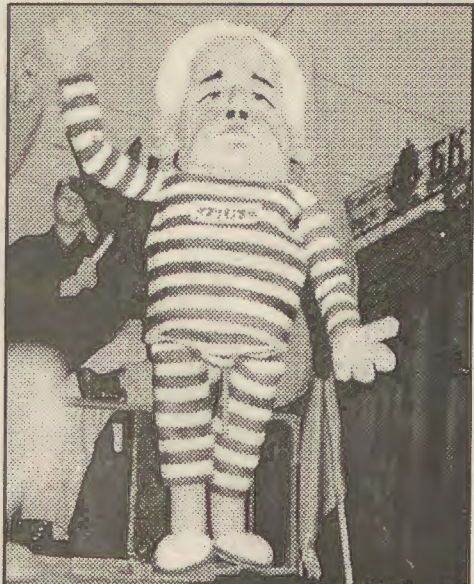
Деветнаестог новембра у Нишу због директног фалсификовања записника са бирачких места у организацији Милета Илића, челника СПС у том граду, на улице изашло 40.000 грађана. Коалиција "Заједно" након изборног фалсификата изгубила је већину у Скупштини града Ниша: од 70 мандата Коалиција "Заједно" освојила је 41, да би након фалсификовања записника социјалисти добили већину од 37 мандата.

Одмах потом мирни протести грађана због изборне крађе захватају најпре Ниш и Београд а потом и све веће градове у Србији. Вук Драшковић, Зоран Ђинђић и Весна Пешић у поруци новоизабраним одборницима Коалиције "Заједно" у Београду, Нишу, Пироту, Ужицу, Краљеву, Панчеву, Јагодина, Смедеревској Паланци... кажу: "Победили сте на изборима и сада морате бранити своју победу, изборну вољу грађана и Устав и законе Србије. Зато, одмах уђите у општинске и градске скупштине, конституишите нову власт и браните је заједно са народом".

СПО поручује: "... Лидери и посланици Коалиције "Заједно" позивају демократски и патриотски Београд, као и демократску Србију, да изађу на улице наше престонице и да демонстрацијама и протестним скуповима бране и одбране изборну победу".

Вук Драшковић примио отправника послова Амбасаде САД у Београду Ричарда Мајлса и предао му копије оригиналних записника са бирачких места о убедљивој победи Коалиције "Заједно" у Нишу. Драшковић је затражио да Влада САД одмах пошаље правне експерте у Београд. Исто затражено и од лидера Европске уније.

Двадесет првог новембра судови поништавају резултате другог изборног круга у градовима где је победила Коалиција "Заједно". Полиција запоседа те градове а специјалци улазе у скупштине општина и градова.

На Тргу Слободе одржава се протестни митинг Коалиције "Заједно" пред више десетина хиљада грађана одлучних да бране изборну победу. На митингу су говорили Вук Драшковић, Зоран Ђинђић и Весна Пешић. Такође, одржани протестни митинзи у Нишу, Крагујевцу, Јагодина... Круг отпора диктатури све

се више шири Србијом. Од тада па све до марта десетине милиона

грађана је свакодневним мирним демонстрацијама и маршевима широм Србије тражило поништавање крађе и враћање народу елементарног достојанства. Био је то највећи општенодрожни и грађански покрет у историји ове земље, који је наишао на безрезервну подршку целокупног светског јавног мњења и био најважнији светски догађај за све то време.

У Кнез Михајловој улици ухапшена Даница Драшковић, члан Главног одбора СПО. Сле-

дећег дана пуштена из притвора уз претњу смрћу ако обелодани појединости о отмици. Упркос претњи Даница Драшковић описала догађаје везане за њено хапшење и притварање.

Студенти Универзитета у Београду организовали протестни митинг на Платоу испред Филозофског факултета који је завршен протестном шетњом.

Двадесет трећег новембра Први општински суд у Београду, на тужбу СПС-а, поништио

Коалицији "Заједно" већину изборних победа за одборнике Скупштине Београда и одборнике неких централних београдских општина. Од 69 освојених мандата у Скупштини Београда, након ове судске акције, Коалицији "Заједно" остало 23 мандата. Пресуде нису уручене Коалицији а Суд је заказао понављање избора за 27. новембар. Коалиција "Заједно" одлучила да на тај трећи круг не излази.

Вук Драшковић поручује побуњеном наро-

ду широм Србије: "Само смо пола корака од тријумфа и победе. Нашим бројем и ненасилњем победићемо насиље режима, истином ћемо сломити лаж, а љубављу мржњу".

Двадесет седмг новембра више десетина хиљада грађана учествовало у већ легендарној протестној шетњи када су бацана су јаја на зграду Скупштине града, канцеларије председника Србије, зграду телевизије у Таковској 10, зграду Радио Београда и зграду "Политике".

Председник Народне скупштине Србије Драган Томић оквалификовао грађански протест као фашистички.

Вук Драшковић упутио отворено писмо Слободану Милошевићу у коме у име Коалиције "Заједно" и целе демократске Србије захтева да полиција престане са хапшењем учесника мирних демонстрација и да сви већ

ВРАТИЋЕМО ПОБЕДУ

Милошевић је засут народном мржњом, засут је презиором света, засут је јајима, засут је најгорим жељама. Он да зна шта све народ у црквама говори и моли се Богу да му се деси, он би одмах отишао.

Ја констатујем само чиме је он засут. А чиме ће, ако не оде, бити засут, нека он размишља о томе. Ја не знам, али нека он размишља о томе

(Интервју "Српској речи", 28. новембар)

ухапшени буду пуштени на слободу.

Петог децембра у Београду испред 200.000 грађана ношена лутка са ликом Слободана Милошевића у робијашком оделу. Четири дана касније ухапшен је Дејан Булатовић, човек који је носио лутку.

Клаус Кинкел најавио замрзавање одлуке о трговинским олакшицама за СРЈ све док српске власти не прихвате стварне резултате избора. Портпарол Стејт департамента Николас Бернс затражио конкретну сарадњу власти са опозицијом. Милошевића оптужио и Европски савет.

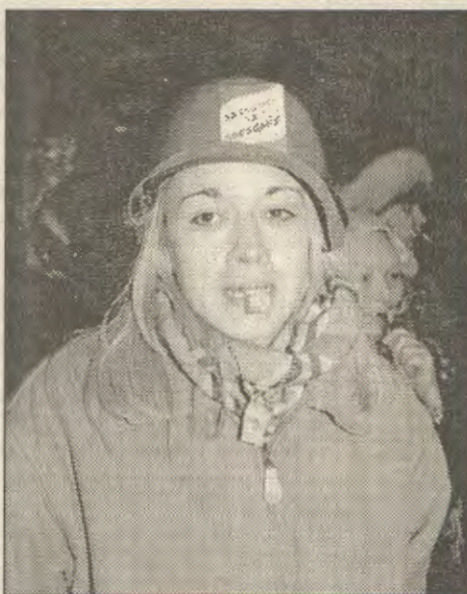
Седмг децембра Врховни суд Србије одбио све жалбе Коалиције "Заједно" и Градске изборне комисије чиме су потврђене пресуде Првог општинског суда у Београду.

Бил Клинтон донео одлуку о даљем замрзавању финансијских средстава и имовине СРЈ у САД и упозорио Милошевића да не користи полицију у циљу гушења демонстрација. Ворен Кристофер изјавио да је Милошевићева позиција самопонижавајућа. Помоћник америчког државног секретара Џон Корнблум отказао посету Београду.

Десетог децембра Градска изборна комисија Београда верификовала 67 мандата СПС за Скупштину града Београда на основу резултата гласања у трећем кругу избора који је Коалиција "Заједно" бојковала.

Следећег дана конституисана Скупштина Новог Сада у којој Коалиција "Заједно" има већину, а полиција претукла глумца Гојка Балетића.

Помоћник америчког државног секретара за људска права Џон Шатак похвалио вође демонстрација у Београду зато што се њихов протест одвија у миру и достојанствено.

После великих притисака СРЈ упућује позив ОЕБС-у да пошаље делегацију у

Београд која би размотрила чињенице везане за спорове око локалних избора у Србији.

О мирном и демократском разрешењу пост-изборне кризе у Србији у Женеви разговарали Вук Драшковић и амерички државни подсекретар Џон Корнблум

Седамнаестог децембра прва опипљива победа Коалиције "Заједно": Веће Врховног суда Србије донело пресуду којом се у случају општине Савски Венац признају резултати избора од 17. новембра: СПС - 7 мандата, ДСС - 2, СРС - 1, ГГ - 2 и "Заједно" - 25 мандата.

Осамнаестог СПС почео са систематским организовањем контрамитинга. Лидери Коалиције "Заједно" оцењују те акције као намеру да се Србија увуче у грађански рат.

У интервјуу листу "Фигаро" Момир Булатовић рекао да му је Милошевић после другог круга локалних избора признао да су Београд и Ниш изгубљени за СПС. Делегација ОЕБС-а са Фелипеом Гонзалесом на челу допutoвала у Београд. Коалиција "Заједно" упознала их са криминалним начином на који је отета изборна победа. Комисији предати записници са свих спорних изборних места.

Двадесет другог децембра нападнуто седиште СПО у Пожаревцу.

Шеф делегације ОЕБС Фелипе Гонзалес изјавио да је шокиран извештавањем РТС о боравку те делегације у Београду, а да пружи подршку Коалицији допutoвала и председница фондације "Франс либерте" Данијел Митеран.

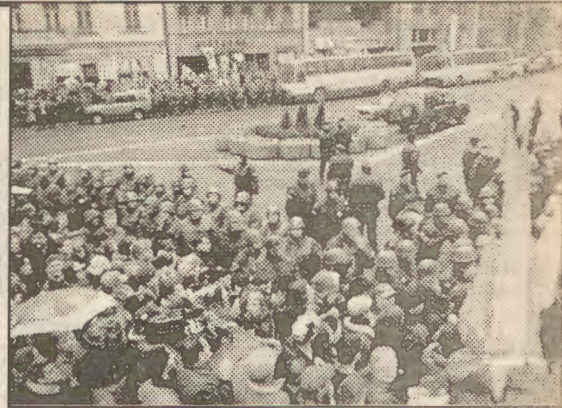
Двадесет четвртог децембра у Београду одржан контрамитинг "За Србију" у организацији СПС-а. Митингу присуствовало комплетно руководство владајуће партије. Говорио Слободан Милошевић. Контрамитингу присуствовало 30.000 Милошевићевих присталица. Истовремено одржани и протестни митинзи грађана и студената БУ. Организатори контрамитинга нису извели полицију на улице све до часа када је велики број присталица Коалиције "Заједно", својим присуством испред трибине са које је касније говорио Милошевић довео у питање одржавање контрамитинга. Одсуство полиције довело је до честих сукоба између присталица "Заједно" и присталица СПС. У једном таквом сукобу присталица СПС Живко Сандић хладнокрвно је пуцао у главу Ивици Лазовићу, члану СПО, у тренутку када је овај покушао да спречи сукоб између присталица СПС и СПО. У бесвесном стању Лазовић је пребачен у болницу, а снимак трагичног догађаја начињен аматерском камером обишао је истог дана земљину куглу. Тога дана је на смрт претучен присталица СПО Предраг Старчевић. Умро је током ноћи у Ургентном центру.

У саопштењу СПО каже се да "брутално убиство Предрага Старчевића од стране казних експедиција Слободана Милошевића и дводневно скривање тог гнусног злочина дефинитивно потврђују да се режим у Србији опередило за тероризам најцрње врсте".

Клаус Кинкел упозорио Милошевића да не спречава мирне демонстрације.

Двадесет седмг децембра шеф комисије ОЕБС-а Фелипе Гонзалес саопштио да је негова комисија дошла до закључка да је Коалиција "Заједно" победила на локалним изборима у 13 спорних градова Србије и "9 београдских општина" (накнадно растумачено: осам општина и скупштина Града).

1. Фелипе Гонзалес, у својству личног изасланика председника Организације за европску безбедност и сарадњу, праћен "ад хок" делегацијом, посетио је Београд, испуњавајући мандат прихваћен од Председништва ОЕБС-а, према позиву упућеном од стране власти СРЈ и са пристанком ОЕБС-а.

2. Упутства и оквири мандата Председништва ОЕБС-а налазе се у Писму председника ОЕБС-а, које се налази у анексу бр. 2. У анексу бр. 3 констатује се састав делегације која се налазила у Београду, дана 20. и 21. децембра 1996.

ГОНЗАЛЕСОВ ИЗВЕШТАЈ

3. Током свог боравка у Београду и у сагласности са преузетом одговорношћу, делегација је водила разговоре са представницима свих политичких снага, државних и правних институција СРЈ.

У анексу бр. 4 описују се разговори који су вођени без икаквих препрека, у искреном и отвореном маниру.

4. Разни саговорници који су сусрели са делегацијом поднели су истој различиту документацију, која је у вези са материјом којом се бави ова делегација у свом мандату. У анексу бр. 5 се набрајају разна примљена документа.

5. На крају своје посете Београду, лични изасланик председника ОЕБС-а, дао је изјаву чији се текст налази у анексу бр. 6.

6. У испуњењу своје мисије, лични изасланик председника ОЕБС-а, као и делегација ОЕБС-а која га је пратила, у сваком тренутку су се управљали не само дужностима у оквиру примљеног мандата, већ и основним принципима ОЕБС-а. Мисија је посебно подсетила своје саговорнике на споразуме који се налазе у документу усвојеном на самиту ОЕБС-а, одржаном у Паризу 1990. године, са СФРЈ као једном од потписника, где се посебно утврђује:

ОБАВЕЗУЈЕМО СЕ ДА ЋЕМО ГРАДИТИ, УЧВРШЋИВАТИ И ОЈАЧАВАТИ ДЕМОКРАТИЈУ КАО ЈЕДИНИ СИСТЕМ ВЛАСТИ НАШИХ НАЦИЈА. У ОВИМ НАПОРИМА РАДИЋЕМО У СКЛАДУ СА СЛЕДЕЋИМ:

ЉУДСКА ПРАВА И ОСНОВНЕ СЛОБОДЕ СУ БАШТИНА ЦЕЛОГ ЉУДСКОГ РОДА, НЕОТУЂИВА СУ И ГАРАНТОВАНА ЗАКОНОМ. ЊИХОВА ЗАШТИТА И ПОДСТИЦАЊЕ СУ ОСНОВНЕ ОДГОВОРНОСТИ ВЛАСТИ. ЊИХОВО ПОШТОВАЊЕ ЈЕ СУШТИНСКА ЗАШТИТА ОД ПРЕТЕРАНЕ МОЋИ ДРЖАВЕ. ЊИХОВО ПРОМАТРАЊЕ И ИСПУЊЕЊЕ У ЦЕЛОСТИ СУ ОСНОВА СЛОБОДЕ, ПРАВДЕ И МИРА. ДЕМОКРАТСКА ВЛАСТ СЕ ЗАСНИВА НА ВОЉИ НАРОДА, ИЗРАЖЕНОЈ ПЕРИОДИЧНО, КРОЗ СЛОБОДНЕ И ПРАВДЕНЕ ИЗБОРЕ. ОСНОВУ ДЕМОКРАТИЈЕ ПРЕДСТАВЉА ПОШТОВАЊЕ ПОЈЕДИНЦА И ПРАВНЕ ДРЖАВЕ. ДЕМОКРАТИЈА ЈЕ НАЈБОЉИ ГАРАНТ СЛОБОДЕ ИЗРАЖАВАЊА, МЕЂУСОБНЕ ТОЛЕРАНЦИЈЕ СВИХ ДРУШТВЕНИХ СЛОЈЕВА И ПРУЖАЊА ПОДЈЕДНАКИХ МОГУЋНОСТИ ЗА РАЗВОЈ СВАКОГ ПОЈЕДИНЦА. СУШТИНА ДЕМОКРАТИЈЕ, СА СВОЈИМ ПРЕДСТАВНИЧКИМ И ВИШЕСТРАНАЧКИМ КАРАКТЕРОМ, ОДГОВОРНОСТ ЈЕ КОЈА СЕ ПОСТАВЉА ПРЕД ИЗАБРАНЕ ПРЕДСТАВНИКЕ НАРОДА, КАО И ОБАВЕЗА ДРЖАВНИХ ВЛАСТИ ДА ПОСТУПАЈУ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, И НАПОКОН, НЕПРИСТРАСНЕ И НЕЗАВИСНЕ ПРАВНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ.

НИКО НЕ МОЖЕ БИТИ ИЗНАД ЗАКОНА.

7. После пажљивог слушања свих страна и детаљног испитивања свих информација и поднетих докумената, лични изасланик председника ОЕБС-а (заједно са делегацијом која га је пратила) подноси председнику ОЕБС-а следеће закључке и препоруке у вези локалних избора одржаних у СРЈ 17.11.1996. године:

а) Констатујем да су избори одржани 17.11.1996. године, гледани у целини и не изостављајући поједине критичке примедбе на функционисање изборног система, омогућили испољавање воље већине грађана СРЈ.

б) Дошао сам до закључка, потврђеног у целини чињеницама којима располажем, да су кандидати коалиције "Заједно" победили на локалним изборима у општинама: Пирот, Краљево, Ужице, Смедеревска паланка, Вршац, Сокобања, Крагујевац, Панчево, Јагодина, Ниш, Зрењанин, Лапово, Шабац и 9 београдских општина.

ц) Констатујем да нису у питању резултати осталих општина у којима су одржани локални избори, као ни укупни учинак кандидата коалиције СПС, ЈУЛ и НД, која је добила већину гласова на овим изборима.

д) Сматрам да власти, као и све политичке снаге СРЈ треба потпуно да признају и пошрују резултате локалних избора од 17. новембра, као што се видело из претходних закључивања.

е) Препоручујем да компетентни органи ОЕБС-а прихвате закључке и упуте хитан позив властима и политичким снагама у СРЈ ради испуњења воље изражене од стране грађана, путем одговарајуће процедуре и у духу дијалога и кооперације, а у оквиру пуног поштовања људских права и демократских принципа.

ФЕЛИПЕ ГОНЗАЛЕС

ЛУЦАЊ У ИВИЦУ ЛАЗОВИЋА

У организацији Коалиције "Заједно" више од 200.000 грађана дочекало Нову годину.

У саопштењу СПЦ наводи се: "Свети Архиепископски Сабор осуђује власт која је пренебрегла, не само изборну вољу народа, већ пре свега погазила нашу славну и мукотрпну историју, векове, народно памћење, образ, достојанство, име, ћирилицу, духовне и националне вредности."

Ворен Кристофер и Мадлен Олбрајт упутили изузетно оштру поруку Милошевићу.

Свакодневни демонстрације обухватају већ више од 50 широм градова Србије.

Клаус Кинкел позвао Милошевића да хитно и у потпуности призна победе опозиције на локалним изборима у Србији.

Драшковић позвао Црногорце да бојкотирају Милошевићеву власт у свим форумима.

Шестог јануара лидери "Заједно" предводили колону од 300.000 грађана на путу од Трга слободе до Светосавског платоа. Колони се придружили и студенти. У 22 часа Патријарх Српски запалио је бадњак на Светосавском платоу у тренутку када је на њему било више од 400.000 грађана.

Бил Клинтон позвао вође Студентског протеста и лидере "Заједно" да присуствују његовој председничкој инаугурацији 20. јануара у Вашингтону.

Седмог јануара, на Божић, уз присуство великих полицијских снага, на Тргу Слободе у Београду, пред више од 50.000 грађана, Драшковић рекао: "Синоћ на Бадње вече, када су чули за стотине хиљада грађана на улицама, Он и Она су побегли у своје бункере и на брзину се договорили да баце неку петардицу на ЈУЛ како би скренули пажњу јавности са стварних догађаја на улицама Београда".

САД поздравиле саопштење Генералштаба ВЈ да се војска неће мешати у унутрашње политичке сукобе у Србији.

Деветог јануара Врховни суд Србије усвојио жалбу "Заједно" из Вршца: Заједно - 24 одборника а СПС - 19 у Скупштини општине Вршац.

Немачки и холандски министри иностраних послова позвали Милошевића да одмах призна победе Коалиције "Заједно". То чини ЕУ. Џон Корнблум, амерички државни подсекретар, дошао на Балкан, али у знак протеста демонстративно заобишао Београд.

Тринаестог јануара на Тргу Слободе, Кнез Михаиловој, Теразијама и околним улицама скупило се око 500.000 грађана да дочека Српску Нову годину. Био је то највећи скуп икада виђен у Београду. У поноћ се грађанима обратили лидери Коалиције "Заједно".

1997.

На сличним скуповима у Крагујевцу било присутно 50.000 грађана, у Нишу 150.000, у Новом Саду 20.000, у Јагодини 15.000, у Краљеву 30.000, у Кикинди 5.000...

први пут пренела изјаву једног лидера Коалиције "Заједно" - Вука Драшковића.

Седмнаестог јануара неколико хиљада учесника београдског Студентског протеста започело акцију "пробијања кордона". Циљ: уклањање кордона и омогућавање протестних шетњи. Акција успешно окончана (акција "Кордоном на кордон").

Лидери Коалиције "Заједно" боравили у Риму на позив италијанске владе. Разговарали о постизборној кризи у Србији.

У свим деловима Београда у време другог дневник ТВ Београд демонстранти праве несносну буку и организују све масовније протестне шетње. На тај начин протест се у Београду децентрализује и тешко га је спречавати полицијским интервенцијама.

САД саопштавају да су "узнемирене" правним смицалицама српске владе срачунатим на избегавање прихватања препорука Гонзалесове комисије.

Двадесет шестог јануара преко 200.000 грађана Београда у току протестне шетње за време емитовања другог дневника ТВ Бастиље стигло до Теразија. Полиција батинала грађане.

Двадесет осмог јануара преко 100.000 грађана Београда предвођено Патријархом Српским учествовало у Светосавској литији која је, крећући се од Саборне цркве према Храму Светог Саве, прошла кроз Коларчеву улицу. Тако је после 178 сати непрекидне акције "Кордоном на кордон" дошло до уклањања полицијских снага из Коларчеве улице.

У Нишу конституисана Градска скупштина. Већину у Скупштини има Коалиција "Заједно".

31. јануар 1997. Конституисана СО Јагодина према резултатима гласања од 17. новембра. Коалиција "Заједно" има већину.

Другог фебруара 75. митинг Коалиције "Заједно" није одржан јер је главна колона грађана, коју је предводио Вук Драшковић из Новог Београда, наишла на снажну полицијску блокаду на мосту ка Бранковој улици. Када га је командир милиције обавестио да ће бити употребљена сила Драшковић је позвао окупљене грађане да се разиђу и предложио да он сам

остане наспрам кордона милиције на ново-београдској страни моста. "На овом месту на коме је Милошевић поставио барикаде Хитлер је 1941. поставио границе Србије", рекао је Драшковић.

Око поноћи полиција је напала грађане с обе стране моста употребљавајући пендреке и водене топове на -5⁰ С. Само у Ургентном центру те ноћи јавило се 50 теже и лакше повређених грађана. Полиција је упала и у зграду Филозофског факултета и након краћег

Настављен протест "Буком против лажи ТВ Бастиље" широм Србије.

Следећег дана ГИК Београда саопштила да је признала победу Коалиције "Заједно" у Београду: "Заједно" - 60 мандата, СПС и ЈУЛ - 23, СРС - 15 и ДСС - 2. Десет преосталих мандата још спорно. ГИК Ниша признала победу Коалиције "Заједно" у Нишу: "Заједно" 41, СПС 28 мандата.

Кинеска информативна агенција Хсинхуа

задржавања и лупања пендрецима по намештају и прозорима, напустила је. Приватним клиникама јавило се за помоћ још 200 повређених грађана међу којима је било много студената.

У нападу полиције на грађане повређена је и Весна Пешић а на Драшковићев аутомобил у току вожње испалено је неколико хитаца.

Трећег фебруара Драшковић пред масом каже: "После свих злочина над Србима од Загреба и Ријеке па наовамо, преостало је са-

мо да овај режим испровоцира крвопролиће у Србији. Разбојничко понашање полиције само говори да је неко потпуно изгубио памет".

Због насиља полиције над грађанима Београда прекинут ФЕСТ.

Слободан Милошевић наложио председнику Владе Србије Мирку Марјановићу да припреми за Народну скупштину Србије закон (lex specialis) којим би се, у складу са препорукама из Гонзалесовог извештаја, признали спорни резултати локалних избора.

На предлог Вука Драшковића усвојено да се протестни скупови одржавају до часа усвајања Lex specialis-a.

Председништво ЕУ подсетило српске власти да се препоруке из Гонзалесовог извештаја односе и на дијалог са опозицијом у циљу демократизовања изборних закона и подстицања слободе изражавања различитих политичких опција у државним медијима.

Шестог фебруара лидери Коалиције "Заједно" састали се у Паризу са француским министром иностраних послова Ерве де Шаретом. После сусрета Драшковић изјавио да ће опозиција прекинути демонстрације уколико Народна скупштина Србије призна изборне резултате од 17. новембра 1996. године.

Једанаестог фебруара Народна ску-

пштина Републике Србије без присуства посланика СПО, ДС и ГСС, усвојила "Lex specialis" одбијајући све амандмане Коалиције "Заједно". Тиме су признати као коначни резултати локалних избора од 17. новембра у општинама и градовима поменутим у извештају Гонзалесове комисије.

Студенти настављају протест до испуњења захтева о смени ректора и студента профектора Универзитета у Београду.

Двадесет првог Конституисана Скупштина

града Београда. Коалиција "Заједно" има 69 одборника од укупно 110. За председника Скупштине изабран Зоран Ђинђић (ДС) а за председника Извршног одбора Спасоје Крунић (СПО).

СПО нуди предлоге за демократизацију новог закона о медијима који најављује нови министар за информације Радмила Миленковић.

Лидери Коалиције "Заједно" боравили у Лондону на позив Владе Велике Британије. Разговарали и са Малколмом Рифкиндром, министром иностраних послова.

Споразум о специјалним паралелним односима између СРЈ и Републике Српске, потписан у марту, представља фареу, оцењено у СПО. Ова странка залаже се за нормалне а не специјалне српско-српске односе.

Лидери Коалиције "Заједно" говорили на митингу у Крагујевцу, организованом на годишњицу заједничких наступа.

Девог марта, на Тргу Слободе, пред око 60.000 грађана, сећање на јунаке из 1991.

Четрнаестог марта срушен споменик ђенералу Дражи Михаиловићу на Равној Гори. "Овај вандалски чин доказ је да још увек плаћамо најскупљу могућу цену националној подели и братоубилачком рату", каже се у саопштењу СПО тим поводом.

СПО протестује против насртаја власти на БК телевизију. "Поступак власти јасан је сигнал како ће се овде третирати приватна својина и страни капитал".

Одлука Европске уније да Србији и Црној Гори не одобри трговинске преференцијале још је једна опомена београдском режиму да се препоруке из звештаја Гонзалесове комисије морају реализовати у целини, став је СПО.

СПО се енергично се противи продаји ПТТ Србије у бесцење страном партнеру зарад краткотрајног опстанка на власти.

Од београдских власти се тражи да се према буџету понаша по принципу: "Креша па дреша".

Крајем марта градоначелник Крагујевца Верољуб Стевановић предложио да Вук Драшковић буде кандидат Коалиције "Заједно" за председника Србије, у складу са договором унутар Коалиције.

Лидери Коалиције у априлу у Њујорку. На Округлом столу о Косову Вук Драшковић рекао: "Нисмо овде да бисмо преговарали о Косову или било чему другом. Овде смо због тога да бисмо се боље упознали и отворили врата трајном српско-албанском дијалогу".

Почињу сукоби унутар Коалиције. У саопштењу СПО за јавност наводи се да је Зоран Ђинђић одбио да се састане са Вуком Драшковићем. Ово се повезује са намером З. Ђинђића да не поштује споразум који је потписао по коме председничког кандидата Коалиције "Заједно" именује СПО.

Деветнаестог априла на седници ГО СПО одређен Вук Драшковић за председничког кандидата. Одлука је донесена у складу са уговором према коме у оквиру Коалиције "Заједно" председничког кандидата одређује СПО

СПО у пуној мери подржава право на штрајк здравствених и социјалних радника.

Вук Драшковић отпутовао у дводневну посету Москви.

3. ФЕБРУАР: ОБРАЧУН НА БРАНКОВОМ МЕСТУ

Крајем априла СПО осудио покушај на-силја над Уставом Србије којим социјалисти покушавају да прибаве и трећи председнички мандат Слободану Милошевићу.

Уступајући СРЈ економске преференцијале, ЕУ је учинила уступак српској демократској опозицији, како је и било обећано. Нетачно је да је то учињено због резултата које је остварио режим на демократизацији Србије, саопштава у мају СПО.

У организацији СПО на Равној Гори свечано обележена годишњица устанка ђенерала Драге Михаиловића. Подигнут порушена споменик ђенералу Михаиловићу и освећена црква Помирења. Пред више од 100.000 гра-

локалном, али не и на републичком нивоу налази на оштру осу-ду у СПО.

СПО није послао своје представнике на састанак о утврђивању минимума изборних услова који су заказали ДС, ДСС, ГСС, ДЦ и СЛС. СПО остаје на идеји Округлог стола власти и опозиције.

СПО протестује због затварања Радија Пожега.

Са револтом примљена изјава председника СРЈ Зорана Лилића према којој проблем Косова не постоји.

Амерички државни секретар Медлин Олбрајт примила у резиденцији Амбасаде САД Вука Драшковића и остале лидере демократске опозиције.

Протест у јуну против грубог фалсификовања чињеница у државним медијима, везаним за посету америчког државног секретара Медлин Олбрајт.

Председник владе Београда Спасоје Крунић говори о опструкција рада од стране одборника ДС.

Вук Драшковић дао изјаву о потреби промене Устава СРЈ у делу који регулише избор председника СРЈ. Заложено се да се председник СРЈ бира непосредним тајним изјашњавањем грађана СРЈ.

Поводом 100 дана нове власти у Краљеву, на митингу у том граду говорио Вук Драшковић. Митингу присуствовало више десетина хиљада грађана.

Оштро осуђена изјава Фрање Туђмана да неће бити дозвољен повратак већини Срба изгнаних из Хрватске.

Вук Драшковић упутио писмо председавајућем ОЕБС-а Нилсу Петерсену у коме

ДРУГАЧИЈИ ПРЕДСЕДНИК

СПО је за преговоре, за разговоре са свима па, наравно, и са шефом државе. Нецивилизовано је и некултурно одбити позив шефа државе. Господин Милошевић је изабран за председника савезне државе и нису га изабрали посланици СПО. Ја сам отишао да разговарам о ономе о чему се морало разговарати - о изборним условима. Тражио сам испуњење Гонзалесовог извештаја. Тај разговор није био тајан, готово сваку реч коју сам изговорио господину Милошевићу и он мени после разговора сам пренео новинарима. То је у реду а није у реду да нема чешће разговора шефа државе и лидера парламентарних странака. Сутра, ако будем председник Србије, лидере парламентарних странака не бих примао с мене на уштап, једном у три године, него бих их примао једном месечно.

(ТВ Политика, на питање шта мисли о свом сусрету с Милошевићем)

ТРЕЋИ САБОР СПО

Ми смо све споразуме и договоре поштовали. Ми смо највише уложили у "Заједно" и највише страдали због "Заједно", па нисмо ни рушили "Заједно". Нећемо, међутим, да се одрекнемо ни себа ни свог програма.

Знали су ко смо кад су ступали у политички савез са нама.

Објавили су да је крај Коалиције "Заједно" и да они формирају нову коалицију, у којој ће бити заступљене и реформско-демократске снаге социјалистичких партија Србије и Црне Горе, као да такве снаге тамо постоје. Желели смо то да спречимо али нисмо успели.

Морамо, зато, успети да остваримо изворни програм Коалиције "Заједно", који је обликован током тромесечних демонстрација, јер је то и програм Српског Покрета Обнове и целе демократске Србије.

Ми смо опозиција комунизму, а не опозиција у комунизму.

Ми нисмо за корак по корак. Ми смо за одлучујући и велики искорак.

Ми нисмо за Србију против њих, већ за Србију без њих.

Ми нећемо промене кроз систем и кроз институције. Ми хоћемо промене система и промене институција.

Ми смо стално на мети, јер имамо прави циљ.

Где је Српски Покрет Обнове, тамо је и победа нове Србије.

До победе можемо и сами. Без нас, нико други не може.

(Јун, 1997)

тражи да ОЕБС упути посматраче у Београд пошто је, кандидовањем Милошевића за председника СРЈ, предизборна кампања почела. Писмо потписао и Зоран Ђинђић.

Осуђен покушај власти да методом државног рекета угуши лист "Нашу Борбу".

28. јуна, у присуству око 4.000 делегата и гостију, одржан Трећи Сабор Српског покрета обнове.

Коалиција "Заједно" се у јулу дефинитивно се распала. Зоран Ђинђић у интервјуу "Лос Анђелес тајмсу" изјавио да је свесно угушио Коалицију.

СПО у августу одлучио да изађе на предстојеће парламентарне и председничке изборе, јер су услови, и поред свега, бољи него пред све претходне.

Поводом ровите ситуације у Црној Гори и Републици Српској СПО стао на страну Мила Ђукановића и Биљане Плавшић, јер су у актуелним околностима они мање зло.

Надлежни општински суд пресудио да "Српска реч" има да плати Марку Милошевићу 145.000 динара због вређања лика и дела, части и угледа. Уложена жалба.

После инсистирања СПО савезни министар спољних послова Милан Милутиновић био принуђен да упути и службени позив ОЕБС-у да надгледа предстојеће изборе. ОЕБС позив прихватио.

РАВНА ГОРА: СПОМЕНИК СРУШЕН ПА ПОНОВО ПОДИГНУТ. И ЦРКВА.

ШТА БИ СЕ ПОСТИГЛО БОЈКОТОМ

Препустили бисмо власт СПС- који је наш највећи политички противник. СПО се седам година бори против овога режима и жели да му види леђа. Желимо корените промене политичког система у Србији, и препустили бисмо Србију СРС-у која излази на изборе. Када је реч о СПС понеко и може у свету да буде "примљен", а када је реч о СРС то би значило суноврат Србије. Та комбинација би била фатална по наш народ јер комплетна међународна изолација и спољни зид санкција не само да не би пали већ би биле уведене додатне санкције. А нама се жури у опоравак. Ми у овом тренутку имамо четири милиона гладних људи, милион ипо незапослених, две трећине становника готово да нема за храну, а на другој страни је три одсто богатих и обесних. Нећемо такав систем, нећемо такву власт, хоћемо да је мењамо. Сарадња са светом је неопходна а бојкотом бисмо постали изоловани од света, економску помоћ не бисмо добили, а у земљи би прокључале страсти, немири, поделе, сукоби - и то би био продужетак агоније Србије. Ко би од тога имао користи?

(Вук Драшковић, ТВ Нови Сад)

Окупљени на свом редовном годишњем саборавању, 220 свештеника Епархије шабачко-ваљевске српском верујућем народу
упућује ову

ПОРУКУ

пред изборе

Овесни своје одговорности пред живим Богом за сваку поверену нам душу људску, истински забринуте стањем у каквом се данас налази наша Отачина и васцели род српски, позивамо Вас, да следеће изборе искористите за корените промене у земљи.

Што ко зна који пут смо на раскрсници. Од Вас и Вашег гласа на Малу Госпојину, зависиће засигурно, каква ће нам сутра бити Србија. Ви тога дана не одлучујете само о својој судбини. Тада одређујете првенствено судбину своје деце и унучади и у њих погледајте тог празничног јутра кад славимо Мајку – Родитељку свих нас.

Наша вредност, дарована од Бога човеку, јесте слобода. На ту слободу будите поносни и слободно се изјасните за оне личности које су у својим програмима, најближе науци нашег Спаситеља. Подржите људе и покрете који се боре за обновљену Србију са Краљем домаћином на челу. Будите уз оне који нам отварају врата ка свету, ка националном помирењу, ка напретку и обнови, које можете сутра сменити, ако не испуне дато обећање. Гласајте за нову Србију, земљу коју ће Бог благословити, чији владар ће бити хришћанин, као што су и други европски владари.

Да би тако било, са пророком Давидом кроз псалм,
завапимо Небу:

"Покажи ми Господе пут до истине Твоје"
(Пс. 86.11.)

Уочи МАЛЕ ГОСПОЈИНЕ 97.

КРАЈИШНИЦИ ЗА ВУКА

Драги земљаци, народе без домовине и отаџбине, убоги Крајишници, рођаци и пријатељи, сви они који сањају своје коријене, своја дворишта, куће и кости својих предака, знајте да о вашем повратку искрено и поштено говори само

ВУК ДРАШКОВИЋ

Више и нема јавног иступа, у којем Вук не спомене злу судбину српскога народа Крајине. Само је он схватио нашу рањену душу, понижења и неправде које су нам учињене од стране великохрватског национализма, дијела међународне заједнице, политичке позиције и дијела опозиције у Србији.

Уверени смо да ће за Вука гласати:
- избеглице које су добиле бирачко право

- стотине хиљада рођака и потомака крајишких Срба

- сви добронамерни грађани Србије, који су схватили дубину наше крајишке срамоте и свесрпске несреће.

- За Вука ће гласати и они грађани код којих је политички режим успио окривити Крајишнике за рат, санкције и свеколико лично осиромашење.

Вук ће свакога Крајишника који изрази жељу вратити безбједно и слободно својој кући!

Срби и грађани Србије, имајте срца, хоћемо својој кући. У њима су Хрвати из Босне. Њих су преварили да путују за Америку, дајући свакој породици 5.000 ДМ. И они су несрећни. Знају да не могу градити будућност на српској несрећи. Наш српски народ који се вратио у завичај лута око својих кућа и дворишта. И то је злочин над злочинима. Нама је одузет вјековни завичај, сва покретна и непокретна имовина. Одузета су нам изборна права у Хрватској и Југославији. Зашто Србија и српство о томе ћуте? То је велика оптужба. Као да нас нема и као да никада нисмо постојали. Наши Крајишници умиру од бола, глади и понижења. Чујемо и читамо о стотинама самоубистава. Пуне су новине читуља и извештаја. Чините нешто, преклињемо вас Богом, српском чашћу и историјом! Обиђите колективне центре. То су српски логори у Србији.

Не можемо вјеровати оно што пишу хрватске новине, да је "Олуја" кренула из Карађорђевог. То нас доводи у очај и безнађе. Нека се бар неко одговоран јави и да каже Хрватима да то није истина! Зашто толики мук Матице? Од свих српских лидера, о нама свакодневно говори Вук Драшковић. Само се понекад огласе Коштуница и Протић. Гласајмо за Вука и демократску Србију, за наш повратак у отети завичај. Питање нашег безбједног повратка је и питање части свеколиког српства и Србије.

Зашто толики мук Матице? Од свих српских лидера, о нама свакодневно говори Вук Драшковић. Само се понекад огласе Коштуница и Протић. Гласајмо за Вука и демократску Србију, за наш повратак у отети завичај. Питање нашег безбједног повратка је и питање части свеколиког српства и Србије.

Зашто толики мук Матице? Од свих српских лидера, о нама свакодневно говори Вук Драшковић. Само се понекад огласе Коштуница и Протић. Гласајмо за Вука и демократску Србију, за наш повратак у отети завичај. Питање нашег безбједног повратка је и питање части свеколиког српства и Србије.

Зашто толики мук Матице? Од свих српских лидера, о нама свакодневно говори Вук Драшковић. Само се понекад огласе Коштуница и Протић. Гласајмо за Вука и демократску Србију, за наш повратак у отети завичај. Питање нашег безбједног повратка је и питање части свеколиког српства и Србије.

Зашто толики мук Матице? Од свих српских лидера, о нама свакодневно говори Вук Драшковић. Само се понекад огласе Коштуница и Протић. Гласајмо за Вука и демократску Србију, за наш повратак у отети завичај. Питање нашег безбједног повратка је и питање части свеколиког српства и Србије.

Зашто толики мук Матице? Од свих српских лидера, о нама свакодневно говори Вук Драшковић. Само се понекад огласе Коштуница и Протић. Гласајмо за Вука и демократску Србију, за наш повратак у отети завичај. Питање нашег безбједног повратка је и питање части свеколиког српства и Србије.

Зашто толики мук Матице? Од свих српских лидера, о нама свакодневно говори Вук Драшковић. Само се понекад огласе Коштуница и Протић. Гласајмо за Вука и демократску Србију, за наш повратак у отети завичај. Питање нашег безбједног повратка је и питање части свеколиког српства и Србије.

За Клуб српских интелектуалаца
Крајине
Мр Миле Дакић

ЈА МОРАМ НА ИЗБОРЕ

Благо онима који су у дилеми, изаћи на предстојеће изборе или не. Ја, на жалост, нисам ни у каквој дилеми, излазим сигурно и ако је могуће гласаћу и више пута јер ми је то једина нада да преживим. Уколико на овим изборима и у току зиме нешто из темеља не променимо, мораћемо да почнемо да мењамо: моткама, кукама и моткама. Пара за хлеба имам таман толико једва да стигне до пролећа, а живце и стрпљења немам ни толико. Да бих преживео, у рано пролеће морам да се одметнем у шуму, не могу више да чекам ни ванредне нити редовне изборе, дотерао сам до краја. Не могу се више заваравати, комунисти добровољно неће да оду, а нама са њима среће нема.

Ви који не излазите на изборе, којима одговара ова свирела владавина комуниста, значај да имате пара и да можете још да чекате. Колико сам Вас ја разумео, Ви бићете ако је могуће да промените ову власт али да их Ви обавезно замените. Ако тако не може, нека онда остане како јесте, Вама одговара и овај хаос, Ви се и у њему одлично сналазите. Смислићете већ како да украдете овом једном народу још коју парицу. Боље да ловите у мутном него да у некој правној и стабилној држави живите од мукотрпног рада. "Бојкоташки циркус" који правите није ништа ново, овај се народ, вала, нагледао разних циркуса и маскенбала, па ће лако (као што је испод маске СПС, ЈУЛ и СРС препознао скривене комунисте), раскринкати и Вас комунистичке слуге и ситне шићарџије. Народ сигурно не можете преварити празним причама и великом галамом, одавно се већ зна ко је ко у Србији и коме највише одговара овај хаос да се настави. Без обзира колико се Ви скривате, маскирате, калкулишете и тактизирате, те паре које сте покради народу мораћете ипак да вратите и то ускоро, изашли Ви на изборе или не.

Ми немамо избора, морамо на изборе јер су они за нас питање опстанка. Не можемо дозволити да нам деца по Србији плачу гладна а ми будемо доведени до пружачког штапа, док бездушници који нам све узеше, уживају и оргијају пред нашим очима. Док му кућа гори, само будала може мирно да седи, мудрује и чека бољу прилику да угаси пожар. Због свега горе наведеног, молим грађане да изађу на изборе како би спасили своју породицу, пријатеље и све добре и поштене људе, страхаота које их очекују уколико не успемо да сменимо комунисте са власти.

**Драган В. Милановић,
Војска**

ИЗБОРИ: БОЈКОТ ИЛИ НЕ

На самом почетку, једно треба да буде јасно и неоспорно: право је легално и легитимно сваке странке, па и појединца, да изборе бојкотије или не. Без икаквих последица или санкција које би од некога другог уследиле због тога. Али, само дотле док они што изборе бојкотију не предузимају ништа активно да спрече

оне који су за изборе. Све преко тога нити је, нити треба, нити сме да буде дозвољено. И, да је држава правна и правна као што није, недозвољене активности би спречила и спречавала ригорозно, како оних који су за изборе, тако и оних који су за бојкот истих. А нарочито би спречила делатности оних назови лидера и лидерчиња неких странака који нису чак ни држављани Републике Србије.

Уосталом, те странке антиизборну кампању и не усмеравају против самих избора и владајућег режима. Кампању воде искључиво против истински опозиционе странке и њеног лидера.

А зашто то чине?

Па, знају њихови лидери и лидерчињи да би се, ако СПО победи, стање у Србији променило и демократизовало, а те странке би ускоро затим нестале са политичке сцене.

Бојкотом избора те странке у суштини раде за СПС - ЈУЛ - НД, а против интереса Србије и њених грађана, као што бојкот косовских Шиптара иде на руку владајућем режиму. А то чак и лидери странака које бојкотију изборе код Албанаца осуђују и то им мерењају.

Уосталом, ништа то чудно није када се знаде да је највећи број тих назови опозиционих странака формирао управо СПС и његова ДБ. Зна се и које и зашто.

Чак и "социјалисти" (није то социјалиста ни видело), јавно не заговарају неморалне и непоштене ствари, иако у пракси раде многе ствари и неморалне и непоштене, чак и криминалне, док лидер демократа јавно поручује грађанима и својим присталицама да ако траже морал и поштење нека га траже у цркви а не у политици и у његовој странци. У време најжешћих протеста грађана, док је полиција премлаћивала студенте и грађане, он је слободно шетао међу том истом полицијом, тајно се састајао са другом Слобом, али никада јавно не саопшти о чему се договарао и шта је договорено. У листу "Вашингтон пост", јавно се хвали како је успео да разбије коалицију "Заједно", али не каже по чијем налогу и за чији рачун. И шта је за то добио или треба да добије? Тај, знајући да нема довољно ни кандидата у својој странци за посланике у свим изборним јединицама, а још мање контролора и чланова бирачких одбора, знајући да он који нема ни држављанство Србије, не може бити председнички кандидат, мора изборе бојкотовати. Или је, налог за бојкот, биће добио од друга Слобе када је са њима договарао нешто.

Онај "салонски радикал", или "радикал у фракту", разбијач најпре своје сопствене странке, а потом и свих коалиција, коме рејтинг толико расте, растури и своју странку опет, па сада вероватно има више мачића у стану него чланова у странци.

Лидерица једна што чланством може напунити један и по комби, и то омањи (другу половину преузе поштени и морални сарадник који неморално задржа поклоњени му мандат посланика), шта она да тражи на изборима ако СПО неће више да је шлепа? А неће, и добро је што неће, најзад.

Некакав "сенатор" некакве државе која

то нити је а нити ће бити, и његов шеф, који јавно саопштише да нема таквих изборних услова под којима би они на изборе изашли. Нормално, јер они све имају осим једне једине ствари - немају гласача! Преостаје им само бојкот избора.

Сви они кукају како ће их социјалисти пократи на изборима? Па, зашто да их и не пократи ако немају контролу и ако не знају како се контролисати треба. А ако су одиста поштени како им паролата "Поштено" гласи, што поштено не дигну руке од СПО - а на локалном нивоу и раскину коалицију са њим? Напротив, ту се грчевито држе њему око врата и држаће се све док се "људи" Вук не опамети и не откачи их себи са врата.

Кажу како су формирали снажан блок за антиизборну кампању. Па што се не удружише да тако снажним блоком изађу на изборе и исто глатко добију? Мало морген!

Зато народе српски и грађани Србије, крајње је време да почнеш сопственом главом да размишљаш. Доста си размишљао главама назови лидера и лидерчиња многих па и страначких. Било да сте за изборе или бојкот избора, сами одлучујете о судбини и будућности својих потомака, јер своје будућности као и ја немате, док овај режим не промените и ствар не узмете у своје руке. Зато, ако сте за стање статус квоа, и још горе од тога, зна се за кога вам је гласати. Ако сте за нешто још много горе, остаје вам да глас дате "црвеном војводи" без браде, а ако збиља хоћете промене, нормализацију живота и стања у Србији, гласајте за онога трећег - сатанизованог. У једно будите сигурни: не изађете ли на изборе и на њима не промените овај режим, нека вам Свевишњи помогне! Ако га има негде. Или ћете овај режим мењати на изборима, или моткама на улицама. Бирајте, или, пак и даље трпите што вас је снашло.

**М. Л. Стевин
Ратково**

КО ЋЕ НАМ ВРАТИТИ ЗАЈАМ

На основу Закона о зајму за привредни развој Србије, и на позив Владе Србије и председника Републике Слободана Милошевића лично, који је тада положио сав свој углед и образ да ће зајам бити враћен како је то законом предвиђено, 26. 04. 1990. уписао сам зајам уложивши сву своју уштеђевину. Тада су ми предлагали да се појавим пред средствима информисања и дам изјаву шта ме је руководило да упишем зајам. Није ми ни падло на памет да то учиним, јер сам сматрао да је моја патриотска дужност да помогнем развој своје земље. А сада - са мноштем неће ни да разговара о зајму а ни да одговори на писма ("Славија банка" где сам уписао зајам, "Београдска-банка" - администратор зајма, Република Србија - председник Владе, министар финансија, министар-координатор, министар за својинску трансформацију; председник Скупштине Србије, па и председник Одбора за представке и предлоге Скупштине Србије, господин Бата Живојиновић) а камоли да ми се исплати 4. 5. и 6. рата зајма које су пристигле за исплату (4. рата - 30. 06. 1996; 5. рата - 31. 12. 1996. и 6. рата 30. 06. 1997. године). На та

средства се уопште не обрачунава никаква камата! Где то има? Ја сам, примера ради, код "Славија банке" ушао у тзв. минусни салдо на текућем рачуну у износу од 19 динара и то само за један дан, и Банка је скинула с мог рачуна 0,14 динара (0,75% дневно), без пардона! Постављам питање: ко ће мени дати 20.000 ДЕМ (колико сада од дрспелих рата за враћање зајма потражујем) на годину дана без камате? Неће нико.

Нико се не осећа одговорним за враћање зајма, већ ме шаљу "од немилата до недрага", иако су на истим положајима и онда и сада исти људи - од директора банака које су вршиле упис зајма до председника Републике Србије.

Питањем зајма не бави се нико ни у средствима информисања. Због тога, молим вас да уложите напор и истражите код одговарајућих институција шта ће бити са зајмом и када ће се вратити. Јер, о старој девизној штедњи се припрема закон, а Закон о зајму се не спроводи онако како је у њему записано. У томе вам, лично смо-трам, највише може помоћи БЕОГРАДСКА БАНКА А.Д. (њен извршни директор Гузина, телефон: 626 - 565) и Борка Вучић.

Напомињем да су паре Зајма утрошене од стране истих предузећа која и сада добијају кредите од продаје Телекома, а нама се не враћају средства нити се обавештавамо када ће бити враћена.

Надам се да ћу ускоро прочитати у штампани или чути на радију или телевизији да је и ово питање покренуто, поготово пред изборе, када би се овим питањем требало да бави и позиција и опозиција.

Надам се да ћете уложити напор да истражите узроке невраћања зајма за привредни развој Србије, који смо из најплеменитијих побуда уложили и надали се да ће на време бити враћен.

Споштовањем,
Радован Арсенић, Београд

ПОСЛЕ СВИХ, И КРАЂА ИСТОРИЈЕ

Грађани Србије, ових пар година уназад навикли смо на разноврне обмане, преваре, пљачке, пре свега од стране режима. Ових дана краду нам историју.

СРС је ових дана штампала, и по Србији у предизборној кампањи дели "Земунске новине", број 190., месец август 1997. године у 100.000 примерака чији је наслов "Историја Радикалне странке од постанка до 1903. године".

Многи ће се запитати шта је ту чудно. Међутим, приличан број грађана Србије радикалски традиционално опредељен зна ко су прави и правни наследници радикализма у свим српским земљама.

У Србији је 1881. године, формирана Народна радикална странка чији је први програм објављен 8. 1. 1881. године у листу "Самоуправа".

Народну радикалну странку је основао, и до смрти 1926. год. водио Никола Пашић. Тада је Аца Станојевић преузео вођство странке до 1947. год. када је рад странке замрзнут. Због застрашујуће политике комуниста, чланство је пребегло илегалном

деловању (славе, вашари итд.), и тако очувао континуитет деловања странке.

1990. год Народна радикална странка у својим радovima има 126 одбора из свих српских земаља као и приличан број издијаспоре. У то време 17% бирачког тела било је НРС, а на челу странке је био Вељко Губерина.

Народна радикална странка је и данас веома активна, а у својим редovima окупља пре свега честите људе, домаћине, омладину у преко 80 одбора, а на локалном нивоу има 37 одборника (имали смо власт у Мионци).

НРС је за уставну парламентарну монархију, али допушта народу да сам изабере пут у бољу будућност за 21. век.

НРС је и историјска странка, која је народ Србије водила из победе у победу (војну, економску), а динар је био најјача монета у 76 земаља без конкуренције. О влади Николе Пашића, Лазе Пачуа се све зна.

То је Народна радикална странка која је увек била са народом и уз народ, странка призната историјски као и њен оснивач и вођа Никола Пашић. У историју улазе само велики. Данас у Србији имамо још 21 - у странку која у свом имену садржи реч "радикална".

Ко су те новокомпоноване партије, питајте режим. То су, пре свега филијале СПС - а.

Народна радикална странка овом приликом најоштрије подиже глас против СРС, која се лажно представља у народу као наследник радикализма у Србији, као и против свих других странака које себи пришивају име Николе Пашића и радикала. Уједно се најтоплије захваљујемо СРС што је у 100.000 примерака на 192 стране штампала статут, програм и историју Народне радикалне странке.

Члан Главног одбора НРС

Драган Стефановић

ЉУДИ ИЗ ШАТОРА

У листу "Српска реч" бр. 184 од 4. септембра 1997. објавили сте на страни 31 наслов: "ДОКУМЕНТИ, ИСТИНА ГОВОРИ ЗА НАС", те имамо реаговања на начин и садржај писања о Видовданском сабору, јер сте на страни 37 само написали оно што одговара дневним потребама, а то нама учесницима не одговара.

Пошто нећете да знате праве чињенице о Видовданском сабору 1992. дајемо вам их на знање да их убудуће уписујете у листу како би учесници били поменути без отписивања унапред.

Први шатор у парку преко пута Скупштине, поставио је инж. Мило Ђукановић, и поред забране групе од тридесет милиционера. Било нам је забрањено да поставимо шаторе, али смо варком, за први сат поставили 6 шатора. У екипи сам имао пет радника, а прве шаторе сам ја лично обезбедио.

На сваки шатор смо написали "СПО" и назив места. СПО - КРАГУЈЕВАЦ, СПО - БЕЛЕ ВОДЕ, СПО - ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ", и тако редом, укупно 97 шатора, за које ви из "Српске речи" нећете да знате. А ми смо то радили за вас и СПО.

Ја сам био некрунисани командант "гра-

да шатора", и осам дана и ноћи организовао живот "града", и није било ничег лошег.

Четвртог дана Сабора дошао је да нас посети господин Богољуб Пејчић, и ја сам га представио народу из шатора. Данас је Пејчић кандидат у изборној јединици бр. 3 - Нови Београд, а мени остаје да ово напишем да се Пејчић сети догађаја.

За све време Сабора, организовао сам доделу хране, пића и свега осталог што је народ поклањао, и сви сте долазили да вас угостимо. Моја стална екипа од 16 људи, била је тамо 8 дана и 8 ноћи.

Петог дана Сабора, долази Вук Драшковић да нас обиђе и том приликом је лично мени рекао да направим распоред одмарања екипе, јер је видео велики умор. Ја сам то одмах урадио. Касније је Вук стално говорио: "Хвала људима из шатора". Сви ви остали сте заборавили. Лично сам послао Вуку Драшковићу препоручено писмо 3. 01. 1996. у којем сам тражио да се људи из "града шатора" не заборављају.

Екипа која је организовала живот у слободном "граду шатора", доживела је велика шиканирања, принудне одморе, губитак радних места, пораз, као и потпуни заборав од своје странке и листа "Српска реч".

Сви смо били унапред снимљени од разних новинара и то нас је скупо коштало у животу. Један члан те екипе је данас тешки инвалид.

Моја изјава тадашњем "Студију Б" да ћемо ту остати до коначне победе, заголицала је тадашњег Председника Југославије Борисава Јовића, те је изјавио на телевизији и у новинама: "Јењава број присутних на Сабору", а тадашња градоначелница града Београда, госпођа Груден даје следећу изјаву: "Прети епидемија заразе у парку". На те њихове речи ја поново изјављујем: "Остајемо овде до коначне победе".

Мене лично познају чланови СПО - а широм Србије и велика ме је срамота када стално питају: "Мило, зашто ниси на некој листи за гласање?", а ја стално одговарам да ја то стално одбијам и да ће бити места, само да победимо.

Нека је срамота сваког ко ме је оставио самога са мојом екипом последњег дана Сабора, када смо морали да рашчистимо парк од шатора и отпадака, док су сви велики и мали побегли а међу њима и "Српска реч".

Ја сам, ипак очистио парк и уредног га предао градском санитарцу, а за то не зна ни СПО ни "Српска реч".

Београд, 8. 09. 1997.

Ваш читалац и члан СПО

Мило Ђукановић

IN MEMORIAM

Са најдубљим жаљењем
опраштамо се од нашег верног
пријатеља и дугогодишњег
члана СПО

МИЛОША ПЕЦИЋА

СПО Нови Сад
Изборни штаб др Наде Миливојевић

**SRPSKA
RECI I**

PAH

Уређује Владимир Јовићевић ЈОВ

Ласкерова лепотица

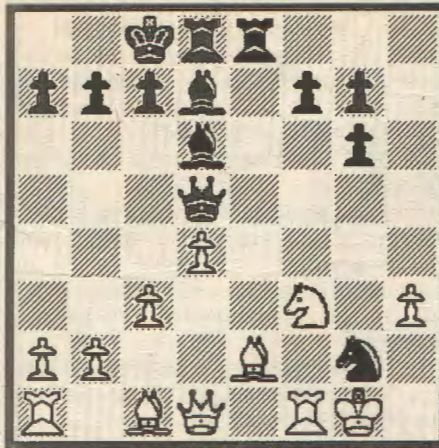

Један од највећих играча свих времена био је Емануел Ласкер (1868 - 1941). Био је првак света од 1896. до 1923, чак 27 година. Био је доктор математике и аутор више филозофских дела. Био је ниског раста, вечити боем. За победу против Штајница добио је прву награду за лепоту.

Штајница - Ласкер

Лондон, 1899.

1.е4,е5, 2.Сц3,Сф6, 3.ф4,д5, 4.д3,Сц6,
5.фе,Се5, 6.д4,Сг6, 7.ед,Сд5, 8.Сд5,Дд5,
9.Сф3,Лг4, 10.Ле2,0-0-0!, 11.ц3,Лд6, 12.0-
0,Тхе8, 13.х3,Лд7, 14.Ср5,Сх4!
15.Сф3,Ср2!!

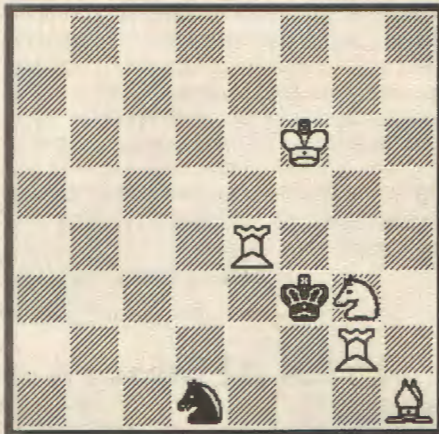

Позиција после 15. потеза црног (Ласкера).

16.Кг2,Лх3!!, 17.Кф2,ф6!, 18.Тг1,г5,
19.Лг5,фг, 20.Тг5,Де6!, 21.Дд3,Лф4,
22.Тх1,Лг5, 23.Ср5,Дф6, 24.Лф3,Лф5!,
25.Сх7,Дг6!, 26.Дб5,ц6, 27.Да5,Те7!,
28.Тх5,Лг4!, 29.Тг5,Дц2, 30.Кг3,Лф3. Бели предаје (0:1)

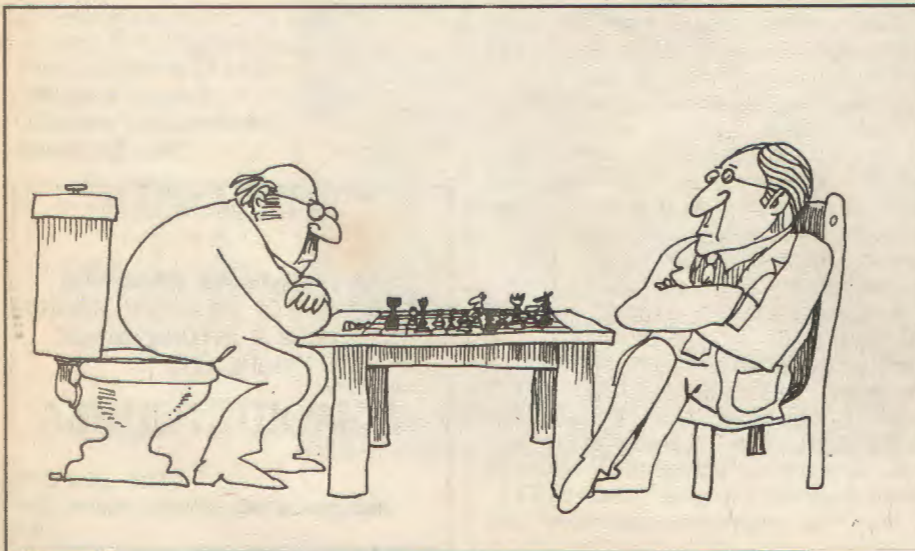
Проблем бр. 54.

Ј.Клеменсијевич
1926.

Мат у два потеза

Решење проблема бр.53: 1.Тц8!

SRPSKA RECI

СЛОБОДНЕ НОВИНЕ
ИЗДАЊЕ СЛОБОДНИХ НОВИНАРА

ДИРЕКТОР: Даница Драшковић

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ
УРЕДНИК:
Богољуб Пејчић

УРЕДНИЦИ: Илија Давидовић,
Љиљана Јорђевић-Булајић,
Стево Башић

СТАЛНИ САРАДНИЦИ:

Александар Чошрић, Александар
Цвекловић, Александар Баљак,
Благица Стојановић, Бранка Пламенац,
Доња Михаиловић, Ђорђе Вукоје (фојто),
Јелена Јенголд, Љиљана Шој, Милан
Божић, Мирко Дошен (Вашингтон),
Миленко Вучевић, Милош Ђорђевић,
Никола Бурзан, Ружица Ранишевић-
Јовић, Сандра Пејруић, Сандра Скоко
(Лондон), Ситије Сикавица

ДИЗАЈН И КОМПЈУТЕРСКА ОБРАДА:
D-design

СЕКРЕТАРИЈАТ РЕДАКЦИЈЕ:
Драгица Буѓарски, Нада Бошковић

АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ:
Вука Караџића бр. 8/1, 11000 Београд
Тел. 011/ 620-891, 628-242, 620-968

КОМЕРЦИЈАЛНА И ИЗДАВАЧКА
ДЕЛАТНОСТ:
Бранкова 13-15, 11000 Београд,
тел. 011/ 625-937, 624-598

ЖИРО-РАЧУН:
40801 - 603 - 4 - 27562 Спшари г'рад

РУКОПИСИ И ФОТОГРАФИЈЕ СЕ НЕ
ВРАЂАЈУ

ШТАМПА:

АБЦ Глас, Влајковићева б, Београд.
Мишљењем Секретаријата за информације
Републике Србије бр. 413-01 221.91-01 од
15.2.1991. одређена је стопа пореза од 3%.

ПРЕТПЛАТА

Прејилаишу на Српску реч можете
извршии уилаиом на жиро-рачун 40801-
603-4-27562, Сшари г'рад, са назнаком - за
прејилаишу - и шо за:
3 месеца (6 бројева) - 42 динара
6 месеци (12 бројева) - 84 динара
12 месеци (24 броја) - 168 динара
ЗА ИНОСТРАНСТВО - ЕВРОПСКЕ
ЗЕМЉЕ

3 месеца (6 бројева) - 35 ДЕМ
6 месеци (12 бројева) - 70 ДЕМ
12 месеци (24 броја) - 140 ДЕМ
ЗА ВАНЕВРОПСКЕ ЗЕМЉЕ 50% ВИШЕ
Информације на телефон
011/620-891, 628-242, 620-968

Србвијо
изађи!

ЈЕДАН
ЗА
СВЕ

Бук Драшковит